

NOVI tednik

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO,
SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Z UREDNIKOVE MIZE

Tokrat ima Novi tednik 28 strani. Vsebuje posebno prilogo o razvojnih smernicah v žalski občini. Pri obisku krajevne skupnosti vam tokrat razkrivamo Pesje, na 25. strani pa objavljamo zanimivo reportažo o jamarjih, ki so v treh urah prodrli 330 m globoko v temno skrivnost Zemlje. Že na 7. strani pa vam Jure Krašovec v sodelovanju z Ireno Šmid pripoveduje o mojstrih sladke umetnosti - slašičarjih, ki so prišli v naše kraje od daleč z juga naše domovine. Vas zanima, kako bo letos s šolskimi učbeniki? Na šesti strani vas čaka odgovor. In še polno drugega zanimivega branja. Tudi o loških poletnih prireditvah in o Pokazi kaj znaš, na Dobju pri Planini. Vidite torej, v redakciji nič kaj dopustniško razpoloženje. Od nas se je te dni poslovil novinar Milenko Strašek, ki bo odslej pisal za TV-15, na Novi tednik pa ne bo povsem pozabil, je obljubil.

O puljskem festivalu bo pisal Branko Stamejčić, pripravljen imamo že nov podlistek, sicer pa ne smemo vsega izdati. Dovolj za tokrat in vsem lep pozdrav do naslednjega četrta!

DRAGO MEDVED

OBISKALI SMO PESJE - V TREH URAH 330 M POD ZEMLJO

To je samo del celjskega mesta. Spredej Otok...

ŠETINC IN BAVDEK MED BRIGADIRJI

Brigadirje, ki delajo v zvezni mladinski delovni akciji »Kozjansko«, bosta danes dopodne obiskala sekretar CK ZKS Franc Šetinc in predsednik republiške konference ZSMS Boris Bavdek. Ogledala si bosta nekatera delovišča, z brigadirji pa se bosta pogovarjala o njihovem življenju in delu v brigadi v Šentvidu pri Planini.

Že včeraj pa sta Franc Šetinc in Boris Bavdek obiskala brigadirje mladinske delovne akcije »Slovenske gorice«.

Foto: MB

CELJE

IZPOLNJENI NAČRTI

1967 stanovanj v petletnem obdobju

Med tem, ko začetek izpolnjevanja srednjeročnega načrta pri gradnji družbenih stanovanj v celjski občini ni obetal veliko, saj je bil zaoznan kar velik, je nadaljevanje lepše. In tak bo tudi konec.

Nova stanovanja rasejo po predvidenem načrtu, v zadnjih treh letih celo bolj, kot so jih planirali, toda navzlic temu, jih je še vedno premalo.

Vse kaže, da bodo naloge tekočega srednjeročnega načrta izpolnjene, to pa je 1967

stanovanj. Gre seveda za stanovanja v družbeni gradnji.

V prvem letu srednjeročnega obdobja, v letu 1976, je bilo od 415 predvidenih zgrajenih le 362 stanovanj, v naslednjem letu od 397 za 55 manj. Leto 1978 je bilo prelomno. To je tudi prvo leto v tem času, ko je bilo v občini zgrajenih več stanovanj, kot jih je bilo načrtovanih. Namesto 385 je bilo vseljenih 392. Tudi letošnje številke so optimistične, saj bo namesto 385 zgrajenih 432. Tudi prihodnje, zadnje leto srednjeročnega časa, naj bi dobili po planu 385 stanovanj, toda, če hočemo ujeti zaostanek prvih dveh let, jih bo treba postaviti 439. Pravi-jo, da je to realna številka. In če sodimo po teh besedah, potem bo Celje na tem izredno pomembnem družbenem področju izpolnilo planska predvidevanja. To pa je 1967 stanovanj!

Ko so člani izvršnega sveta celjske občinske skupščine na zadnji seji razpravljali o teh vprašanih, se niso ustavljali samo pri podatkih o številu zgrajenih in vseljenih stanovanj, marveč so ocenili še druge probleme, ki spremljajo to dejavnost.

Tako kot v mnogih drugih primerih, nastajajo tudi pri gradnji stanovanj časovne zamude, prav tako prekora-

čitve predračunskih vrednosti in še kaj. Prav tako so znani primeri neustrezno sklenjenih pogodb o gradnji, in še več - tu in tam so se dela pričela tudi brez pogodbenih obveznosti. Razumljivo, da je izvršni svet obsodil takšno prakso in zahteval sklepanje pogodb in njihovo spoštovanje.

Zanimiv je poziv zlasti Stanovanjski skupnosti in Občinskemu sindikalnemu svetu, ki naj bi skupaj nastopila v akciji za prodajo v letošnjem in prihodnjem letu zgrajenih stanovanj.

Kot poglavje zase v tem okviru se pojavljajo zamude pri urbanističnem pripravljaju zemljišč. Izvršni svet terja tudi odgovor zaradi spremembe lokacije stanovanjske soseske s Hudinje na Dolgo polje.

Pomemben je predlog, naj bi prihodnje bolj upoštevali želje in zahteve bodočih stanovalcev glede ureditve in opreme novih stanovanj. Na vsak način bi se tako lahko povečalo zanimanje delovnih ljudi tudi za nakupe stanovanj v blokih.

Aktualna je naloga o postopnem uveljavljanju ekonomske stanarine in sploh o uveljavitvi novih družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu. itd. M. BOŽIČ

V Taboru v žalski občini je bila včeraj tiskovna konferenca, na kateri so novinarje seznanili s potekom proslave 37-letnice Cankarjeve tehnike. Slovesnosti, ki hkrati sova-

PROSLAVA CANKARJEVE TEHNIKE

dajo s praznovanjem krajevnega praznika Tabora, se bodo pričele že v petek 10. avgusta, ko bodo ob 16. uri odprli razstavo ilegalnega tiska in pripomočkov, s katerimi so v tehnikah ustvarjali ter razstavo umetniških slik bivšega tehnika ing. Franceta Cegnarja. Po svečani seji skupščine krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, bodo v parku pri osnovni šoli odkrili spomenik kmetu-borcu.

Osrednja slovesnost bo v soboto, 11. avgusta, ko bodo v Skutnikovi rebrni nad Taborom, kjer je bila tehnika, odkrili spominsko obeležje, sledilo pa bo tovariško srečanje partizanskih tiskarjev Štajerske.

JANEZ VEDENIK

»SAMORASTNIKI V PODJUNI«

Slovenska prosvetna zveza bo letos ponovno uprizorila Mikelnovo dramatizacijo novele koroškega pisatelja Prežihovega Voranca »Samorastniki«. Predstava bo v nedeljo, 4. in v nedeljo 11. avgusta, obakrat ob 19.30. uri na prostem in sicer v bližini Vazarja v Spodnjih Vinarah pri Št. Primožu v Podjuni. Prav bi bilo, če bi se omenjenih predstav udeležilo čimveč Slovencev iz matične domovine. S tem ne bi manifestirali le enotni slovenski kulturni prostor, to bi bila tudi velika moralna podpora slovenski centralni kulturni organizaciji koroških Slovencev, ki že sedemdeset let ohranja in goji slovensko kulturo na Koroškem. Obisk predstave bo vsakdo lahko povezal z izletom po Koroški. Ob tej priložnosti pa bo lahko tudi vsak spoznal del kulturnega ustvarjanja naših amaterskih gledaliških delavcev. Na prireditvenem prostoru bo preskrbljeno za zadostno število sedežev, kakor tudi za prehrano. Na račun pa bodo prišli tudi značkarji, saj bodo naprodaj tudi značke in nalepke, ki so jih izdelale slovenske organizacije na Koroškem. V informacijo naj še povemo, da bo predstava, če bo 4. in 11. avgusta deževalo, 5. oziroma 12. avgusta na istem prostoru in ob istem času.

I. SLIKARSKI EXTEMPORE DOBRNA 79

Zveza kulturnih organizacij Celja, društvo likovnih amaterjev Celje, Zdravilišče Dobrna, Združenje likovnih skupin Slovenije so pripravili prvi slikarski EXTEMPORE Dobrna 79. To je vsekakor hvalevredno kulturno dejanje, saj odpira nove možnosti za organizirano delovanje likovnih amaterjev iz vse Slovenije. Pomeni tudi združevanje interesov s področja kulture in turizma, saj bodo slikarji iz drugih krajev spoznali Dobrno, ta pa se bo s tem odpirala v širši slovenski prostor. Tema za delo je Dobrna in njena okolica. Slikarji imajo na voljo prosto izbiro tehnike, format naj ne bi bil manjši od 30 x 30 cm in ne večji kot 150 x 150 cm. Prijave za sodelovanje na EXTEMPORE v Dobrni sprejema do 30. avgusta ZKO Celje. Slikarji bodo delali v Dobrni 8. in 9. septembra, člani društev Združenja likovnih skupin Slovenije pa imajo brezplačno bivanje in prehrano v zdravilišču Dobrna. Žirija bo izbrala eno do dve likovni deli za razstavo, ki bo v nedeljo 9. septembra ob 20. uri v Zdravilišču. Na predlog žirije bo po eno delo od vskega avtorja ostalo v lasti Zdravilišča.

Pripravljalni odbor sestavljajo Ivan Uranjek, Stefan Zvižej, Stane Petrovič, Emil Lenarčič in Tone Zorko, v žiriji pa so dr. Cene Avguštin, Jadranka Bogataj, Aladar Zaharijaš in Jože Muhovič, ki bo tudi mentor.

proizvodno podjetje
Farija žalec
n. sol. o. petrovče

TOZD LESNA INDUSTRIJA PETROVČE
TOZD MODNE KONFEKCIJE PETROVČE
TOZD KLJUČAVNIČARSTVO ŽALEC
TOZD PLESKARSTVO ŽALEC
DSSS PETROVČE

proizvodno podjetje
Farija žalec
n. sol. o. petrovče

CELJE - TITOV VELES

NOV ČLAN V DRUŽINI

Kratka predstavitev Titovega Velesa

Družina s Celjem pobratnih občin se je po zadnji slavnostni seji celjske občinske skupščine, dvajsetega julija, povečala za novega člana, za makedonski Titov Veles. Že dlje časa pa so s Celjem pobratene občine: Čuprija, Doboj in Sisak.

Ko je na slavnosti govoril predsednik Občinske skupščine Titov Veles, Stevo Čulumov, je med drugim tudi predstavil svojo občino. Takole je dejal:

«Titov Veles je eno od pomembnih gospodarskih in kulturnih središč v SR Makedoniji. To je mesto, ki se omenja že v tretjem stoletju pred našim stletjem. V devetnajstem stoletju postane veliko trgovsko, kulturno in politično središče v Makedoniji z okoli 20.000 prebivalci in z zelo razvito obrtjo.

Ob tako hitrem razvoju ni naključje, da je bila v njem že leta 1857. prva srednja šola v Makedoniji. V Velesu se je rodil in delal Vasin Glavinov, utemeljitelj socialistične misli v Makedoniji, ki je tu leta 1892. leta ustanovil prvo socialistično prosvetno društvo, kot prvo organizirano socialistično politično obliko v Makedoniji, in osem let pozneje tudi sindikat.

Do formiranja prve organizacije Komunistične partije v Velesu je prišlo 1919. leta. Že naslednje leto zmagajo komunisti na volitvah in prevzamejo oblast v svoje roke. Ustanovili so komunistično občino.

V vseh predvojnih letih je značilna velika moč in borba Komunistične partije ter delavskega razreda v mestu. Ta tradicija je seveda vplivala na zavest ljudi, da so se tudi v najtežji preizkušnji in v prvih začetkih narodnoosvobodilnega boja takoj vključili v boj proti sovražniku in da je v tej borbi dalo svoja življenja okoli tristo borcev.

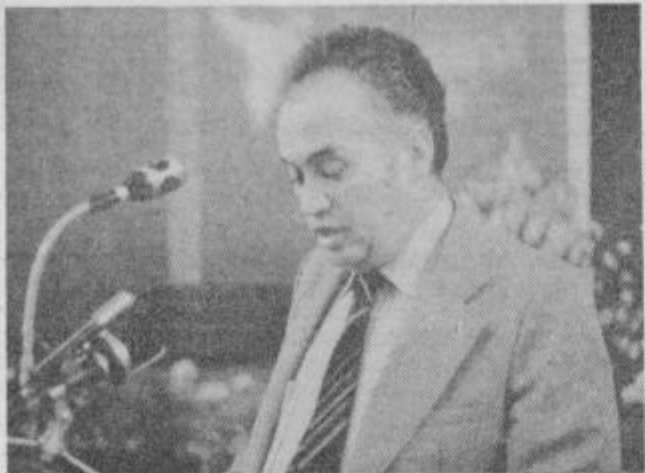
Po zaslugi tega boja, po zaslugi borbe vseh jugoslovanskih narodov, je Titov Veles uspel, da se je iz izrazito obrtnega mesta z večino kmečkega prebivalstva razvil v mesto, v katerem je industrija postala vodilna gospodarska dejavnost. Titov Veles ima močno industrijo, zelo razvito kulturno dejavnost, izobraževalne ustanove, zdravstvo itd.

Občina Titov Veles ima 65.000 prebivalcev. Šola se okoli 13.000 dijakov. Več kot 17.000 ljudi združuje delo v družbenem sektorju, a od osvoboditve do danes smo zgradili več kot 7000 novih stanovanj, ali 80 odstotkov vseh stanovanj. Na zdravstvenem področju dela 450 delavcev, od tega 95 zdravni-

kov vseh specialističnih smeri. V občini so štiri srednje in sedemnajst osnovnih šol, v katerih dela 574 učiteljev in profesorjev.

Takšni so torej nekateri podatki iz osebne legitimacije Titovega Velesa, nove pobratene občine s Celjem.

M. BOŽIČ

Stevo Čulumov, predsednik Občinske skupščine Titov Veles, govori na slavnostni seji celjske občinske skupščine, dvajsetega julija letos

CELJE

ČAS HITRO BEŽI

»Hortikultura 80« se nam bliža

Čas hitro beži, in naloge, ki so se nam zdale še pred dobrim letom tako oddaljene, se nam zdaj približujejo. Gre za naloge in obveznosti, ki smo jih zlasti v Celju in tudi v občini sprejeli ob prevzemu republiške hortikulture akcije v 1980. letu.

Gre torej za Hortikulturo 80, za akcijo, v kateri je sicer ureditev nekaterih zelenih površin pomembna naloga, toda važnejše je naše spoznanje, da moramo dosti več, kot smo doslej, napraviti za to, da bomo živeli in delali v urejenem okolju. Zato se namen hortikulture prireditve ne končujejo prihodnje leto, marveč se bodo njene obveznosti nadaljevale tudi pozneje. Gre torej za akcijo trajne veljave, za to, da bomo

vsak pred svojim pragom napravili tisto, kar bi že zdavnaj morali, pa nismo, ker smo bili malomarni, neodgovorni.

V programu »Hortikulture 80« zavzema ureditev starega Mestnega parka pomembno mesto. Dela napredujejo, čeprav je tidi nekaj zamud. Zato se nehote pojavlja vprašanje, ali bo Mestni park prihodnje pomlad res takšen, kot bi lahko bil? Tudi z vsemi predvidenimi objekti, kot

STUDIO
RADIA CELJE
TELEFON
22-009

SONČNE IN SENČNE PLATI OTROŠKEGA VARSTVA V ŠENTJURJU

Kljub temu, da se je otroško varstvo v šentjurski občini od enega oddelka z 22 otroki v ustanovnem letu 1966, razvilo do letos že nad 16 oddelkov s 334 otroki, so prostorske zmožljivosti v samem Šentjurju prešibke. Koncem junija so imeli za sprejem v jaslice 53 prošenj, za ostale oddelke pa 52 prošenj.

Komisija za sprejem otrok v vrtec, sestavljena iz predstavnika skupnosti otroškega varstva, dveh predstavnikov sveta staršev, socialne delavke, predstavnika VVO in ravnatelja VVO, je pretresla vse prošnje po sedmih utemeljenih kriterijih. Zaradi pomanjkanja prostora je komisija bila prisiljena odkloniti 41 prošenj za sprejem otrok v VVO. Vodstvo VVO je skušalo rešiti ta pereč problem z novo obliko vzgojnovarstvene dejavnosti in sicer z razpisom organiziranega varstva na domu - vendar doslej kaj prida odziva na javni razpis ni bilo.

Manjšemu številu otrok, starih okoli 4 let, so dali možnost preusmeritve v dislocirano enoto v Gorico pri Slivnici, kjer je še nekaj prostora. Kmpliciran pa je prevoz teh otrok, posebno v zadnjem obdobju zaradi prepovedi vožnje ob torkih in četrtkih.

Vodstvo VVO je odločitve komisije za sprejem otrok posredovalo prizadetim staršem in jim dalo možnost pritožb. Te pritožbe bo obravnaval IS Skupnosti otroškega varstva.

Glede na to, da je v Šentjurju največja koncentracija prebivalstva in ker je prav tu zaposlenih največ mater, bo skupnost otroškega varstva morala dati Šentjurju absolutno prednost pri razširjanju kapacitet za otroško varstvo. Opažamo namreč, da so zunanji oddelki vrtcev šibkeje zasedeni, v Šentjurju pa morajo otroke odklanjati.

E. REČNIK

so godbeni paviljon, igrišče, fontana in še kaj.

Sončni park bo bržčas tudi prihodnje leto ostal na začetku svojih del, četudi je znano, da bo gradnja tega objekta trajala več let. Pa vendar, ali bo že letos in prihodnje leto napravljeno tisto, kar smo napovedovali?

Celjsko hortikulturno društvo je v polnem zagonu za izvedbo glavne prireditve, cvetlične razstave. Zdej tečejo tudi pogovori o organizaciji drugih prireditev, ki jih v tem času ne bo malo.

Toda, ob vsem tem in namenu »Hortikulture 80« se vprašujemo, kaj so naredili v organizacijah združenega dela, kaj v interesnih skupnostih, v hišnih svetih in ne nazadnje delovni ljudje in občani, kot posamezniki. Celje bo urejeno le tedaj, če bomo vsak zase, vsak kolektiv, opravili tisto, kar bi že morali. »Hortikultura 80« je skupen vseh teh del in opravil, je rezultat skupnih naporov, zavesti ter spoznanja, da hočemo živeti in delati v čistem, urejenem okolju!

Kje so torej naše naloge?
M. BOŽIČ

CELJE: PLIN ČEZ HIŠNI PRAG!

Občani Nove vasi v Celju so lahko prejšnji teden prebiral obvestila tozda Plinarne Komunalnega podjetja Celje, da bodo strokovnjaki plinarne od ponedeljka, 30. julija dalje obiskovali vsa gospodinjstva in priključevali aparate za sprejem zemeljskega plina. Vsekakor gre za zelo resna opozorila, da je treba z plinskimi priključki v stanovanjih ravnati tako, kot da je v omrežju že plin. Predvsem pa je treba počakati na obisk delavcev Plinarne, ki bodo opravili vse potrebne strokovne posege in stanovalce tudi »oborožili« s potrebnim osnovnim znanjem.

Po besedah direktorja Komunalnega podjetja Celje ing. Jožeta Gabersčka stopa torej zemeljski plin čez prve hišne pragove v celjski Novi vasi, uporablja ga že tudi tovarna AERO, poskusno Zdravstveni center Celje, zavod Golovec pa ga bo začel uporabljati z novo kurilno sezono.

V Celju smo za letos usposobljeni na sprejem osmih milijonov kubičnih metrov plina, od skupno odkupljenih 20 milijonov.

MITJA UMNİK

SAMSKI DOM ZA MEDICINSKE SESTRE

Zdravstveni center Celje je odkupil dijaški dom Vere Šlandrove, v katerega bo po temeljiti preureditvi, verjetno že oktobra vselil 64 medicinskih sester. Nekdanji dijaški dom bo torej postal samski dom medicinskih sester v Celju.

Odkup je izrednega pomena za zdravstvo v Celju in na območju, saj bo na ta način, z novim samskim domom, mogoče pokriti najmanj polovico kadrovskega potreba po medicinskih sestrah. Le-te pa bodo vse večje, saj modernizacija celjske bolnišnice prehaja v svoje najbolj zrelo obdobje. Dosedanje pomanjkanje srednjega medicinskega kadra pa je bilo, da se izrazimo po medicinsko, že akutno!

MITJA UMNİK

HMEZAD

TRADICIONALNO

Srečanje 3000 delavcev

V soboto popoldne je bilo v Grižah vsakoletno tradicionalno srečanje delavcev temeljnih in delovnih organizacij Hmezada. Na prostoru letnega gledališča se je zbralo okrog tri tisoč ljudi, ki jim ni moglo pokvariti dobrega razpoloženja niti slabo vreme.

Srečanje se je začelo s pozdravnim govorom, nato pa je Vinko Kolenc, direktor Hmezada, orisal razvoj te organizacije združenega dela, ki se je od ustanovitve leta 1962 razvila iz maloštevilnega kolektiva v ugledno in pomembno družbeno skupnost.

Po govoru je sledil kulturni spored, ki ga je pripravila amaterska gledališka skupina Celjske mesne industrije. Mladi gledališčniki so predstavili občinstvu pesmi tujih in domačih avtorjev na temo narodnoosvobodilnega boja. Da pa ni bil recital preveč enoličen, so poskrbeli člani godbe na pihala iz Zabukovice.

Prisotni so se pomerili tudi v vlečenju vrvi. Med seboj so se pomerile moške ekipe Kmetijske zadruge Radlje ob Dravi, Kooperacije Braslovče, Celjske mesne industrije, Notranje trgovine iz Žalca in Mleka Celje ter žen-

ski ekipi Kooperacije Braslovče in TOZD Gostinstvo iz Žalca. Na koncu so vsem sodelujočim podelili diplome za dosežena mesta. Pri moških so se najbolj odrezali tekmovalci Kooperacije Braslovče, prav tako pri ženskah.

IRENA FERME

USPEŠNO!

Naslov velja za raziskovalce AERA, ki so v sodelovanju z Raziskovalno skupnostjo Slovenije uspešno zaključili nalogo »Dielektrični papirji«. Uporabnost te naloge obsega fotokopiranje, prenos kopije na daljavo, hitro izpisovanje rezultatov iz računalnika. V temeljni organizaciji združenega dela Kemija Sempeter so že izvedli nekaj industrijskih poskusov, od katerih je bil zadnji že skoraj poskusno proizvodnja. Tako so že proizvedli 35.000 kvadratnih metrov novega fotokopirnega papirja, ki zaradi postopka daje izrazito boljše kvaliteto kopije od dosedanjega elektrofotografskega kopirnega postopka.

UM

BRANKO
KERT

Po razburljivem sestanku, bila je pozna večerna ura, so se ustavili na vogalu šolskega plota. Gotovljani. Beseda je tekla o krajanah, ki so pred leti s svojim delom in zgledi zadevali v živo, potem pa so poustili. In vendar je Branko Kert eden tistih, ki sprejete naloge vestno opravi, je končal to debato v večerni uri vpliven domačin, ki ima zgodovino Gotovelj v mezincu.

To je dalo pobudo, in vprašal sem se, kdo je Branko Kert.

»Rojen sem v Vrbju. Tam sem preživel najlepša mladostna leta. Po končani osnovni šoli sem šel v uk k mojstru Radu Kovaču in se pri njem izučil za kleparja. Bil mi je dober mojster. Sicer pa je izučil menda od trideset do štirideset vajencev. V njegovi delavnici sem ostal dvaindvajset let. Zdej delam v obratu Aera v šempetru.«

In privatno življenje? Že kot otrok se je navdušil za gasilstvo. Vzor mu je bil poveljnik Oto Kranjc, ki je skrbel, da pride v gasilske vrste čim več mladih. Presrečen je bil, ko so dobili Vrbjani novo brizgalno, gasilski avto, novo opremo, uniforme. Šest let je bil tajnik gasilskega društva.

»V Gotovlje sem prišel 1965. leta in se takoj vključil v društveno delo. Nekaj časa sem bil namestnik poveljnika gasilskega društva. Ker pa me

spremlja ta lastnost, da cenim red in disciplino, smo prišli v »križni ogenj.« Popustil sem in šel. Ostal pa sem član.

Zdej sem že nekaj let tajnik TVD Partizan. V tem času smo veliko naredili. Dobili smo svoj prostor, dve sobi, žal pa sta oba prostora precej zanemarjena. Tako tudi zunanost. Ni dovolj, da znamo brcati žogo, v športniku mora biti nekaj več: plemenitost duha, skrb za čuvanje družbene lastnine.

Kmetijski kombinat nam je odstopil lep del zemljišča za nogomet. Fantje pa nogometujejo na asfaltnem igrišču pred šolo, kjer so kljub visoki ograji, pobili že lepo število šip. To nediscipliniranost moramo povsem odpraviti.

Branko Kert je pri Krajevni skupnosti Gotovlje predsednik odbora za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Tu je velikó dela. Borijo se za prostore, kjer bo shranjena oprema. Organizirali

GOSPODARSTVO

NI ČASA ZA POČITEK

Temeljito razgrniti stabilizacijske ukrepe

Čeprav v celjski občini še ne razpolagajo z natančnimi in zanesljivimi podatki o polletnih gospodarskih rezultatih, bilanca ne bo najugodnejša. Gospodarska aktivnost v drugem četrtletju je bila šibkejša. V delovnih kolektivih so čutili posledice sezonskega ciklusa v proizvodnji, manjša je konjunktura, v nekaterih organizacijah združenega dela pa se že dalj časa ubadajo z večjimi ekonomskimi težavami. Zanimivo je, da v Celju ugotavljajo

nizko stopnjo industrijske proizvodnje. Izvozno-uvozni rezultati pa niso še znani. Največ problemov bo zaradi predvidenih izgub v LIK Savinja, Cinkarni, Topru, Železarni in še v nekaterih organizacijah.

Polletni dosežki in izgube vnovič opozarjajo, da bodo morali v vsakem kolektivu temeljito razgrniti stabilizacijske ukrepe in program nalog za učinkovito gospodarjenje. V nasprotnem primeru se za konec koledarskega le-

ta ne obetajo spodbudni ekonomski sadovi, kar je lahko odločilno za celotno bilanco srednjeročnega plana. Vsemu temu se pridružuje še precejšnja nelikvidnost in pomankanje obratnih sredstev že močno otežuje poslovanje organizacij združenega dela. V vsaki gospodarski organizaciji bodo morali ob bok gospodarski oceni postaviti zahteve in dejavnost za čimboljše samoupravno, delegatsko in politično delo. V sedanjih gospodarskih razmerah ni časa za počitek. Zlasti tam, kjer so gospodarske razmere najmanj trdne in najmanj perspektivne.

ND

VRH NAD LAŠKIM

PRAZNOVALI SO

Kljub muhastemu vremenu vse dobro

V soboto je dež delal zgago in že je kazalo, da z večerno prireditvijo na prostem pred šolo ne bo nič. Pa se je ob napovedani uri dež ustavil in program je stekel, pred sicer razredčenim občinstvom. Zvesti gledališkemu geslu »predstava mora teči« so izvajalci opravili svojo dolžnost. Domači moški otket od nastopa do nastopa izpričujejo svojo kakovost in bi bilo vredno, če bi se zanj začela zanimati tudi širša javnost. S kratkim skečem so nastopili tudi člani domačega dramsko-recitacijskega krožka. Da niso nastopili v kustu-mih, ki jih terja ta burka, je posledica skopih možnosti,

ki jih ta prizadevna skupina ima. Navdušili so tudi člani folklorne skupine iz Marijagradca, ki pa niso predstavili »planšarskih«, marveč brččas že pozabljenе kozjanske ljudske plesne.

Nedelja je bila sončna. Osrednje svečanosti pri šoli so se udeležili številni krajan, pa tudi gostje iz sosednjih krajevnih skupnosti. Na slovesnosti je govoril predsednik krajevnе skupnosti Jože Jančič, za njim pa je besedo povzel Spored osrednje prireditve je izpolnjeval nastop moškega pevskega zboru TIM Laško in laške godbe na pihala. Vmes so program v besedi dopoljevali člani domačega dramsko-recitacijskega krožka. S svečanosti so ponesli vence k spomeniku padlim žrtvam druge svetovne vojne, v kateri je ta kraj doprinesel velik delež.

Na koncu prireditve so nastopili domači gasilci. Pionirji so potrdili svoj uspeh z občinskega tekmovanja, desetina članov pa je izvedla »mokro vajo«. Vse skupaj je morda izgledalo zabavno, toda v resnih primerih bi dosežena spretnost še kako prav prišla. Zato so bili nastopajoči deležni splošnega priznanja.

-ec.

JOŠTOV MLIN PO NAČRTU

Obnova Joštovega mлина, ki ga v Celju pripravljajo za proslavo v počastitev 40-letnice drugega zasedanja Komunistične partije Slovenije, poteka po načrtu. Celotna naložba znaša okrog sto petdeset starih milijonov dinarjev, vendar pa v Celju računajo tudi na finančno udeležbo republiške kulturne skupnosti. Vseh sredstev še niso zagotovili, vendar pa bodo tudi ta problem pravočasno rešili. Proslava bo 22. septembra.

V rdečem mlinu bodo med drugim pripravili spominsko sobo z dokumenti o tem pomembnem dogodku iz revolucionarnega delovanja slovenske partije. Vse aktivnosti okoli proslave in obnove Joštovega mлина pa spremlja in usklajuje poseben organizacijski odbor, ki deluje v okviru sveta za razvijanje revolucionarnih tradicij pri celjski Občinski konferenci SZDL.

ND

DOBRO SODELOVANJE

Tik pred odhodom v Zvezno republiko Nemčijo, oziroma v Gütersloch, kjer je na začasnem delu tudi več Celjanov, je bil za skupino teh delavcev na sedežu celjske občinske skupščine sprejem, na katerem je podpredsednik Občinskega sindikalnega sveta Albin Cocey ocenil doseganje sodelovanja med Celjem in Güterslochom pa tudi tamkajšnjim jugoslovanskim društvom.

S športnega se je medsebojno sodelovanje preneslo tudi na druga področja. Ob zadnjem obisku je skupina iz Güterslocha obiskala tekstilno tovarno Metko, Šmartinsko jezero in prisostvovala nekaterim prireditvam v počastitev praznika celjske občine. Vrh tega je nekaj otrok delavcev, ki so na začasnem delu v Güterslochu, preživelo počitnice v celjskem domu v Baški na Krku.

Tudi vidiki nadaljnega sodelovanja so bogati in zajemajo vsa delovna področja, seveda pa tudi seznanjanje naših ljudi na začasnem delu v tujini z življenjem doma.

M. B.

ZAGNANO DELO V METKI

Kljub temu, da gospodarski rezultati celjske občine v tem času niso najbolj obetavni, pa v posameznih delovnih organizacijah izkazujejo dobre poslovne rezultate. Med to družino kolektivov sodi tudi Metka, ki se je prav v zadnjem času izkazala z izjemnimi gospodarskimi rezultati. Na sliki je utrinek iz te delovne organizacije. Delavke na posebnem stroju kontrolirajo kakovost tkanin.

PREBOJ V PRIHODNOST

SVET IN MI

PIŠE IVAN SENIČAR

HAVANA - ENA OD POSTAJ

29

Še mesec dni in v Havani, glavnem mestu Kube, se bo začela šesta konferenca na vrhu nevrščenih držav. To bo brez dvoma letos v svetu eden najpomembnejših dogodkov, prav tako pa tudi za našo zunanjo politiko. V svetu veliko pišejo in govorijo o tem, pa o nevrščenosti sploh, še posebej pa pri nas. Zato ne bi ponavljali, kar je že bilo napisano na tej strani; danes pogledimo širše in morda globlje. Nevrščena politina sicer je način obnašanja in predvsem vsebina ravnanja posamezne države, politične stranke ali grupacije v mednarodnih odnosih, vendar pa je poleg tega še veliko več. To predvsem ni časna pozicija, taktika ali manevriranje med blokoma ali celo bilka, ki se je s pridom oprijemljejo majhne dežele in revna ljudstva. To ni gibanje, ki bi bilo lahko rezervna, pa naj bo naravna ali umetna, kogarkoli - in še več: to ni le gibanje, ki bi delalo samo zase, za svoje članice in skupinske interese kluba, ampak tudi tukaj prerašča bregove, ki so bili doslej znani pri povezovanju in skupnem nastopanju držav v mednarodnem življenju. Zdaj je položaj drugačen in zaradi

tega je tudi gibanje, ki raste iz njega in ki ga hkrati presega, docela drugačno.

Zdaj je na svetu okoli 160 držav na različni stopnji razvitosti, z različnimi družbenimi sistemi in z različno kulturo. To je danost, ki nam je v oporo in v breme. Tako kot v preteklosti, ali pa še bolj, se države povezujejo med seboj po regionalnem načelu, včasih po družbenopolitičnih in ideoloških sličnostih, včasih pa ne glede na vse ostalo po trenutnih interesih - ali neredko glede na to, kakšne skupne sovražnike imajo. V teh odnosih pa je bil vse doslej in je v precejšnji meri še zdaj način povezanosti tak, da je bil eden drugemu podrejen. Velike države, velike predvsem po prebivalstvu, vojaški sili in gospodarski moči, so vedno težile za tem, da si podredijo srednje in in majhne dežele, in da tako uresničujejo svoje interese ter razrešujejo probleme razvoja sveta v celoti. No, marsikdaj so si in si še zdaj tudi manjše države lastijo pravico, da si podreja-jo druge, pa naj gre za imperializem ali hegemonizem. Bistveno pri tem

je, da so se tako v preteklosti reševali svetovni problemi.

Po drugi svetovni vojni pa je prišlo do dveh med seboj dopolnjujočih se procesov: oba bloka, ki sta nastala in nastavila politični termostat na hladno vojno, sta padla na zgodovinskem izpitu, da bi uspešno reševala poleg svojih tudi svetovne probleme, in drugič, sama zgodovinska nuja si je poiskala druge poti za svoje uresničevanje. Pogledajte: če bi v zgodovini današnjega dne »zmagal« blokovski pristop k prihodnosti, potem bi se moralo zgoditi dvoje: a) ves svet bi se moral razdeliti na dva bloka, ki bi se nekoč spopadla in se spopadala tako dolgo, dokler ne bi eden vsaj začasno zmagal ali dokler ne bi uničila sveta, in b) v vsakem bloku bi bila osnova odnosov podrejenost tistemu, ki bi najbolj vplival na njegovo usmerjenost, čeprav nikakor ne kaže enačiti zahodnega in vzhodnega bloka, ki sta različno nastala in imata tudi različno družbenozgodovinsko vsebino. Tisto, kar je bistveno pri tem, je, da tak pristop ne pelje v reševanje nakopičenih problemov več kot 4 milijarde človeških bitij na zemlji danes, leta

2000 (samo še 21 let je do takrat!) pa najbrž za 6 milijard. Zaradi tega je gibanje nevrščenih, ki se je izognilo slepih blokovskih cestič, pomenilo novo pot, ki je obetalo in zdaj že dokazuje dvoje: prvič, pravi način in vsebino razreševanja svetovnih problemov (razorožitev, razvoj vseh delov sveta, mir), in drugič, odpravo neenakopravnosti in podrejenosti v medsebojnih odnosih. Ta enakopravnost in aktivnost ter sodelovanje vseh so potrebne zaradi tega, ker brez njih ni mogoče reševati osnovnih problemov razvoja. Gibanje nevrščenih in njegova nenehna rast je torej preboj v prihodnost, preboj, ki si ga je človeštvo utrla po dveh katastrofalnih svetovnih vojnah in nenehnih krizah kapitalizma.

Zaradi tega bo konferenca v Havani najpomembnejši dogodek letos, vendar pa le ena od postaj - od Beograda, Kaira, Alžira, Lusake in Kolomba - v dolgem potovanju, ki ga živimo in v katerem kot država Jugoslavija in kot posamezniki te dežele tako zavzeto sodelujemo.

CINKARNA

ŽVEPLENA KISLINA VSE DRAŽJA

Odločitev o gradnji pa lahko sprejemajo le delegati skupščine

Skoraj štiri ure je trajala preteklo sredo seja centralnega delavskega sveta Cinkarne, na kateri so delegati ob prisotnosti odgovornih predstavnikov skupščine občine Celje, izvršnega sveta Socialistične republike Slovenije in celjskih družbenopolitičnih organizacij vnovič razpravljali o ekološki in ekonomski sanaciji Cinkarne. Kljub svoji dolžini pa je seja prinesla le malo, če sploh kaj novega. Na njej so vnovič ponovili že znane ugotovitve, ki smo jih pred dnevi slišali na seji celjskega izvršnega sveta. Ugotovitve namreč, da se predvsem zaradi zelo počasnega dogovarjanja med občino in republiko o zagotovitvi denarja za ekološko sanacijo žariščnih točk onesnaževanja v Cinkarni, uresničuje premalo nalog. V teku so tako le ekološke naložbe, katerih nosilec je bila s svojimi sredstvi Cinkarna. To pa so nape nad kalcinir-kami, filtri za TOZD titanovega belila in priključitev Cinkarne na plinovod. Povsod drugod dela pri ekološki sanaciji zaostajajo, saj ostaja še v naprej problem 58 milijonov dinarjev, kolikor naj bi jih prispevali v deležu 75 odstotkov republika in 25 odstotkov občina in sicer v obliki jamstva za kredit, ki bi ga najel TOZD titanovega belila.

Problem ostaja še naprej, saj niti republiška niti občinska skupščina teh

potrebnih jamstev ne bosta mogli sprejeti pred septembrom, ko bodo prva zasedanja delegatskih skupščin. Niče mimo teh organov pa te odločitve ne more sprejeti. Problem se še zaostri zaradi izrednih podražitev načrtovane naložbe v gradnjo tovarne žveplene kisline, ki je sestavni del tako ekološke kot še posebej ekonomske sanacije Cinkarne. Vsak dan odlašanja namreč prinaša dodatne podražitve te naložbe, ki so jo prvotno ocenjevali na 170 milijonov dinarjev, danes pa bodo investicijski stroški že dosegli 310 milijonov dinarjev. Vsaka nadaljna podražitev, do katere pa bo nedvomno prišlo, bi bila za kolektiv Cinkarne predraga, saj po besedah direktorja Cinkarne Bernarda Krivca milijarde dobesedno izginjajo v zrak.

Vsem tem dejstvom navkljub pa bo bržkone moralo ostati pri sprejetem programu, za katerega so se izrekli domala vsi Celjani v javni razpravi in ki so ga oktobra lani potrdili tudi delegati zborov občinske skupščine. Osnova v teh sklepih pa je, da ni mogoča nobena nova naložba, ki bi brez poprejšnje ekološke sanacije obstoječe proizvodnje dodatno onesnaževala okolje. Gre v bistvu za formalnost, saj bi se po željah Cinkarne gradnja tovarne žveplene kisline začela le dva meseca preden bi s sprejemom jamstev za kredite

republiška in občinska skupščina zagotovili tudi prepotreben denar za ekološko sanacijo. Toda le delegatska skupščina je lahko organ, ki bo odločal o kakršnihkoli, čeprav le terminskih in ne vsebinskih, spremembah uresničevanja sprejetega načrta ekološke in ekonomske sanacije Cinkarne.

Ob tem, ko v celoti razumemo in podpiramo težnje Cinkarne, ki so ekonomsko in v sklepih fazi tudi ekološko povsem utemeljene, se zdi, da brez sklepov skupščine le ne bo moglo iti, pa čeprav za ceno dvomesečnega odloga in s tem ustrezno dražje naložbe v žvepleno kislino. Tudi zelo hudim pritiskom, da ne rečemo kar izsiljevanjem navkljub! Kajti odpoved glavnega direktorja, nekatere izjave o tem, da Cinkarna ne more prevzeti nobene odgovornosti za podražitve in da bo plačilo le teh zahtevala od drugih, si le težko tolmačimo drugače.

Demokraciji postopka, ki vlada že vseskozi pri vprašanju sanacije Cinkarne, ne kaže krniti. Kajti takšen okrnjen postopek bi le vnovič vzbudil nejevoljo, nezaupanje in skrhal sicer enotna prizadevanja v Celju, da probleme Cinkarne razrešimo najhitreje in najbolj smotrno, pa tudi najbolj demokratično in odgovorno, enotno vsi.

BRANKO STAMEJČIČ

MOZIRJE

LE NOVI MARKET

Gradil ga bo kolektiv »Savinje«

Kaže, da so zdaj vsaj bližnje razvojne poti trgovine v Mozirju na dlani in da ni več dilem, ali bo kolektiv domače trgovske delovne organizacije Savinje gradil market, ali ne. Odločitev je padla, čeprav je bila pot zanjo razmeroma dolga in ovinkasta.

Kolektiv Savinje bo zgradil market tam, kjer se stoji stara šola, ki bi jo morali te dni pričeti rušiti. Hkrati s to odločitvijo se bodo v Savinji lotili še drugih svojih enot ter uveljavili tudi specializacijo in še kaj. Na vsak način razveseljiva novica!

Nekoliko drugače pa je z gradnjo Emonine blagovnice. Tu so dela v zamudi, oziroma se še niso pričela, čeprav so bila ob gradnji temeljnega kamna izrečena tudi nekatera zagotovila. Toda, kaj z njimi, če ni denarja. Vsaj trenutno ne. In tako Emona prelaga začetek teh del na prihodnje leto. Letos naj bi uredili vse načrte. Ne glede na to zamudo, je treba povedati, da gre za veliko naložbo, ki bo Emona stala okoli sto milijonov dinarjev.

Zamuda nastaja tudi pri gradnji veterinarske postaje v Ljubiji, postaja je velenjsko in mozirsko občino. Zanimivo je, da so sredstva za to investicijo zbrana, niso pa rešena še vsa vprašanja okoli lokacije. Kajti po istem prostoru se zgledeje tudi Zgor-njesavinjska kmetijska druga; ki bi rada v Ljubiji, kjer je njen sedež, zgradila skladišče. Kot se je dalo razumeti na zadnji seji mozirske občinske skupščine, pa je v zvezi z gradnjo veterinarske postaje odprtih še nekaj drugih vprašanj, ki bi jih morali postaviti na svoje mesto veterinarji sami.

In tako se zgodovina ponavlja tudi v tem primeru. Prve pobude o gradnji veterinarske postaje so stare že okoli deset let.

Kritične so bile na zadnji seji občinske skupščine v Mozirju tudi besede na račun gostinstva. Nikamor se ne premakne. In vendar v vseh resolucijah in družbenih načrtih zasledimo težnjo po večji povezavi, integraci-

jah in podobno. Toda, rezultatov ni. Tudi ne pobud.

Zanimivo je bilo delegatsko vprašanje glede žage pri TOZD Ostrešje na Ljubnem. Je to nova kapaciteta, čeprav so se v občini dogovorili, da jih ne bodo dovoljevali, ali kaj drugega? Odgovor je pojasnil, da gre le za boljše kakovost, za drug način razrezovanja lesa, ne pa za novo žago.

In še eno vprašanje: kdaj se bo pričela napovedana gradnja stanovanj na Rečici ob Savinji? Kot kaže, gre v tem primeru najprej za izdelavo urbanistične dokumentacije. M. BOŽIČ

CELJE

ZAMUDE V NALOŽBAH

Pri veleblagovnici gre zdaj za res

Obdobje tekočega srednjeročnega načrta se počasi izteka. V načrtu, ki ga je sprejela celjska občinska skupščina, je imela tudi trgovina pomembno mesto. Sicer pa tisto, ki so ga pred tem potrdili samoupravni organi trgovinskih organizacij združenega dela. Nekaj teh obveznosti je bilo in bo do konca 1980. leta dobro izpeljanih, nekaj pa je tudi takih, ki vzbujajo upravičeno zaskrbljenost. Predvsem se to nanaša na naložbe v nove trgovske enote. Velik je bil zaloga. Toda, kot kažejo zdajšnji podatki, je žep preplitek, da bi lahko iz nje plačali vse, kar so načrtovali. V najtežjem položaju v tem pogledu je Merx, ki ga čakajo mnoge obveznosti, tudi na območjih, kjer nove enote v poslovnem pogledu ne obetajo najboljše.

Kaj zdaj? Izvršni svet nečesar slišati o spremembi plana. To pomeni, da bo treba napeti vse sile in zbrati vsa razpoložljiva sredstva, da bi z gradnjami novih tr-

AEROVIH
MATIC ŠE
VEČ

V tozdu Aera v Šempetru so pognali nov stroj za impregnacijo matric, s čimer so celotno proizvodnjo teh izdelkov povečali kar za 100 odstotkov.

V celotnem proizvodnem postopku izdelave matric je prav impregniranje predstavljalo vseskozi ozko grlo. Z nabavo še enega stroja pa so ta problem vsaj začasno rešili. Ob tem pa bodo s to novo investicijo v Šempetru precej presegli letni plan proizvodnje matric, poleg tega pa bodo tudi lažje pokrivali potrebe po tovrstnih izdelkih na jugoslovanskem tržišču. S povečano domačo proizvodnjo tudi ne bodo več vezani na uvoz impregniranih rol, ampak bodo lahko matrice izvažali v še večjih količinah kot doslej. D.

PREBOLD

POMEMBNE PRIPOMBE

Gradnja novega vrtca v polnem teku

Na razširjeni seji skupščine Krajevne skupnosti, ki so se je udeležili še predstavniki vseh družbenopolitičnih organizacij, društev, organizacij združenega dela in drugi so prvo razpravo namenili pomenu novega samoprispevka v žalski občini. Pokazalo se je, zlasti po besedah Antona Brinarja, da krajani z osnutkom niso povsem zadovoljni, zato je tudi krajevni štab za pripravo in izvedbo referenduma predlagal občinskemu, da se vnese v osnutek programa izgradnja novega kulturnega oziroma večnamenskega doma, kajti ljudje se ne strinjajo z adap-

tacijo dvoran v stari preboldski graščini. Prav tako so predlagali izgradnjo kanalizacije v Preboldu, zatem ceste Latkova vas-Vrhe ter razširitev PTT omrežja. Prav tako so menili, da bi bila višina samoprispevka (dva odstotka od bruto osebnih dohodkov) prehodno breme zlasti za upokojujence z nižjimi pokojninami.

Kot je poročal predsednik sveta skupščine KS, Jože Drča, so priprave na proslavo krajevnega praznika v polnem teku. Prireditve v počastitev praznika bodo od 26. avgusta do 2. septembra. V tem času bo več športnih in kulturnih prireditev, zaključna slovenost pa bo 2. septembra v obnovljenem in dograjenem gasilskem domu v Gornji vasi. Slavnostno sejo skupščine KS pa bodo pove-

zali s 60-letnico gasilstva v tej vasi.

Otroški vrtec, ki je še pred meseci buril duhove, zdaj n več kamen spotike. Gradbena dela so v teku in vrtec bodo namenu predali ob koncu letošnjega novembra. Razveseljiva pa je bila novica, da uspešno poteka tudi zbiranje prispevkov za ureditev igrišč in nakup igračk za vrtce. Pravijo, da bodo v tej akciji zbrali okoli 25 milijonov starih dinarjev.

Končno so na seji znova predlagali krajevni konferenci SZDL, da obnovi postopek za imenovanje članov upravnega odbora Turističnega društva in torej za ponovno oživitve dela društva, ki ga v kraju prav ta čas močno pogrešajo.

DARKO NARAGLAV

OZD »KREATOR« Celje

razpisuje prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. SAMOSTOJNEGA RAČUNOVODJE

Pogoji:

- višješolska izobrazba ekon. smeri in nad 3 leta prakse na odgovornih delih in opravljenih računovodstvu,
- srednješolska izobrazba ekon. smeri in nad 5 let prakse na odgovornih delih in opravljenih računovodstvu,
- da je kandidat moralno-politično neoporečen in da ima pravičen odnos do samoupravljanja,
- da ni bil kaznovan zaradi kaznivih dejanj ali gospodarskih prestopkov.

in objavlja prosta dela in naloge:

2. 5 KV šivilj - krojačič

- Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:
- ustrezna poklicna šola oblačilne smeri z uspešno opravljenim zaključnim izpitom ali
 - uspešno opravljena priučitev v konfekciji in 5 let prakse v stroki.

Poskusno delo pod 1. in 2. - tri mesece.

Pismene prijave s kratkim opisom dosedanjega dela in dokazila o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov: Razpisna komisija delavskega sveta, (za prijavo pod 1) oziroma izvršnega odbora (za prijavo 2) pri OZD »KREATOR« Celje, Cankarjeva 1 II.

Razpis velja 15 dni po objavi.

M. BOŽIČ

LJUBNO OB SAVINJI

KDOR HOČE FLOSAR BIT'

Oživljena starodavna tradicija

Čudovit je svet ob gornjem toku Savinje in ob Dreti. To je svet z visokimi gorami in planinami. Prostrani gozdovi so domačinom že nekdanji nudili glavni vir dohodka. Tamkajšnji ljudje pa so znali dobro izkoristiti tudi vode. Ne le, da so ob obeh rekah postavili veliko žag, reke, ali bolje rečeno Savinja in Dreta, so jim postale tudi pomembne prometne žile.

Samo ob Dreti je bilo nekoč 53, ob gornjem toku Savinje pa še več žag. Tu so nastali tudi savinjski splavi. Tu so se rodili savinjski splavarji, ki so dolga stoletja vozili flose po Dreti, Savinji, Savi in Donavi.

Če je bil gozd srce gornjesavinjskega in zadrekega gospodarstva, je bilo splavarstvo tista dejavnost, ki je kakor nalezljiva bolezen prehajala iz roda v rod, od očeta na sina in oblikovala značaj teh ljudi. Tu so živeli delavni drvarji in veseli splavarji, ki revščine skoraj niso poznali.

Franc Povh, predsednik Ljubenskega Turističnega društva

V spomin na splavarstvo, ki je zamrlo takoj po vojni, pripravljajo ljubensko Turistično društvo flosarske baletne. Letos bo že devetnajsti po vrsti. In vselej so prvo soboto in nedeljo v avgustu. Letošnji spored prireditev pa se je pričel že v ponedeljek, 30. julija. V tem uvodu so imeli glavno besedo športniki, danes, v četrtek, 2. avgusta, bo na Rečici tekmovanje v streljanju, zvečer ob osmih pa bo na Ljubnem koncert domačega moškega in ženskega pevskega zbora.

Jutri, v petek, bo odbojarski turnir na Ljubnem, ob osemnajstih, prav tako na Ljubnem, otvoritev razstave del Jožeta Svetine. Urejena bo v domači osnovni šoli.

Osrednje in seveda najbolj zanimive prireditve bodo v soboto in nedeljo, 4. in 5. avgusta. Tako bo v soboto zvečer v Vrblju ob Savinji večer med savinjskimi splavarji. Ob tej priložnosti bodo nastopili tudi domači instrumentalni ansambli, ki se bodo predvsem predstavili s starimi in že skoraj pozabljenimi napevi. Morda bo med njimi tudi kakšen flosarski.

V nedeljo, 5. avgusta, bo najprej budnica, ob desetih dopoldne nogometna tekma za pokal savinjskega flosarja, ob štirinajstih povorka in takoj zatem v Vrblju zaključek z vdiranjem flosa, njegovo vožnjo po Savinji, flosarskim krstom itd.

Torej, vse tako ali skoraj tako, kot že vrsto let. Tradicija se ohranja in savinjsko splavarstvo zaživi na Ljubnem vsaj te dni.

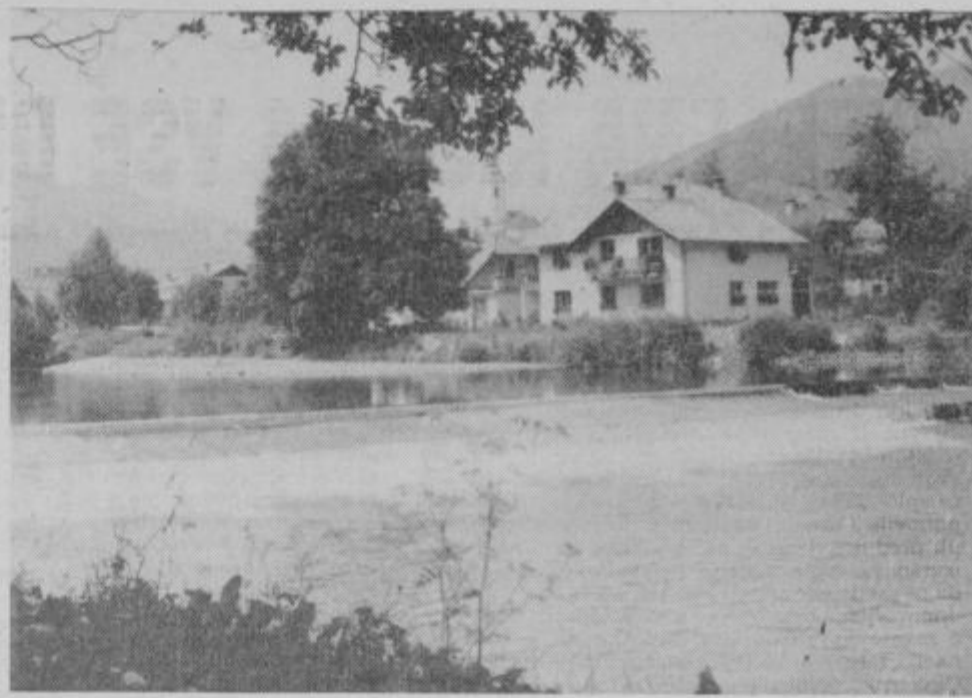
Pri vsem tem ne kaže prezreti, da so se organizatorji te tradicionalne prireditve odločili nameniti njen dobiček za sofinanciranje nekaterih komunalnih del na Ljubnem.

»Moram reči, da imamo v kraju še nekaj nezasedenih postelj pri zasebnikih. Zdaj je na Ljubnem okoli sto turistov predvsem iz Zagreba, Beograda, Vojvodine, Reke in Splita...

Dobro se razvija tudi kmečki turizem, saj bodo že drugo leto sprejemali goste pri Zagoznovih, zatem pri Oskarju Slatiškju, Stanku Miklavcu in Minki Juvanovi. Dobili bomo tako od trideset do štirideset novih ležišč. Seveda je to akcija, ki jo naši ljudje vodijo skupaj z Zgornjesavinjsko kmetijsko zadrujo.

V načrtu imamo še nekatera druga dela. Če ostanem najprej pri flosarskem balu, naj povem, da bomo prihodnje leto, ob dvajsetletnici, pripravili zares velikega. Potem nas čaka ureditev kopalnega bazena. V načrtu imamo, da ga bomo prevlekli s plastično snovjo. Seveda pa so še druga dela, ki jih nikoli ne zmanjka,« je dejal predsednik Turističnega društva, Franc Povh.

M. BOŽIČ

Ljubno ob Savinji

HMELJARJI V BRASLOVČAH, PREDICE V LUČAH

Takoj za savinjskimi splavarji, ki bodo v soboto in nedeljo povezali svoj flos in se z njim odpeljali nekaj deset metrov po Savinji, bosta ob koncu prihodnjega tedna kar dve veliki tradicionalni turistični prireditvi: v Braslovčah sedemnajsti dan hmeljarjev, v Lučah ob Savinji pa deseto turistično rajanje.

V tem, ko bo letošnji praznik hmeljarjev zajel vse slovenske pridelovalce te zlahane, zelene rože in bo opozoril na vsa hmeljska opravila, ima tudi turistično rajanje v Lučah narodopisno obeležje, saj oživlja delo predic in prav tako igralcev citer.

Prve prireditve v okviru dneva hmeljarjev se bodo pričele že v petek, 10. avgusta in se zatem nadaljevale v soboto in končale v nedeljo popoldne s povorko ter predstavitev hmeljskega starešine in princeze.

V Lučah pa bodo že v soboto, 11. avgusta odprli več zanimivih razstav, v nedeljo pa bodo imeli kolesarsko dirko, polet domačih zmajev ter turistično povorko z nastopom predic, citrašev in seveda članov domačih društev, še predvsem pa aktivna mladih zadrušnikov, s katerim Turistično društvo zelo dobro sodeluje.

MB

OCENA CELJSKEGA GOSTINSTVA

»Gostinstvo, ki je bilo v preteklih letih skoraj na tleh, se je z integracijo pomembno ojačalo.

Na tem področju bomo z izgradnjo hotela Evrope in penziona Turške mačke pridobili 236 posteljnih zmogljivosti. Seveda pa ne bomo smeli ostati samo pri tem, temveč še več vlagati v razvoj gostinske mreže, zlasti tudi zasebnih gostišč ter za razširitev in modernizacijo obstoječih kapacitet v Merxu, Celei, Starem gradu in drugje.

Pomembno pridobitev bo Celje dobilo z izgradnjo hotela na Dobrni, ki bo dograjen v letošnjem letu in bo s svojimi 220 ležišči pomenil izredno pridobitev za nadaljnji razvoj zdraviliškega turizma v celjski občini in širši skupnosti.

V nadaljnjem srednjeročnem načrtu pa bo treba rešiti tudi vprašanje izgradnje novega hotela v Celju, ki bi vključeval določene kapacitete, namenjene za poslovni turizem. Prav tako ne smemo odlašati z izgradnjo avto campa ob šmartinskem jezeru, ureditvijo Grička in Celjske koč.

Seveda pa ne bi smeli ostajati na področju gostinstva samo na tem, da izgrajujemo samo nove kapacitete, temveč, da večjo skrb posvetimo tudi postrežbi, da smo v tem bolj inventivni, da mudimo gostu in turistu čimbolj pester izbor hrane in drugih gostinskih uslug.

Tako je gostinstvo in njegove naloge ocenil v govoru na slavnostni seji celjske občinske skupščine, dvajsetega julija, predsednik Izvršnega sveta Občinske skupščine, Venčeslav Zalezina.

M. BOŽIČ

NAŠ IZLET: NA ŠMOHOR

Do planinskega doma na Šmohorju se da priti na več načinov. Če krenemo peš iz Laškega mimo zdravilišča, bomo potrebovali dobri dve uri. Izhodiščna točka nam je lahko tudi Zabukovica ali Tremarje, od koder potrebujemo do koč tri ure. Dostop je možen tudi z avtomobilom iz Laškega preko Rečice.

Pot nas vodi po vseh variantah preko travnikov, gozdov in domačij. Od koderkoli krenemo, se na poti ne bomo kratkočasili, kajti vse poti so raznolike in zato zelo zanimive.

Dom na Šmohorju je bil zgrajen l. 1952, postavilo pa ga je PD Laško. Leži severovzhodno od Laškega, med Gozdnikom in Maličem. Na oba vrhova vodijo markirane planinske poti. Dom na Šmohorju je oskrbovan vse leto, na voljo ima jedila in pijače, možna pa je tudi prenočitev, kajti v koči imajo na voljo 25 postelj v 6 spalnicah in 25 ležišč v dveh skupnih sobah.

Pozimi so na Šmohorju lepa smučišča, ob nedeljah obratuje prenosna, 150 m dolga vlečnica. Na Šmohorju so tudi idealni tereni za kempiranje, taborjenje in za piknike.

Do lovskega doma Cirilov dom, potrebujemo do planinske koč deset minut zmerne hoje. Ob Cirilovem domu je tudi ograjen rezervat, za danes zelo redke, muflone.

Deset minut oddaljeni od doma, so tudi nekdanji partizanski bunkerji, v katerih so od 1944. leta dalje tiskali partizansko literaturo. Od planinskega doma vodi k Partizanski tehniki »Nesti« posebej markirana steza.

Vredna ogleda je na Šmohorju tudi cerkev sv. Mohorja, iz XVI. stoletja. Tri lipe okoli te cerkve so stare večsto let in nam vzbujajo spomine in občutke turskih vdorov na naše ozemlje. Ta gotska cerkev leži okoli petsto metrov oddaljena od koč na Šmohorju, proti Godzniku.

M. MOSBRUKER

KULTURA IN TURIZEM V VELENJU

Pred kratkim je bil v Velenju tretji turistični zbor, kategrga se je udeležilo okoli stopetdeset članov Turističnega društva Velenje ter predstavnikov nekaterih drugih društev in organizacij, kot lovci, ribiči, izobraževalnih zavodov itd. Pogrešali pa so zastopnike KOC, SKIS ter urbanistične inšpekcije.

Potem, ko je predsednik TD Velenje, Avgust Tanjšek, v referatu »Kultura in turizem« ocenil sedanjí trenutek in pomen turistične dejavnosti na Saleško dolino in ko je orisal še možnosti za nadaljnji razvoj, so udeleženci v razpravi podprli prizadevanja za urejevanje okolice, za urejenost cest in prometa, komunalnih objektov ter boljše turistično ponudbo.

Po ogledu nekaterih zanimivih filmov so podelili večje število priznanj, diplom in plaket. Zlato vrtnico za najlepše urejeno okolje je dobil Franc Zgajmajster iz Velenja, srebrno družini Broz in Pocaht (dvojček) iz Pesja ter bronasto Slavko in Ivan Gražlj iz Velenja.

JOŽE MIKLAVC

V LUČAH OB SAVINJI POLNO GOSTOV

Luča ob Savinji živijo te dni pravo turistično življenje. Skoraj vse nočitvene zmogljivosti pri zasebnikih imajo polne. Računajo, da je ta čas v tej prijazni vasi okoli sto turistov. Sicer pa se na tem območju lepo uveljavlja tudi kmečki turizem. Nove kapacitete na tem področju ima Angelca Plaznik v Podvolovjku.

MB

TURISTIČNI DROBIŽ

STARI GRAD CELJE - Dela za ureditev muzejske zbirke na celjskem Starem gradu so v polnem teku. Sklep o ureditvi takšne zbirke na Starem gradu so sprejeli v okviru Prvega turističnega tedna. Kot kažejo dosejdanja prizadevanja, so se vsi, ki so vključeni v to nalogo, lotili dela z največjo odgovornostjo.

ENOTNA RECEPCIJSKA SLUŽBA V MOZIRJU - Gostinski in turistični delavci v Mozirju oziroma v mozirski občini so se znova dogovorili o organiziranju enotne recepcijske službe. Prizadevanja za to so stara že nekaj let, nekateri dosedanjí poskusi pa se niso uresničili. Zdaj gre zares, čeprav je škoda, da bo ta služba zaživila v času, ko se turistična sezona v Gornji Savinjski dolini že bliža koncu. V skupni recepcijski službi bodo sodelovali: celjski Izletnik, možirski Turist in domača Zgornjesavinjska kmetijska zadruža, ki je med drugim nosilec kmečkega turizma v občini.

GOSTINSKO TURISTIČNI ZBOR SLOVENIJE - V okviru 27. gostinsko turističnega zbora Slovenije v času od 5. do 7. novembra letos v Ljubljani bo tudi več strokovnih razstav in tekmovanj. Tako bodo pripravili naslednje strokovne razstave: pogrinjkov, kuharskih izdelkov, slaščičarskih izdelkov, jedilnih listov in cenikov pijač ter propagandnih edicij. Vrh tega bodo tri strokovna tekmovanja, in to učencev-kuharjev v pripravi jedil, barmanov v mešanju pijač ter tekmovanje v poznavanju pijač. Celoten spored bodo dopolnila še spretnostna tekmovanja (hitra hoja s pladnji ter tek s kozarci) in športna srečanja.

RAZSTAVA PELIKANOVIH FOTOGRAFIJ OD PADLA - Celjsko turistično društvo je imelo v programu svoje male razstavne galerije tudi razstavo del znanega in že pokojnega fotografskega mojstra Josipa Pelikana. Žal, je ta pobuda zaradi tehničnih razlogov zaenkrat odpadla.

TURISTIČNI KOLEDARČEK - Celjska turistična zveza bo izdala Turistični koledarček - Informator za 1980. leto. Kot pravijo, bo dostiskan že v mesecu oktobru.

NAJMLAJŠE TURISTIČNO DRUŠTVO - To je društvo v Gorici pri Slivnici, ki ima spriči naravnih pogojev, tudi Slivniškega jezera, vse možnosti za dobro delo. V delovni načrt so uvrstili tudi akcijo za kmečki turizem. Predsednik najmlajšega turističnega društva na celjskem območju je Ernest Zidanski.

ANDREJ VIDEČ

Slab teden za tem, ko je dočkal svoj veliki dan, ko je kot najstarejši družbenopolitični delavec v krajevni skupnosti Svetina izročil namenu asfaltirano cesto do svoje vasi in do doma železarjev ter napovedal začetek del pri gradnji večnamenskega objekta na Svetini, je začet od kapi umrl. Star je bil 72 let.

Umril je Andrej Videč, za katerega nismo nikoli pomislili, da bo sploh kdaj končal z delom. Za njim je več kot četrto stoletja aktivnega dela tako

Bilo je na praznik celjske občine, dvajsetega julija. Andrej Videč odpira asfaltirano cesto do Svetine. To je bilo pravzaprav tudi njegovo zadnje delo...

na Svetini, kjer je opravljal vse najodgovornejše funkcije v krajevni skupnosti, kot v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti, v samoupravnih organih gozdarjev, kmetov itd. Bil je tudi predsednik domačega gasilskega društva, ki letos slavi desetletnico obstoja. In prav dnevi, ki jih je doživljal z največjo srečo, so napovedali začetek gradnje novih prostorov tudi za gasilce in ne samo za krajevno skupnost ter za novo in težko pričakovano Merxovo samopostrežno trgovino.

Umril je človek, ki ni nikoli zatajil kot družbenopolitični delavec. Na poti od Svetine do Celja in še kam ga ni nikoli ustavilo slabo vreme, dež, sneg. Svoje funkcije je jemal in opravljal z največjo odgovornostjo, sicer pa vselej kritično, življenjsko. Njegova živahna beseda je vedno odkrivala probleme in nakazovala pota rešitve.

Andrej Videč je umrl v času, ko je njegova Svetina stopila z otvoritvijo asfaltirane ceste ter z napovedano gradnjo večnamenskega objekta, na pot živahnejšega utripa. V vsem tem, v vseh novih pridobitvah, je tudi njegovo delo, njegovo prizadevanje.

Pogrešali ga bomo vsi, ki smo ga poznali in spoštovali kot človeka, kot aktivnega družbenega delavca.

M. BOŽIČ

Slavko Kostanjšek

Olga Hribar

Franc Svet

PREBOLD

KRI ZA ČLOVEKA

Trije o človekoljubni akciji

Prostovoljna krvodajalska akcija pozna veliko znanih in neznanih junakov. V vsakem kraju, v sleherni delovni sredini.

Tudi Prebold s svojimi občani in še zlasti člani Tekstilne tovarne so se že ničlikokrat uveljavili v tej človekoljubni akciji. Tudi minule dni, ko je bila v Preboldu krvodajalska akcija. V prostorih, pred dvema letoma zgrajene večnamenske hale v tovarni, kjer je bila akcija, je imela ekipa polne roke dela.

To priložnost smo izkoristili za kratek pomenek z nekaterimi krvodajalci:

SLAVKO KOSTANJŠEK, MIK Prebold: Kri sem dal prvič 1961. leta. Od takrat

sem reden krvodajalec. Moram pa reči, da sem postal pravzaprav po naključju. Ko sem služil vojaški rok, je nekemu mornarju odrezalo nogo. Pomoč je bila nujna. In ker je moja kri ustrezala njegovi, sem se skupaj še z nekaterimi odzval odvezemu. Tako sem pomagal rešiti življenje, tovarišu, ki ga nisem niti videl, niti poznal. Toda, bil sem srečen, ker sem pomagal sočloveku. In to no tranje zadovoljstvo me je pripeljalo med krvodajalce.

OLGA HRIBAR - TT Prebold: Doslej sem dala kri petkrat in mislim, da jo bom dajala, dokler bom mogla, saj se lahko zgodi, da jo bom

tudi sama potrebovala. Brez dvoma pa je krvodajalska akcija tudi priložnost za ugotovitev zdravstvenega stanja.

FRANC SVET - TT Prebold: Osnovni nagib, da sem postal krvodajalec je v spoznanju, da je kri že marsikomu rešila življenje. Ker sem bil z motorjem vsak dan na cesti, sem vedel, da lahko kdaj tudi sam postanem žrtev prometne nesreče in da me bo morda rešila prav darova kri. Prvič sem kri dal 1952. leta, od takrat naprej se zmerom udeležujem krvodajalskih akcij. Mislim, da bi bilo prav, če bi se med krvodajalce vpisalo še več ljudi.

DARKO NARAGLAV

KAKO Z UČBENIKI

PESTRA PONUDBA

Trgovci priporočajo nakup že sedaj

Na celjskih osnovnih šolah so v lanskem letu prvič organizirano pristopili k akciji, s katero so želeli doseči, da bi čimveč učencev po zaključnem pouku prepustilo svoje učbenike šoli. Na ta način so želeli ustvariti določen fond učbenikov in drugih šolskih pripomočkov, ki naj bi pomenil stopnico k zmanjšanju stroškov za šolanje. Akcija je - vsaj podatki tako kažejo - dobro uspela, saj se je pobudam šol odzvalo veliko število učencev in s tem seveda tudi njihovih staršev. Kljub temu pa vendarle ni zadostila vsem potrebam po učbenikih, saj je bilo med prepuščenim fondom knjig in delovnih zvezkov tudi veliko takih, ki jih je bilo treba zaradi dotrajanosti izločiti. Manj-

kajče učbenike so zato šole organizirano kupile pri knjigarnah, večji del stroškov zanje pa je pokrila občinska izobraževalna skupnost, deloma pa so za nakup knjig primaknili denar tudi učenci oziroma njihovi starši.

Akcija zbiranja učbenikov v šolah bo brez dvoma zmanjšala vsakoletno mrzlico nakupovanja šolskih potrebščin, ki se je v knjigarnah pričevala tam sredi avgusta. V Mladinski knjigi v Celju so denimo povedali, da so sicer dobro založeni z vsemi potrebnimi osnovnoškolskimi učbeniki, da pa vendarle ne pričakujejo tolikšne gneče kupcev kot prejšnja leta. In dalje, da so nekatere okoliške šole prosile, da bi v začetku septembra knjigar-

ne ponudile tamkajšnjim šolarjem na priložnostnih stojnicah vse, kar potrebujejo pri pouku. Zaradi tega in akcije, ki smo jo omenili v uvodu, bodo vrste pred prodajnimi pultii knjigarn gotovo manjše. Kljub temu pa trgovci vendarle priporočajo nakup učil že sedaj, da bi tako vendarle lahko zagotovili kupcem normalno ponudbo.

Učbenikov za osnovnošolce imajo v knjigarnah dovolj na zalogi, le tu in tam jim manjka še katera od knjig. Zaenkrat pa so v tisku še Angleška vadnica za 8. razred in Delovni zvezki za matematiko za učence 5., 6., 7. in 8. razreda. Te učbenike bodo v knjigarnah dobili že v naslednjih dneh.

D. S.

SPOZNAVAJMO NAŠE KRAJE

VIRŠTANJ

Virštanj je oddaljen od Podčetrčka 8 in od Smarja 24 km. Leži na 350 m nadmorske višine in najbrž ni treba posebej poudarjati, da je to kraj z bogatim vinorodnim okoljem. Do njega pridemo po cesti za Obsotelje tako, da pri Golobinjeku zavijemo na levo, kjer je sedaj tudi asfaltirana cesta. Lahko pa pridemo v Virštanj tudi iz smeri Lesičnega. Hiše se že prično na obeh straneh Virštanskega potoka. Na bližnji vzpetini sta Imenska gorca in Drnsko rebro. Prst je ilovnat, v višjih legah je tudi dovolj laporja. Obsežnim vinogradom so se pridružili tudi številni sadovnjaki. Kmetijska dela so že precej mehanizirana,

saj so vinograde nenehno posodabljali. Kmetje pa ne žive samo od vinogradov, dobra tudi živinoreja. V zadnjem času je prišlo na naš trg tudi vino z imenom Virštanjčan in je zaščiteno.

Pouk se je na Virštanju začel že leta 1898. Nekateri hiše še lepo kažejo znake stare in izvorne arhitekture slovenske kmečke hiše, je pa že precej tudi novih. Posebno dominantna je hiša, kjer je bila nekoč gostilna. To je pravzaprav skupek dveh stavb, ki kažeta na ambicioznejša hotenja. Nastali sta okoli leta 1831, tako govori letnica na portalu. Stavba je primer izredno bogate kmečke gostilničarske arhitekture iz prve polovice 19. stoletja. Vinska klet ima bogat portal bidermajerskih oblik iz leta 1847.

Virštanj posredno imenujejo dokumenti že leta 1275 dalje. Tako tudi leta 1437 in še pogosteje in neposredno 1578. Virštanj je bil v letih 1677 in 1782 v posesti samostana v Olimju, pred zadnjo vojno pa last Kopačev. Tu še stoji veliko pritlično poslopje (Banovina) s predzidkom proti zahodu z lepim portalom iz leta 1831, bogato uokvirjenimi okni in slapastimi arkadami. Stavba je velika klet, ki je bila nekdanj last Celjskih grofov.

Iz Virštanja je doma Drago Leskovšek, gradbeni inženir, strokovni pisatelj, projektant železniških naprav. V vasi je tudi plošča v spomin Ediju Leskovarju, sekretarju OK KP Krapina, ki je bil tu 1942 leta izdan in ustreljen.

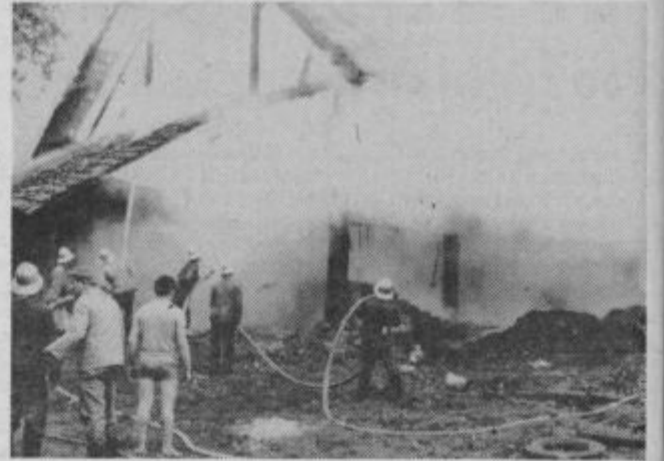
V BESEDI IN SLIKI

16 POŽAROV V VELENJSKI OBČINI

Gasilci iz velenjskega gasilskega doma, kjer imajo stalno dežurno službo, so v prvem polletju letos posredovali v 22 primerih, kar je za sedem več, kot v istem času lani. V štirih primerih je šlo za poplavo ali zalitje z vodo, dve izredni intervenciji sta bili potrebni zaradi zastrupitve pitne vode v Soštanju, šestnajst pa je bilo požarov. Kar osemkrat je zagorel gozd, točneje gozdna podrast, ostali požari pa so bili različni tako po nastanku, kot po nastali škodi.

Večjih katastrofalnih požarov ni bilo, pač pa se gasilci bojijo, kaj bi bilo, če bi izbruhnili požari v visokih stavbah, ki niso bile grajene za reševanje v takih primerih, razen tega pa gasilci tudi tehnično niso pripravljeni za takšno gašenje, ker nimajo primerne lestve.

JOŽE MIKLAVC

NOVA PRIDOBITEV 987!

Tehnična baza Avto-moto zveze Slovenije v Celju, za nas poprečne državljane - voznike včasih bolj poznana kot »čarodejna« telefonska številka 987, ki pomeni službo pomoči in informacij ter vlečno službo, že nekaj časa uspešno uporablja novo vlečno vozilo, izdelek domače Zastave. Mogoče se čudno sliši, ampak zaradi nas vseh, vendarle želimo čim manj vlek. Če pa že ne gre brez tega, pa naj fantje vlečejo vsaj pločevino na kolesih, pa brez krvi na cesti!

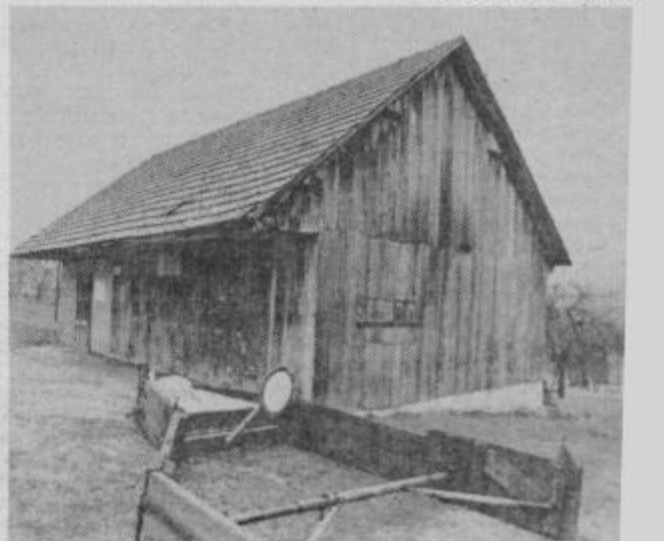
Tekst in foto: MITJA UMNİK

ZA ZAČETEK DOVOLJ

Mladi na Henini pri Jurkloštru bi radi oživili kulturno dejavnost na vasi in bližnjih zaselkih, kar jim je delno že uspelo, za svoje delo pa bi rabili prostor, ki ga sedaj nimajo in bi jim pomagal dvigniti družbeno aktivnost. V misli imajo »barako«, nekdanje prostore krajevnega urada, pa š niso rešili vseh lastniških problemov, baraka pa je prazn in čaka, čakajo pa tudi mladinci in seveda upajo, da bodo uspeli ta prostor dobiti za svojo dejavnost, kar je za začetke povsem dovolj.

FOTO: D. MEDVE

»SKRIVNOST« MAKEDONSKIH SLAŠČIČARJEV

SLEDI SLADKIH
INVAZORJEV

So sijajni mojstri orientalskih slaščic na koncu pohoda?

Po vsej državi, tudi v majhnih, komaj znanih krajih, so se trdno vsidrili mojstri orientalskih slaščic. Sloves njihove obrti je velik, njihova muslimanska imena vzbujajo zanimanje, radovednost in ugibanja. Najbolj okusni sladoledi, slovite baklave, turški med in mnoge druge specialitete so področje na katerem so nenadkriljivi.

Kdo so? Od kod, kako so se razširili po vsej državi in praktično po vsej evropski celini? Kaj jih je pognalo v svet, daleč od rodni krajev? Kako so se vživeli, kako se vživljajo v novo okolje, ki jim nudi druh? Kakšne so njihove vezi s starim krajem? Kje je začetek njihove obrtne spretnosti? Je njihov »eksodus« podoben razseljevanju ljudstva Izraela? Kakšna je njihova jutrišnja usoda, kakšni smo do njih mi, ko nismo več v vlogi strank, kakšni smo kot sosedje, sokrajani, soljudje?

SLAŠČICE PRODORNEJŠE OD DAMAŠČANK

Njihova domovina je zahodna Makedonija, muslimanska pokrajina okoli

Tetova in Gostivarja. To so Makedonci, ki so v stoletjih osmanske nadoblasti in okupacije povzeli islamsko vero in kulturo, v slednji pa tudi posebnosti islamske, predvsem turške prehrane in kuhinje. In v vrh kulinarčne umetnosti bližnjega vzhoda brez dvoma sodi slaščičarstvo. Seglo je dlje v Evropo kot damaščanke v rokah maloazijskih jezdecev na osvajalnih pohodih, celo dlje kot omamna črna osvežilna pijača, turška kava, ki se proti severu in zahodu vse bolj razvodi.

Kdaj so se Makedonci, predvsem makedonski muslimani, oprijeli slaščičarske obrti? Najbrž je že dolgo od tega. Vsekakor so oni tisti, ki so orientalske slaščice razširili po vsej Evropi, prav na gostu pa so s svojo obrtjo pretkali ves jugoslovanski prostor, saj jih najdemo malone v vsakem večjem kraju. Ne poznamo jih samo po tuje zvonečih imenih kot so Šerifi, Halili, Šefit, Hasan. Njihova značilnost je glasno in razločno pozdravljanje, ko stopimo v njihove prodajalne, glasno zahvaljevanje za obisk, v čemer se tudi razlikujejo od naših pro-

dajalcev, ki ti kdo ve kaj zamrmrajo v hrbet...

PO SVETU JIH JE POGNALA STISKA

Nerazvitost, revščina domačega kraja, kjer jim je usoda rezala tanke kose kruha, jih je pognala v svet. Za razliko od množice makedonskih sezoncev, ki so za nekaj mesecev šli v svet in se vračali, so makedonski slaščičarji odhajali za dolgo časa, mnogi med njimi za vedno. Najprej so se usidrili v večjih mestih in krajih. Ko so dobili prostor, obrtno dovoljenje in ko jim je zmanjkovalo novih delovnih rok, so vselej odhajali v rodni kraj, popeljali s seboj mlajše sorodnike, dečke svojih sosedov v starem kraju. Ti so se izučili, postali pomočniki, skrbno in pridno zbirali denar za zagonski kapital in se osamosvajali v krajih, kjer še ni bilo izmed njih, ali pa tja, kjer je bilo kruha za več slaščičarjev. Dogaja se, da na kakšnem večjem območju dela in živi več generacij enega rodu, kajti Ma-

kedonci še poznajo veliko družino in solidarnost v njej.

Širili so se tako, kot se širijo valovi, če vržete kamen v vodo.

NJIHOVA PRIHODNOST JE VPRAŠLJIVA

Izven svojega kraja so se različno znašli. Doglo so živeli kot izolirani priseljenci, hodili po neveste v svoj kraj, jih navadno puščali v starem kraju in od tam v svoje delavnice pritegnili svoje doraščajoče sinove. Šele v novejšem času pripeljejo svoje žene tudi s seboj, sem in tja pa kdo od njih poišče družico tudi v novem kraju.

Vse manj je v starem kraju mladine, ki bi hotela v svet. Makedonija je doživela svoj razvoj in vedno več je priložnosti za zaposlitev v tej republiki. Nadaljevanje tradicije še zadržuje dedovanje, v nekaterih mešanih zakonih pa tudi takojmnoenovana rodovna disciplina in tradicija popuščata in v trajno naseljenih družinah makedonskih slaščičarjev je vse več primerov, da iščejo mladi druge donosnejše in lažje poklice. Poklic slaščičarjev namreč ni težak zaradi napora, neprijeten je zato, ker ne pozna prostega časa, niti praznikov ter nedelj.

IN KAKŠNI SMO DO NJIH MI?

Ravno gostoljubni in razumevajoči nismo. Puščamo jih precej v osami, ne pritegujemo jih v svoj krog. Marsikateri pove o težavah, ki jih ima s pridobitvijo poslovnih prostorov, z dovoljenjem za opravljanje obrti, pa tudi inspekcije so pri njih praviloma strožje kot pri domačinih. Stanovanja imajo v glavnem zelo skromna, živijo mirno, z njimi ni težav.

K skromnosti jih silijo razmere. V starem kraju vzdržujejo poleg ožje družine navadno še bližnje sorodnike, zato ni razloga za razmetavanje in življenje na veliki nogi.

So res še vedno tujci, čeravno v mejah enotne družbene skupnosti. So res zanimivi samo zaradi poklica, s katerim nam sladijo dneve in od katerega plačujejo davke?

JURE KRAŠOVEC
IRENA SMID

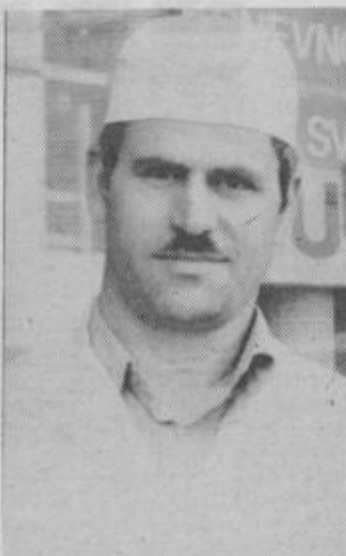
HASAN BAKIEVIĆ je svojimi 64 leti starosta celjskih slaščičarjev iz Makedonije. Doma je iz okolice Gostivarja v Zahodni Makedoniji. Tudi njegov oče Rakip je bil slaščičar, v svojem 105 let trajajočem življenju kar 19 let v Romuniji.

Hasan Bakiević se je izučil pri očetu. Imel je slaščičarno v Koprivnici na Hrvaškem, v Celje pa je prišel marca 1946. Dolgo je imel svoj lokal v Zidansko-vi ulici, zdaj pa je na Tomšičevem trgu. Slaščičarji so bili tudi njegovi strici v različnih krajih po Jugoslaviji. Najozlje sorodnike, prav tako slaščičarje, ima v Rogoški Slatini, v Rogatcu in v Cerknici na Notranjskem.

Žene ni pripeljal v Celje. Vzgojila in vzredila mu je dve hčerki in sina, negovala očeta, ki je dočkal 105 let in je starost preživel v rodnem kraju, do kraja priseben in čil.

Starost Hasana, ki je postal pravi Celjan, bo nasledil sin Šefit. Koliko svojih rojakov je izučil, tega se natanko ne more spomniti. Bilo jih je veliko in mnogi so zelo uspešni.

Ostal bo v Celju do konca. Tako se je privadil, da ima, če gre v Makedonijo k družini, domotožje po Sloveniji. Takšna je njegova usoda. Na tujem je postal tujec za domači kraj.

ŠABAN ŠERIFI je po sili razmer bureddija v Stanetovi ulici. Po sili zato, ker ni dobil dovoljenja, da bi odprl slaščičarno. Za ta poklic je namreč izučen. Njegov oče Selman je bil slaščičar v Drvarju, kjer ga je nasledil brat. Nekaj časa je bil Šaban v Velenju, kjer pa posel ni šel. Njegov oče se je izučil pri stricu Izetu, medtem ko je bil stari oče še kmet. Njegovi sorodniki imajo slaščičarne v Kninu, Drvarju, Kočevju in Novem mestu. Šaban je v Celje pripeljal tudi ženo Zebibo in mlajšega brata Mohameda. Oče je že umrl. Zbolel je, tudi zaradi sitnosti, ki jih je imel v Velenju in Celju.

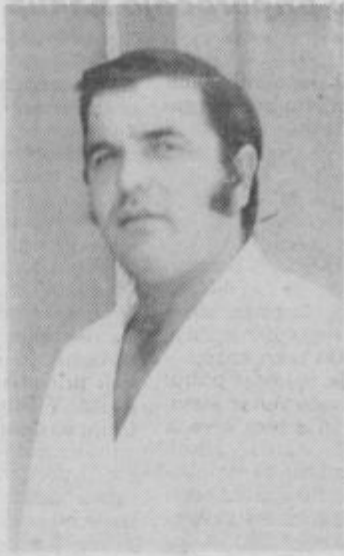
Šaban torej peče burek. To je posebne vrste izdelek, ki ne gre ves dan v prodajo. Največ ga proda dopoldne za malice. Burek mora iz peči vroč pred gosta. Če bi imel slaščičarno, bi mu bilo lažje, kajti slaščice je mogoče hraniti tudi v hladilniku.

Premajhen prostor ima. Jezi ga, da ne more dovolj hitro in v zadostnih količinah peči svoj jabolčni in sirov burek. Stranke tako predolgo čakajo. Sam zase pravi, da nebi čakal tako dolgo na burek, kot morajo nekateri in vendar počakajo. Že vedo zakaj čakajo, pravimo mi, kajti njegovi izdelki so odlični.

Slaščicam se najbrž še dolgo ne bomo odrekli. Te dni prednjači seveda sladoled. Ko smo pred leti delali posebno akcijo o sladoledu v Celju, ko so sanitarni inšpektorji dali pod lupo različne vzorce, je analiza pokazala, da je med najbolj snažnimi slaščičarji v Celju ravno njihov starosta Hasan Bakiević.

Celjski slaščičarji seveda ne uganjajo take norčije kot njihovi kolegi na primer v Poreču ali Umagu. Pred nekaterimi slaščičarnami se nabere cela vrsta radovednežev, ker bi radi videli, kako slaščičarji s spretnimi kretanjami uganjajo prave akrobacije pri dajanju kepice sladoleda v kornet. To največkrat počenjajo tako, da vržejo kepico sladoleda za hrbtom in jo na drugi strani prestrežejo. To delajo tako hitro in spretno, zraven še marljivo govorijo v vseh tujih jezikih, da tujci enostavno pozabijo kakšen sladoled so naročili in na koncu znaša račun kar lepe denarce. Imajo pa obmorski slaščičarji v svojih prodajalnah tudi obilo borovnic, tega pa tu ni opaziti, čeprav borovnic ne manjka.

Kakorkoli že, tradicija gor, tradicija dol, slaščičarji, ki so prišli k nam z juga, so čislani. Morda gre kdaj kakšna neprijetnost na račun našega odnosa do njih, toda resnici na ljubo je treba priznati, da so tudi sami marsikdaj preveč zaprti vase. So pa prijetni sogovorniki in kar je najvažnejše - mojstri svojega poklica in naše spoštovanje do tega dela je zraslo ravno po njihovi zaslugi. Če pa kdaj kakšno občinsko dovoljenje komu zagreni načrte, to ni nobena redkost. Si predstavljate, kako prijetno bi bilo na Tomšičevem trgu, če bi mojster Bakiević postavil pred lokal lične bele mizice in stole...

IBRAIMI RIZVAN je eden mlajših makedonskih slaščičarjev in je prišel v Slovenijo leta 1958. Doma je iz Gostivarja. Obrti se je učil v Mariboru pri svojem stricu Fidani Sabitu, ki je v Slovenijo prišel leta 1945 kot vojni invalid. Tudi Fidani je iz Gostivarja in je začetnik slaščičarske obrti v družini. Ibraimov oče Ali je kmet. Za vse ni bilo doma kruha, zato sta Ibraimi in mlajši brat šla v svet, en sin pa je ostal doma pri očetu.

Ibraimi pri 36 letih nima za seboj kdo ve kakšne »zgodovine«. V svoji slaščičarni na Mariborski cesti poleg svojega brata zapusluje še tri dekleta: vse tri so Slovenke. V tem je Ibraimi pretrgal tradicijo, ki je narekovala zaposlovati mlade iz starega kraja. Saj jih je imel nekaj pri sebi, pa so se mu skujali in odšli nazaj v Makedonijo. Niso več tisti časi, da bi po sili razmer vstrajali, kjer najdejo zaposlitev. Le-te je vedno več tudi v Makedoniji.

V Sloveniji se dobro počuti. Pravi, da so ljudje prijazni. Najbrž so res, toda v prvi vrsti so prijazni in vljudni priseljenci sami in si s svojim odnosom in pridnostjo pridobivajo vedno več naklonjenosti. Brata Rizvan sta kot kaže na koncu poti. Kdo pride za njima?

SALI AKIKOVIĆ, makedonski slaščičar v Zalcu, je s 70 leti najstarejši med svojimi poklicnimi tovariši in rojaki na celjskem območju. Sali je bil doma v Gostivarju. Njegov oče je bil kmet, prav tako dedje. Je pa Salijev stric šel med slaščičarje in se ustalil v Šibeniku. Tja je leta 1929 odšel Sali za vajenca. Bi je priden in skrben, tako kot vsi makedonski slaščičarji, zato si je že kot vajenec prislužil nekaj denarja in še zelo mlad odprl slaščičarno na Korčuli. Mojstrski izpit je delal v Zaječarju, kamor se je preselil leta 1940. Kot vsi njegovega poklica, je med vojno živel slabo.

Ko je bilo konec vojne, se je Sali Akiković preselil v Slovenijo, v Zalec. Tako je v iskanju zaslužka obredel vso Jugoslavijo od juga do severa. Z ženo, ki mu je umrla, sta imela štiri sinove. Šli so po očetovi poti. Vsi so se oprijeli slaščičarskega poklica. Sin Femi se je v Zalcu osamosvojil in ima slaščičarno pri avtobusni postaji. Akik in Nečbedin pa sta zaenkrat še pri očetu.

Pravzaprav je Akikovićeve primer zelo značilen. Značilen je tudi za polpreteklo obdobje, ko so iz vrst najozžjih in bližnjih sorodnikov »rekrutirali« novi in novi nadaljevalci obrti.

15 PLESNIH PAROV V ŠMARTNEM

Kulturno umetniško društvo v Šmartnem v Rožni dolini ima tudi folklorne sekcije. Zdaj je eno leto, odkar so se zbrali mladi in se dogovorili za udeleževanje tudi na tem področju. rali Dobro so prijeli za delonin sekcija ima danes že petnajst parov vnetih plesalcev in plesalk. To so sami domačini, fantj in dekleta različnih poklicev, toda, vsi ogreti za narodne plesse in pesmi.

V vsem tem času delajo pod strokovnim vodstvom folklorne sekcije Zelezničarskega prosvetnega drkštva France Prešeren. Tu so naši dobre mentorje. Vadijo pod vodstvom Eda Gaberškej ter Francj in Anice Pavlič. In ne samo to, Prešernovci jim posojajo tkdi narodne noše, kar je seveda olajšalo njihovo delo, še zgostc po denarni plati. In sploh je sodelovanje med njimi več kot vzorno.

M. BOŽIČ

LOŠKE POLETNE KULTURNE PRIREDITVE

TRADICIJA Z MALO ZAČETNICO

Smola z vremenom, pa vendar uspešno srečanje borcev

Naj nam prizadevni organizatorji, amaterski delavci prosvetnega društva Marjan Rap iz Loč pri Poljčanah ne zamerijo preveč »male začetnice«! Dejstvo je, da gre za dobro, sedaj že 9-letno tradicijo loških poletnih kulturnih prireditev, da pa poznavalci in obiskovalci teh prireditev sentimentalno vzdihujejo za pretkelimi leti. »Velike začetnice« letošnjim prireditvam pač nismo mogli prisoditi, še posebej, če

jih presojamo z nedeljskega vidika osrednje svečanosti - Kmečkega praznika in to pot vseobčinskega srečanja borcev NOV konjiške občine za praznik vstaje slovenskega naroda.

Morda sta dva objektivna razloga, in tretjega pol, da ne moremo govoriti o kakšni rasti samih prireditev v bolj kulturniško poslanstvo. V mislih imamo naslednja razloga: smola glede vremena,

da so osrednjo prireditev morali prestaviti za teden dni in vsesplošno varčevanje ali navajanje na varčevanje, tudi zaradi energetske krize, če smo na ta način skušali razumeti tudi aktualen namig nedeljskih osličkov s kantami za nafto! Bili so namreč sestavni del dovolj simpatične, a kratke »folklorne« povorke starih kmečkih običajev.

Sama povorka »kmečkih običajev in opravil« je žal, le

folklorni dodatek, bolj za dobro voljo, kot pa za zvestobo narodopisnemu izročilu.

Sicer pa je letošnji program loških prireditev razdeljen na pet področij: glasbeno-zabavnega, folklornega, razstavnega, gledališkega in filmskega! Pa lepo po vrsti!

Spodbudni so rezultati filmskega dela programa, ki že daje prve plodove: povečan interes za domače filmske stvaritve! Prav tako je filmski program porazdeljen čet vse leto, kar mu daje pečat kontinuiranosti ali pa stalne filmsko-kulturne dožiranosti.

Gledališki program pride šele na vrsto: Slava Klavora iz Maribora s »Tolmunom in kamnom« v septembru, tedaj pričakujejo še gostovanje SNG Maribor, zaokrožiti pa nameravajo gledališki del z NAŠO BESEDO 79 v oktobru.

Dober je razstveni program prireditev: odprti sta razstavi likovnih amaterjev konjiške občine in knjig o delavskem gibanju v loškem kulturnem domu, oktobra pa bo akvarele razstavljal Goce Kaladžijski.

Skromen je folklorni del! Poleg že omenjene »povorke« ga je sestavljala le nedeljski nastop folklorne skupine LIP iz Slovenskih Konjic.

Kaj dosti več ne moremo reči o glasbeno-zabavnem delu programa, ki so ga v soboto zvečer krasile čedne Filipinke, ansambel Sweet Stuff. Edina svetla točka v tem delu pa je predviden nastop Slovenskega okteta v soboto, 4. avgusta ob 20. uri na gradu Pogled s sodelovanjem igralca Janeza Rohačka.

Vsekakor pa je bilo preteklo nedeljsko popoldne v Ločah prijetno in veselo. Srečanja borcev NOV konjiške občine se je udeležilo okrog 2000 ljudi, slavnostni govornik jo bil sekretar občinske konference ZK Slovenske Konjice Maks Brečko, poleg že omenjenih pa so sodelovali še narodnozabavni ansambel, ki je skrbel za srbeče pete, dramski igralec Andrej Kurent je bil zadolžen za kulturno žejo prisotnih, godba pokrovitelja letošnjih prireditev v Ločah, konjiškega Konusa pa je prispevala k svečanemu vzemirjenju množice.

Lepo in sončno vreme pa je bilo dar naravo. Najlepši!

MITJA UMNİK

Kmečkega praznika in srečanja borcev NOV konjiške občine se je udeležilo veliko ljudi; najmanj 2000 jih je bilo!

Prikupen je bil šopek beločrnskih plesov folklorne skupine LIP iz Slovenskih Konjic.

ZANIMIVOSTI IZ POKRAJINSKEGA MUZEJA V CELJU

PET SLIK JANEZA ANDREJA STRAUSSA

Pravo bogastvo celjskega muzeja predstavlja 5 oljnatih podob, katerih avtor je slovenjegraški baročni slikar Janes Andrej Strauss in so razstavljene v dvorani pod Celjskim stropom!

Gre namreč za zanimivo motiviko profanega slikarstva, ki je v opusu Janeza Andreja Straussa ohranjena v dokaj omejenem obsegu... Saj izpričuje le nekaj portretnih podob in lovskih tihožitij v Sokličevem muzeju v Slovenjem Gradcu ter nekaj maloštevilnih detajlov na nabožnih podobah, kolikšno zanimanje je imel nadarjeni slovenski slikar za žanrsko slikarstvo, kakršno se je uveljavilo že prej v umetnostnih dosežkih holandskih in severnoitalijanskih mojstrov.

Janes Andrej Strauss se je rodil slikarju Mihaelu, 13. XI. 1721 leta, v Slovenjem Gradcu. Po očetu je prevzel slikarsko delavnico in se kmalu uveljavil kot dober in zato tudi iskan umetnik. Ustvarjal je cerkvene podobe na Slovenjgraškem, avstrijskem Koroškem, celjskem, mariborskem in na ptujskem področju. Umrl je v Slovenjem Gradcu, 13. XI. 1783.

Straussove slike v celjskem muzeju so nastale okoli leta 1770. Na teh slikah so prikazani motivi tihožitij s sadjem, posodo, divjačino in drugim inventarjem v kombinaciji s sedečimi figurami - štirimi mladimi možmi in ženo. Vsaka od teh oseb je aktivirana na svoj način - bodisi s piščaljo, z rakom, pipo, košaro sadja ali z nabodalom. Kompozicijsko so prizori vezani na mize v ospredju, kjer so razpostavljeni rekviziti, za temi pa figure, ki so poudarjene z zastavljenim ozadjem v sredini in odprtostjo v pokrajino - tudi z arhitekturo - ob straneh... Zanimiva oblačila in frizure upodobljenecv, pa tudi nekateri predmeti izpričujejo zanimivo kulturnozgodovinsko obeležje v času nastanka naslikanih podob... Prizori pa so podani in načinu, ki je najbližji realizmu: v barvitostih, svetlobno temnih kontrastiranjih, primerni plastičnosti in v drugem.

Ce primerjamo »celjske slike« s portreti in tihožitji, ki jih je Andrej Strauss ustvaril ločeno po tamah temah, ugotovimo, da je na »celjskih« tihožitjih s figurami dosegel z združitvijo obeh sizerjev maksimalno učinkovitost. Saj gre za izrazite, individualizirane portrete, ki so uglaseno vkomponirani v celoto skupaj s tihožitji in v ozadjih tudi z malimi detajli iz pokrajinskega okolja! In zato so prav te slike polne posebnega razpoloženja in so izjemna kvaliteta baročnega slikarstva na Slovenskem Štajerskem... Te Straussove slike, ki so prikazane na stalni razstavi v Stari grofiji, si je vsekakor vredno ogledati.

MILENA MOŠKON

KOSTUMI CVETE MIRNIKOVE

V torek so v Likovnem salonu zaprli zanimivo razstavo kostumografskih del Cvete Mirnikove. Gre za eno redkih razstav, ki prikazujejo kostumografijo v njeni pravi vlogi kot enakovredno funkcionalno likovno področje. Cveta Mirnik je končala šolo za oblikovanje v Ljubljani, lansko leto diplomirala na Akademiji za uporabno umetnost v Beogradu (katedra za kostumografijo - scenski kostum) pri prof. Dušanu Ristiću. Istega leta je realizirala prvo samostojno kostumografsko delo: Pindarovo odo Janeza Zmavca za SNG Celje, skupaj z Mijo Jarčevom Ženitev prav tako za SLG Celje, leta 1979 pa Pirandelovo komedijo Kaj je snica? za Primorsko dramsko gledališče.

VAŠA STRAN

ZDAJ V REDU!

V dveh zaporednih številkah Novega tednika v mesecu juniju smo poročali o slabosti vzdrževanih mostovih na Savinji v Spodnji Rečici na Pobrežje ter v Grušovljah na Homce. Notici sta bili napisani s kančkom kritike, ki pa je imela namen opozoriti odgovorne forume ali posameznike, da je slab most slabša rešitev, kot če mostu sploh ni.

Zdaj pa moramo zapisati, da je popravilo obeh mostov terjalo le dober teden dela, v tem času tudi oviran prehod, in da tudi stroški niso bili pogubni. Torej »trnovška brv« na jeklenih vrveh spet kljubuje muhastemu vremenu, »homški most« pa bo vsaj kakšno leto še kos težkim kamionom, ki morajo pretovoriti veliko materiala zdaj sem, zdaj tja.

JOŽE MIKLAVC

UREDNIŠTVO: Če smo k temu delu pripomogli z objavo kritičnega zapisa našega sodelavca Jožeta Miklavca, smo zadovoljni. Novi tednik je tudi v tem primeru odigral svojo vlogo.

ČE JE SMEH ZDRAVJE

Smo v času počitnic, dopustov in izletov. Tako je tudi polzelske upokojeence izvabilo na izlet.

Avtobus nas je popeljal iz Polzele proti Celju, Laškemu, Zidanemu mostu, Račečam in Sevnici do Impolce, kjer je bil kratek postanek. Nato Krško-Brežice in Čateške Toplice, kjer smo se ustavili za dlje časa, da smo se ohladili in použili krepko malico. Potem smo jo mahčili na Bizeljsko. S hribov so nas pozdravljale prelepe vinske gorice in sadonosniki. Kako si oko odpočije v pogledu na vse te lepote. Po vsej tej poti je drvel naš avtobus med samicim zelenjem.

Zatem smo se ustavili v Kumrovcu. Ogedali smo si Titovo rojstno hišo, pogumnejši pa so odšli še v hrib ter se seznanili s spominskim domom.

Od tod smo se zatem vozili mimo novih Atomskih Toplic in se ustavili v starih. Tu smo imeli na voljo več časa, zato so se nekateri šli celo kopat.

Na vsej poti nas je zabaval harmonikar, pevec in humorist Ivan Starc. Hkrati je bil vodnik. Vso dolgo pot mu ni zmanjkalo smešnic. Kako smo se nasmejali! Krepko mu je pomagal naš dobri zdravnik dr. Lojze Rizmal.

Z nami sta bili tudi bolniški sestri Ivica in Marjana ter bolniški strežnik. Če je smeh res zdravje, potem smo na tem izletu pridobili tudi na zdravju.

Zdaj smo doma. Odpočili smo se, toda, pogovarjamo se samo o izletu. Zahvaljujemo se vsem, ki so poskrbeli, da nam je bilo lepo!

POLZELSKI UPOKOJENCI

UREDNIŠTVO: Z vami vred se veselimo lepe poti. Da bi jih bilo še več takih!

IZLETNIK ODGOVARJA

Tovariš Anton Kopriva je v Novem tedniku dne 19. julija letos vprašal, kako je s podražitvijo avtobusa na relaciji Gračnica-Planina.

Cene za prevoz potnikov določa Republiški zavod za cene SRS. Najmanjša cena prevoza v medkrajevnem prometu je 5,00 din in velja za relacijo od 0 do 4 km. Te cene so stopile v veljavo 19. maja letos in pričakujemo, da se bodo v kratkem spet povečale.

S tovariškimi pozdravi!
Direktor TOZD Potniški promet inž. JANKO CESAR

UREDNIŠTVO: Hvala za odgovor in sodelovanje. No, napoved o ponovni podražitvi avtobusnih vozovnic pa res ni spodbudna.

MOJI VTISI S »PIVA IN CVETJA«

Kot vsakoletni obiskovalec tradicionalne turistične prireditve »Pivo in cvetje« v Laškem, bi rad posređoval nekaj svojih vtisov.

Drugačna, kot prejšnja leta, je bila že povorka, v kateri je bilo manj cvetja in drugih zanimivosti, ki so bile v prejšnjih letih.

Razstava cvetja je sicer bila, toda na njej ni sodelovalo toliko Laščanov-gojiteljev cvetja, kot pred leti. Okrnjena je bila tudi na prostoru in pestrosti.

Zelo uspela je razstava izdelkov invalidov, čeprav je bila urejena v majhnem prostoru.

Gojitelji ptic - pevk so se lepo odrezali, dobro je tudi bilo, da je bil mestni muzej odprt in da se je lahko sleherni obiskovalec seznanil z zgodovino Laškega.

V nasprotju z razstavami, ki so šle prej korak nazaj, kot naprej, se je gostinska dejavnost precej razmahnila, je pa tudi krepko udarila po obiskovalcih žepih. Vseemu temu se je pridružila še nevljudnost strežnega osebja (v Humu, v nedeljo popoldne).

Tudi v privatnem paviljonu sem dolgo čakal na vino, pri tem pa videl popravek

cene za vrček piva od 12 na 14 din.

To sem doživel in videl jaz. Morda še kdo drug? Toda, ne glede na to se sprašujem, kje so ob takih prilikah inšpektorji, da bi sproti odpravljali nepravilnosti.

To vam je napisal zvesti bralec in upokojenec
ANDI NAPRET,
Dol pri Hrastniku

UNIČEN NASAD

V majhni vasi na robu Kozjanskega, v Spodnji Ponkvi, med Šentvidom in Ponkivo, je prve dni julija bilo zelo živahno. Taki dni so vlaki iz Slovenske Bistrice zasadili krampe in lopate v trdo podnožje kamnitega grička, kateremu domačini pravijo Bevske, da bi opravili štiri kilometre dolg izkop za vodovodno omrežje, ki naj bi že novembra začelo napajati ta del kmečkega zasełka.

Pri delu so poleg domačinov pomagali tudi mladinci, sicer brigadirji na akciji »Kozjansko 79«. Tako si bodo krajani Spodnje Ponkvice z lastno udeležbo in s pomočjo družbe zagotovili dragoceno pridobitev.

Nova pridobitev pa je terjala tudi precejšnjo škodo na pridelkih, oziroma na trasi, kjer poteka izkop. Tega so se krajani zavedali in so se zavestno odpovedali tem pridelkom, v sicer slabi letini.

Druga pridobitev za kraj je nova cesta, ki bo povežala zaselek Bevske z dolino. Tudi pri trasiranju ceste so domačini žrtvovali pridelke in precejšnje površine obdelovalne zemlje. Kljub temu so se prizadeji strinjali, ker se zavedajo pomena te ceste.

Če bi ostalo pri tem, bi zaključil prispevek z velikim zadovoljstvom. Toda, žal, moram zapisati še drugi del, ki je boleč, zaradi neodgovornih in nehumanih dejstev, ki so se pripetila na zemljišču Alojza in Amalije Sajnkhar. Svoje razočaranje je pojasnila gospodinja:

»Ko so opravili prve meritve za cesto, z možem nisva imela nič proti, čeravno naju ni nihče vprašal za soglasje. Bolelo me je srce, ko so vaščani začeli podirati sadna drevesa, ki so letos kazala obilen pridelek. Toda, cesta mora biti in zanjo je pač tereba žrtvovati.

V torek, 17. julija, pa je prišel buldožer in zapičil svoje uničevalne kremplje drugje in ne tam, kjer so vaščani že pripravili teren in kjer je že bil uničen pridelek. Potem je nekdo usmeril delavca na stroju na drugo stran in nam uničil preko štirideset različnih sadnih dreves, ki so edini vir dohodka.

Med pripovedovanjem so ji silile solze v oči. Pa je nadaljevala: »Ko pa je stroj opravil delo, so ugotovili, da ta trasa sploh ne ustreza za cesto, ker je prestrma. Tako so si lahko privoščili. Zakaj? Ali je morda res, da se mladim ne zdi potrebno, da bi vprašali za soglasje? Zakaj nas ignorirajo? Zdaj, na stara leta, si morava iskati z možem pravico na sodišču. V svojem življenju še nisem imela opravka s sodiščem.»

Povprašala je po svojih pravicah, ki so bile oskrnjene. Toda, potrebno bo vprašati tudi po odgovornem, ki si je to dovolil. Družba mu je naložila nalogo širšega interesa, ki narekuje tudi pravilno pot k uredničevanju sprejetih nalog. Dejanje pa dokazuje zlorabo družbenih pooblastil, prav tako nehumane in neodgovorne odnose do krajanov, ki sodelujejo in s svojo udeležbo prispevajo k razvoju kraja.

Povzročeno škodo bo treba poravnati, čeravno v celoti se ne bo dalo, kajti uničen

je nasad, ki je dolgoročnejši in je bil rođen.

Pa še to: interes za gradnjo ceste se je rodil že pred tremi leti. Tedaj so zgradili 700 m ceste. Gradili so jo: Sajnkharjeva sina in Kokot, ki imajo na pobočju hrička vinograde. Takrat so povabili k sodelovanju še prebivalce zasełka Bevske, ki so to zavrnilo. Seveda so gradili sami in z lastnimi sredstvi.

A. S.

UREDNIŠTVO: Pismo ni anonimno, sicer bi ga ne objavili. Prav bi bilo, da bi se oglašil kdo iz krajevne skupnosti in zapisal, kako in kaj.

OBNOVLJENO IGRIŠČE V VELENJU

Potem, ko je centralno otroško igrišče ob Šaleški cesti v Velenju že povsem propadlo, dobiva zdaj novo podoba. Delavci Komunalnega centra iz Velenja zaključujejo montažno gradbeno dela na igriščih, površine preko poldruga hektarja.

Vzrok za slabo vzdrževanje starih objektov je bil v ogromnih stroških (nad štirideset milijonov starih dinarjev letno) ter v nedorečeni politiki lastništva in upravljanja.

Ko je zaživelo delo Skupnosti otroškega varstva, so se reči spreminile. Preureditvena dela so se pričela že zgodaj spomladi. Dotrajane objekte so porušili, nekatere pa prestavili na druga igrišča, kjer so zdaj kot samostojna igrala. Nova, ki jih izdeluje »Imont« iz Otiškega vrha, so razdeljena na igrišču po skupinah glede na starost otrok in med seboj povezana z asfaltnimi potmi.

Igrišče bo pod nadzorom in strokovnim vodstvom dežurnih vzgojiteljev. Za izvedbo projekta so morali zagotoviti 240 milijonov starih dinarjev.

JOŽE MIKLAVC

MLADINSKA ORGANIZACIJA V LATKOVI VASI

V Latkovi vasi smo ustanovili novo osnovno mladinsko organizacijo. Imenuje se Mrastje, ker je večina njenih članov doma iz tega dela Latkove vasi.

POPRAVEK

V reportažnem zapisu o delu in življenju znanega glasbenega pedagoga Oskarja Leskovska iz Celja, objavljenem 19. julija, je bila tudi beseda o priznanjih in pozornostih, ki jih je bil deležen ob letošnjem zaključku šolskega dela. Da, priznanje in darilo mu je podelil kolektiv celjske Glasbene šole, ki je seveda Oskarju Leskovsku pomenilo veliko, zelo veliko.

Izvolili smo člane predsedstva in vodje športne, kulturne, planinske ter sekcije za informiranje, družbeno samosaščito in ljudsko obrambo.

Predsedstvo je sprejelo pravilnik dela in delovni načrt. Mladi si bomo najprej uredili igrišče za odbojko ter za mali nogomet, do zime pa tudi klubsko sobo.

DAMJANA ŽOLNIR

DOBRA VOLJA POMAGA

Vasi Pusto polje in Potok sta imeli v deževnih dneh po cestah mlakuž in blata preko mere, pa so sklenili, da morajo cesto dokončno urediti. To jim je tudi uspelo in kmalu je skozi obe vasi pokazala svojo lepšo podobo asfaltirana cesta.

Uspeh te akcije je opogumil, krajane lotili so se dograditve gasilskega doma. Marljivo so poprijeli za delo in 25. julija je bila svečana otvoritev obnovljenega doma.

Tudi lovci niso mirovali. Lovska družina Dreta iz Nazarij je v lovskem domu na Korošici proslavljala pobratimstvo z lovsko družino Velka.

22. julija so borci u Kokarjih próslovili dan vstaje Slovenskega naroda, letošnje partijske jubileje in 35-letnico osvoboditve Savinjske doline.

Tako so bili zadnji meseci dokaj razgibani, še vedno pa ni rešena dolgoletna želja krajanov, da bi dobili ob avtobusni postaji tudi čakalnico. Zadnje so že večkrat prošili, pa tudi v Novem tedniku je bila že dvakrat objavljena njihova prošnja. Najbrž bo treba tudi za čakalnico strniti sile v Krajevni skupnosti.

FRANC FLERZ

POROKE

CELJE
POROČILO SE JE 17. PA-
ROV, OD TEH:

ANTON ŽLAUS, študent iz Globoč in ALOJZIJA FEVZER, logoped iz Mlač; DRAGO ZIMSEK, skladiščnik iz Paneč in MILENKA KLENOVSEK, delavka iz Dola pri Laškem; IVAN PLEVNİK, skladiščnik iz Sel in IVANA JEZOVSČEK, snažilka iz Štor.

SMRTI

CELJE
ANTON MAROH, 77, Črešnjice; FRANC BENEDEK, 70, Jankova; ANTONIJA ČREPINSK, 67, Lešje; IVAN OSTER, 2 dni, Vine; TEREZIJA GOMINŠEK, 72, Drešinj vas; MATILDA VIDALI, 71, Slov. Konjice; MIRKO KRIZANEC, 44, Log; ANTON FINK, 72, Celje; ANDREJ VIDEK, 72, Kanjuce; TEREZIJA VUČKOVIČ, 91, Celje; RENATO URŠNIK, 71, Maribor; FLORJAN TRUNKL, 59, Zg. Laže; KATARINA VOLK, 73, Drožanje; MARJETA DOBNIK, 82, Dobrovlje; ANGELA VERŠNAK, 97, Celje.

ROJSTVA

CELJE
Rojenih je bilo 31 dečkov in 20 deklic

RADIO CELJE

Spored od 2. 8. do 8. 8. 1979

Četrtek, 2. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Zabavni globus, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.30 V četrtek za vas (vmes ob 17.00 Kronika), 18.00 Zaključek sporeda.

Petek, 3. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Petkov mozaik (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Rezerviran čas - gost urednik, 17.45 Turistična oddaja, 18.00 Zaključek sporeda.

Sobota, 4. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 15.45 Športni pregled, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 17.00 Kronika, 17.15 Zabavni globus, 17.30 Filmski sprehodi, 17.45 Lestvica zabavnih melodij, 18.00 Zaključek sporeda.

Nedelja, 5. 8.: 10.00 Poročila, 10.15 Obvestila, 10.30 Kekčevi prijatelji, 10.45 Onkraj srebrne črte, 11.00 Jój, kam bi del, 11.30 Predstavljamo vam, 11.45 Zabavni globus, 12.00 Čestitke in pozdravi, 13.00 Literarna oddaja, 13.15 Zveplomer, 13.30 Poročila, 13.35 Kmetijska oddaja, 14.00 Zaključek sporeda.

Ponedeljek, 6. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Instrumentalna glasba, 17.30 Športni pregled, 18.00 Zaključek sporeda.

Torek, 7. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene novice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

Sreda, 8. 8.: 8.00 Poročila, 8.05 Dopoldan z vami (vmes ob 9.00 Poročila), 10.00 Zaključek dopoldanskega sporeda, 15.30 Obvestila, 16.00 Poročila, 16.05 Čestitke in pozdravi, 16.45 Zabavni globus, 17.00 Kronika, 17.15 Glasbene novice, 17.30 Aktualno, 17.45 Iz zakladnice zborovske glasbe, 18.00 Zaključek sporeda.

MEHANIZACIJA V ZASEBNEM KMETIJSTVU

DOBER PREMISLEK - DOBER NAKUP

Zvone Tanc iz KZ Celje v nekaj nadaljevanjih svetuje

Mehanizacija v zasebnem kmetijstvu je postala sestavni in neločljivi del vsake tehnologije. Potreba po rabi strojev v kmetijstvu je posledica pomanjkanja delovnih moči, predvsem ročnih. Tehnika v kmetijstvu je dosegla takšno razvojno stopnjo, da danes že omogoča celotno mehaniziranje pridelovanja in predelovanja pridelkov prehrane in krme v kmetijstvu. Zato je uporaba strojev v kmetijstvu upravičena, če z njihovo vključitvijo

sko moč (npr. silokombajn, trosilnik gnoja itd.). Večja moč traktorjev pa tudi omogoča večjo delovno hitrost in večjo delovno širino posameznih priključnih strojev. Pri naših zasebnih kmetovalcih so sicer omejene možnosti spričo majhne sezonske izkoriščenosti priključkov oziroma majhnih obdelovalnih površin. Na družbenih posestvih predvsem v Slavoniji in Vojvodini, kjer so parcele večjih dimenzij, pa se težnje po še težjih

pri nakupu strojev ozirati na potrebe kmetije in tehnično izpopolnjenost stroja. Za takšno odločitev pa moramo poleg delovnega plana za posamezen stroj vedeti vsaj bistvene tehnične značilnosti stroja, ki so potrebne, da bo delo najbolje opravil. Šele potem se odločimo za znamko in tip, pri čemer pa včasih na dokončno odločitev vpliva tudi cena.

Traktor je kot osnovni pogonski stroj običajna prvina kmetije, zato bomo najprej navedli nekaj njegovih pomembnejših značilnosti. Osnovno vodilo pri odločitvi o nabavi traktorja mora biti njegovo delovno mesto. To pomeni, da moramo upoštevati, kakšno delo bo traktor pretežno poravnjal in v kakšnih delovnih razmerah bo delal. Tako je treba oceniti ali ga bomo uporabljali za poljedelstvo, za pridelovanje sena ali drugo kmetijsko proizvodnjo in ali bo delal v ravnini, v nagibu ali bo pretežno spravljal les iz gozda. Na podlagi teh ugotovitev in premišljene ocene se bomo odločili:

- Iz značilnosti kmetijske proizvodnje poznamo po porabnosti standardni traktor s pogonom na zadnja kolesa, traktor s pogonom na vsa štiri kolesa in pregibne traktorje.

- V Sloveniji je raba standardnih traktorjev na zadnji in prednji pogon 6,5 krat večja kot pregibnih traktorjev.

- Od standardnega dvoosnega traktorja zahtevamo zaradi njegove večstranske namembnosti, da mora imeti določene konstrukcijske sposobnosti, ki mu omogočajo širšo rabo v kmetijski proizvodnji:

a) normiran tritočkovni priključni sistem

b) dvostopenjske sklopke, vgrajenega bočnega odгона za kosilnico

c) regulacijske hidravlike in dovolj širokega koloteka

- Normiran tritočkovni sistem je potreben zato da na traktor lahko priključimo vse priključke, ki imajo enako normirane priključne sisteme.

- Raba traktorja v poljedelstvu in travništvu je nujno da ima dvostopenjsko sklopko, ker se večkrat zamaši delovno stroj. V travništvu je nujno, da ima bočni odgon za kosilnico. Za izrecno delo v poljedelstvu je nujno da ima regulacijsko hidravliko. To pomeni, da hidravlika med delom samodejno uravnava lego oziroma višino priključenega stroja (npr. pluga).

- Nadaljnje merilo pri izbiri traktorja je medosna razdalja (dolžina) traktorja. Novejše konstrukcije so daljše. Za traktorje 35 KM velja, da naj bo merilo za medosno razdaljo okoli 56 mm KM. Medosna razdalja je odločilna za vzdolžno stabilnost traktorja (stabilnost pri vožnji navzgor). Ta je temvečja čim bolj naprej od zadnje preme se nahaja težišče. To pomeni, da so dolgi traktorji (z dolgim medvozjem) stabilnejši.

- Za vlečno sposobnost traktorja so poleg medosne razdalje in teže traktorja pomembne še dimenzije pnevmatik na vlečnih kolesih, v našem primeru na zadnjih kolesih. Najmanjša dimenzija naj bo 10,00-28 za kategorijo s 35 KM pa 11,00-28, spredaj pa 6,00-16.

Nadaljevanje prihodnjici!

vnašamo tudi vsa najnovjša tehnološka dognanja. Stroj ne zmanjša in ne olajša samo težkega fizičnega dela in opravi delo v najkrajšem času, omogoča odpravo delovnih konic ter nas reši na jemanja tuje delovne moči. Nenazadnje bi moral stroj poceniti pridelovanje in prav to pa z uporabo in nakupom strojev le poredko dosežemo.

Stroj je postal že tako nenadomestljiv, da na cenno storitev pri nabavi stroja pozabimo. Res je tudi, da je od sezonske izkoriščenosti odvisno, koliko so stroški rabe strojev udeleženi v ceni pridelka, vendar moramo dostikrat stroj jemati kot neizogibni pripomoček za ohranitev obsega kmetovanja, kar pa ni vedno usklajeno z ekonomskimi zakonitostmi. Tako je postal stroj tisti, od katerega je odvisno ali bodo na kmetijah še kmetovali in v kakšnem obsegu.

Za rabo traktorja kot osnovnega pogonskega stroja in tudi priključkov, se po svetu in tudi pri nas že kažejo težnje po nadaljnjem razvoju v kmetijski mehanizaciji. V pojasnilo naj navedemo samo nekaj ugotovitev. Na kmetijah uporabljajo vedno več močnejših traktorjev z nad 30 KM. Kmetovalec se odloča za močnejši traktor s 40 KM. Povečana moč traktorjev pa omogoča rabo strojev, ki zahtevajo takšno pogon-

traktorjih in večjih priključkih vse bolj uveljavljajo. Za osnovno obdelavo uporabljajo traktorje do 30 KM z devet brazdnimi plugi, krožnimi branami nad 10 m delovne širine, 12 vrstno sejalnico za koruzo s kapaciteto 10 km/h, trosilniki umetnih gnojil, ki na dan pognojijo 20 ha in 6-vrstne kombanje za spravilo koruze itd.

Z rabo sodobnejših in težjih strojev je povezana uporaba tudi sodobnejših dosežkov elektronike, kemije in agronomskih znanosti. Tako postajajo elektronska kontrola izmetavanje semena, uporaba herbicidov in vnašanje insekticidov, pravilna izbira in uporaba gnojil, raba semena priznanih sort, sestavni del tehnologije posamezne poljščine. To pa pomeni, da je le uporaba vseh naštetih rešitev in njihovo medsebojno dopolnjevanje skupno z ustreznimi stroji lahko zagotovilo za sodobno kmetovanje, ki lahko kmečkemu delavcu izenači z industrijskim.

ZA KAKŠEN STROJ SE NAJ ODLOČI KMETIJA

Ko se odločamo, da bomo kmetijo opremili s stroji, je izredno pomembno, da dobro premislimo, kakšen stroj bomo kupili. Ne smemo gledati preveč ali samo na proizvajalca ali znamko stroja, še manj pa na trgovčev reklamno, temveč se moramo

JOŽA VRŠNIK

PREPROSTE ZGODBE S SOLČAVSKIH PLANIN

Naslednji primer mi je pripovedoval solčavski pastir Jaka Černe. Stari Perk je neko jesen romal k Sv. Križu pri Belih vodah. Pri Brložniku, v bližini Sv. Križa je videl ovco, ki mu je bila zelo všeč. Kupil jo je, navezal in odgnal proti Solčavi. Naj bi ubral katerokoli pot, do Solčave je nad petdeset kilometrov. Pozimi je bila ovca z drugimi vred v hlevu. Ko so spomladi ovce spustili na pašo, pa se je Brložnikova ovca z jagnetom kmalu zgubila. Vse pastirjevo iskanje je bilo zaman. Ostalo je le upanje, da se bo pojavila pri kakih drugih tropih, če je še živa. V jeseni je pa Perk dobil pismo, naj pride po ovco.

Kako nenavaden čut za orientacijo, pa tudi zavest, kaj in kam hoče! Tudi volja te živali je bila zelo trdna. Odkod ji vse to, če nima razuma?

Na planšariji v Kotu smo imeli neko leto dve svinji in dva prašiča. Mlajša svinja jebela breja. Nad vsemi je gospodarila stara svinja in mlajše zelo brezobzirno ustrahovala. Hlev je bil do polovice nastlan s suhim smrečjem in tu je bilo ležišče za vse, druga polovica pa ni bila nastlana, zato je bila pusta in mokra. Neko jutro sem ob prvem svitu prišel k hlevu. Iz svinjaka sem slišal cviljenje malih

prašičkov, ki so se bili skotili ponoči. V skrbeh kaj bo stara svinja naredila mladičem, sem brž pogledal v hlev. Kaj sem videl? Mlada svinja je ležala na smrečju v gnezdu, ki si ga je uredila sama, in dojala mladiče. Stara in oba prašiča pa so ležali tam, kjer ni bilo nastlano, na goli, mrzli zemlji.

Jasno je, da mlada svinja, ki je bila od vseh najšibkejša in vsem v strahu, onih treh ni mogla odstraniti z nastlanega, suhega prostora. Če so se pa umaknili prostovoljno, iz obzirnosti do svinje matere in mladičev, tega niso storili samo nagonsko, pa naj trdi kdo, kar hoče.

Sem že velikokrat videl, da živali materinstvo zelo spoštujejo, dostikrat bolj kakor ljudje.

Pa še četrta zgodba za zglede, da je v živalih več kot samo nagon. Neki lovec je zalezal tri gamse. Vodnik je bil star samec, ob njem tri ali štiri leten kozel in dveletna kojica. Lovčev strel je zadel vodnika, da je obležal na mestu. Mlajši samec se je zavedel nevarnosti. Plašil se je, stopal in poskakoval okrog starega vodnika, pogledoval okrog, pa spet vodnika in ga z živiganjem opozarjal na nevarnost. Ker se stari za vse to ni zmenil, je mladi stopil od zadaj za njega, ga z rogovi dvignil od tal

KOMENTAR

KMETJE IŠČEJO ZEMLJO

V sodelovanju s kmetijsko zadrugo Ribnica na Doljskem je 6 združenih kmetov ustanovilo živinorejsko proizvodno skupnost Pusti hrib, ki bo zgradila skupen hlev za 50 krav molznic. Vseh 6 članov te skupnosti pa ima le 18 ha kmetijske zemlje, kar je premalo za pridelovanje krme za toliko živine. Predvidevajo, da bodo pridobili še 8 ha zemljišče, da bodo imeli 10 ha travnikov, 14 ha čredinski pašnikov in 2 ha njiv.

Na podoben način je moč združevati delo, sredstva in zemljo tudi drugod in za druge namene. V hmeljarstvu, vinogradništvu in sadjarstvu je že več izkušenj, čeprav so nekateri lastniki združili zemljo le za skupno obnovo, potem pa bolj ali manj obdelujejo svoje parcele vsak zase. Najmanj združitvev je bilo doslej v poljedelski proizvodnji, čeprav je tu več neobdelane ali slabo obdelane zemlje kot v drugih kmetijskih panogah.

Kmetje, ki so se navdušeni za kmetijstvo, opozarjajo na neobdelano zemljo, ki je lastniki nočejo dati niti v zakup. Želijo, da bi kmetijske zemljiške skupnosti po občinah podjetneje uredile zakon o kmetijskih zemljiščih. V njem je namreč zapisano, da je kmetijsko zemljišče, ki ni ustrezno obdelano, moč odvzeti za dobo petih let in ga dati v zakup sosedu, ki bi ga hotel obdelovati.

Ostareli kmetje si poleg tega, da si z neobdelano zemljo zagotove preživninsko varstvo, če jo odstopijo kmetijski organizaciji ali zemljiški skupnosti, lahko pomagajo tudi tako, da tako zemljo združijo s sosedji v proizvodno skupnost. Seveda s takimi, ki imajo še dovolj za delo sposobnih ljudi.

Naše poprečne kmetije imajo le 3 do 5 ha kmetijske zemlje. Za kmečko družino je to premalo, če nima dodatnih dohodkov. Če bi združevali le take kmetije, bi sicer lahko zbrali 10 ali 20 ha kmetijske zemlje, toda v taki proizvodni skupnosti bi bilo 3 do 6 družin - torej premalo dela za vse, če ne bi dobili še druge zemlje. Take zemlje pa je vsak dan več pri ostarelih kmetih.

Združevanje zemlje lahko pride zelo prav tudi kmetom-delavcem. Ne le za obnovo nasadov, temveč tudi njive za pridelovanje pšenice, koruze ali krompirja, kjer je že veliko del moč opraviti s stroji. Pri pšenici skoraj vse. Strojna setev na malih parcelah pa je draga. Še dražja je žetev s kombajnom. Če več sosednjih parcel zasejejo in požanjejo skupno, se strojne storitve močno pocenijo, ročnega dela pa je zelo malo. Tako bi lahko dobro obdelali svoja polja tudi vsi tisti kmetje-delavci, ki zdaj poleg zaposlitve v tovarni ne utegnejo.

Ali je potem še kako opravičilo za neobdelano zemljo? Nobenega drugega resnega vzroka ne more biti kot pomanjkanje organizacije, ki bi se podjetno lotila teh stvari. Veliko pričakujemo od kmetijskih zemljiških skupnosti, ki so jih sicer ustanovili v vseh občinah, a se nekatere še vedno bolj ukvarjajo same s seboj kot s kmetijstvom.

JOŽE PETEK

in spet spustil na tla. Ker stari tudi na to opozorilo ni vstal, je mladi sprevidel, da nanj ne more več računati in je pobegnil, kozica pa za njim.

Kakšen nagon je povedal mlademu gamsu, da je treba starega dvigniti, če se drugače ne zbudi? In kakšen nagon ga je naučil, kako ga je treba prijeti, da ga bo mogel dvigniti? Ali ni bil to neke vrste razum?

Zgodba je resnična, ne morda lovska latinščina. Lovca poznam, da je verodostojen človek.

Mnogo podobnih stvari sem doživel ali slišal. Navedel sem le štiri, za zglede in za spomin. Če kdo reče, da sem prismočen, nič zato. Živel sem veliko let z živalmi in si upam reči, da bo še veliko časa utonilo v večnost, preden bo človek znal brati živali iz oči tako, kakor zna žival brati človeku.

Da se v naravi živeča žival odloča in ravna premišljeno, sem videl že večkrat. In ne samo jaz. Da se je žival zmožna česa naučiti, tudi marsikdo ve. Za učenje pa je gotovo treba tudi nekaj razuma.

O gamsu naprimer lahko rečemo, da mu je previdnost prirojena; zmožnost da se igra in nauči smučati, pa ima v razumu. Kako se gamsi drug od drugega naučijo smučati, sem videl velikokrat, nazadnje 4. julija 1971 v Kotu. Takrat je bilo tam veliko turistov in kakor nalašč njim v veselje, se je spravilo okrog dvajset gamsov, starejših in mladičev, na snežni

plaz v Škrbinskem žlebu. Ves popoldan so se lovili in igrali na snegu, potem pa so šli v strmino do vrh snega, kjer so se obrnili in zdrveli navzdol. Najprej so naredili nekaj skokov, nato pa so sprožili noge naprej in se zadržali na parkljih tako, da se je sneg pršil izpod njih. Kadar je katerega kaj zadržalo, je spet malo poskočil, potem se je smučal naprej. Ko so se prismočali do kraj plazu, so zavili v stran, jo ubrali navzgor do vrha in spet je bil smuk navzdol.

Pri bajti v Kotu so moški strmeli, ženske pa cvilile ob pogledu na to igro. Daljnogledi so se selili iz rok v roke, mudilo pa se je zato. Kotu ni nikomur, dokler niso v večernem hladu odšli na pašo. Škoda da ni bilo nikogar, ki bi jih bil filmal.

Še to naj omenim. Neko zimo, ko je bilo veliko snega, zmrazjenega in trdega, sem od hleva v Travniku opazoval gamsovo kozo s kozličem. Šla sta po veliki strmini naravnost navzdol, pa niti malo jima ni drselo. Čudil sem se temu, potem sem pa z daljnogledom natančno razločil, da sta stopala na zadnji del podplata, kakor na peto, male parkelje, ki jih ima gamsa zdaj v členkih, sta pa vsajala v sneg in z njimi zavirala kot z derezami. Da so »dereze« bolje prijemale sta se prihulila k tlom, prednje noge držala pred sebe, zadnje pa podse. Tako sta srečno prišla čez strmino, kjer bi bil vsak spodrsel lahko usoden.

PRED NOVIM SREDNJEROČNIM OBDOBJEM

V ŽALSKI OBČINI USPEHI POGOJUJEJO SMELOST!

Uspešni kazalci vzbujajo optimizem za obdobje 1981-1985

Čeprav smo še v drugi polovici tega srednjeročnega obdobja, so se pri vseh nosilcih planiranja in v občini kot celoti že pričele prve razprave in razmišljanja o možnostih, ciljih in poteh razvoja v naslednjem petletnem obdobju od 1981 do 1985. Poleg analiz in ocen gospodarskega in družbenega razvoja za obdobje 1976 do 1980 jim v žalski občini koristno služi leta 1973 sprejeti dokument Dolgoročni program razvoja do leta 2000, ki določa smelo zastavljene cilje, na osnovi katerih, če jih bodo tako kot doslej tudi v bodoče dosegali ali celo presegali, lahko dosežejo takšen gospodarski in družbeni razvoj, ki zagotavlja uvrstitev občine v krog najbolj razvitih v Sloveniji. V zadnjih letih so v žalski občini dosegli lep napredek, ki je viden na vseh področjih. To pa je tudi osnova za doseganje novih uspehov v prihodnje.

V današnji prilogi namenjamo prostor globalni oceni izvajanja srednjeročnega načrta občine v obdobju 1976 do 1980 ter možnim ciljem razvoja za tri pomembna področja: gospodarstvo, področje uporabe in gospodarjenja s prostorom ter družbenim dejavnostim. V prihodnjih številkih NT in na radiu Celje bomo obširneje pisali tudi o samoupravnih in delegatskih odnosih, kadrovske politiki, splošni porabi in področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. V naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi se žalska občina razvijala skoraj dvakrat hitreje kot Slovenija. Dejstvo pa je, da temu ne bo tako, če ne bodo uresničili večine ciljev, ki so si jih zadali za to petletno obdobje. Dosedanji uspehi zaenkrat ne vzbujajo pesimizma. Morda bo prebiranje priloge prav zato še toliko bolj zanimivo.

Kraji v Savinjski dolini spreminjajo svojo podobo. Tudi Polzela.

GOSPODARSKI REZULTATI PO NAČRTIH

V žalski občini v tem srednjeročnem obdobju zadovoljivo uresničujemo nekatere osnovne naloge, pri drugih spet pa od njih odstopajo. Rezultati so kvantitativno ugodni, omeniti pa vsekakor velja nekaj stvari, ki porajajo določene probleme:

- preseganje planskih stopnj zaposlovanja
- prepočasna rast izvoza
- nizek odstotek realiziranih naložb na področju gospodarstva
- neusklajeno gibanje osebnih dohodkov s stopnjo rasti storilnosti
- velika odvisnost procesa razširjene reprodukcije, še zlasti od bančnih virov
- padanje deleža industrije v družbenem proizvodu celotnega gospodarstva
- premalo usklajeno gibanje skupne, splošne in osebne porabe z rastjo družbenega proizvoda
- neaktivnost na področju združenega dela in sredstev kot osnovi za uresničevanje nekaterih prednostnih nalog tega planskega obdobja.

Zanimivi so rezultati gospodarstva po posameznih kategorijah. **DRUŽBENI PROIZVOD** je leta 1975 znašal 954.154.000 dinarjev, leta 1976 1.072.886.000 dinarjev, leta 1977 1.523.320.000 dinarjev, leta 1978 2.008.520.000 dinarjev, konec letošnjega leta pa naj bi znašal 2.611.076.000 dinarjev. To pomeni, da je družbeni proizvod naraščal s stopnjo 10,2 odstotka letno. Za ilustracijo še naslednji podatek: Leta 1971 je družbeni proizvod znašal le 450.000.000 dinarjev.

ŠTEVILO ZAPOSLENIH: leta 1975 je bilo zaposlenih 8122 ljudi, leta 1976 8132, 1977 leta 8697 ljudi, lani 8958 ljudi, letos pa jih bo že 9316. Povprečna letna stopnja rasti števila zaposlenih znaša tako 3,3 odstotka ali 0,8 odstotka več, kot je zapisano v srednjeročnem načrtu razvoja. Letna stopnja rasti **DRUŽBENEGA PROIZVODA NA ZAPOSLENEGA** znaša šest odstotkov, kar je za en odstotek pod planskimi predvidevanji in dokaj zadovoljivo glede na druge občine in republiko. Konec letošnjega leta naj bi znašal družbeni proizvod na zaposlenega 293,5 dinarjev.

slenega 280.278 dinarjev. 41 odstotkov. Leta 1975 so **OSEBNI DOHODKI NA ZAPOSLENEGA** so se v lanskega leta pa 5530 dinarjev.

Zanimiva je tudi tabela kazalcev razvoja v lanskem letu:

KATEGORIJA	NAČRTOVANO	URESNICENO
družbeni proizvod	10	12
zaposleni	3-4	3
OD zap.	3-4	4
DP zap.	6-7	9
inv. v DP	40	17
izvoz	21	30

Načrtovane cilje bodo torej dosegli na področju rasti družbenega proizvoda in storilnosti, medtem ko je zaostajanje naložb že takšno, da v preostalem letu in pol tega obdobja ne bo mogoče nadoknaditi zamujenega. Razlogov za nizek odstotek uresničenih naložb je več. Združevanje dela in sredstev še ni zaživel na vseh področjih gospodarstva, zaradi pomanjkanja lastnih sredstev za naložbe so večino programov financirali s krediti, kar ob spremenjenih pogojih oziroma zvišani lastni udeležbi v naprej ne bo več mogoče v tolikšni meri. Vzrok pa je treba iskati tudi v tem, da zaradi prevelikih obremenitev gospodarstva padata akumulativna in reprodukativna sposobnost žalskega gospodarstva. Tako bo, kot kaže, tudi v naprej. Tudi pri zaposlovanju ne izpolnjujejo srednjeročno zastavljenih nalog. Kot trdi načelnik oddelka za gospodarstvo pri

žalski občinski skupščini **JOŽE CEROVŠEK**, pa lahko pričakujejo, da se bo ekstenzivno zaposlovanje zaradi potrebnega zagotavljanja minimalnega standarda življenjskih pogojev novozaposlenih delavcev, vendarle zmanjšalo. Povprečna stopnja rasti zaposlenosti se naj bi torej gibala v okviru načrtovanih dveh do treh odstotkov. Izgleda pa, da se ne bo izboljšala kadrovska struktura zaposlenih. Razkorak med zahtevano in dejansko izobrazbo je še vedno očiten v večini žalskih delovnih organizacijah.

PRESTRUKTURIRANJE: SLABO ZA INDUSTRIJO

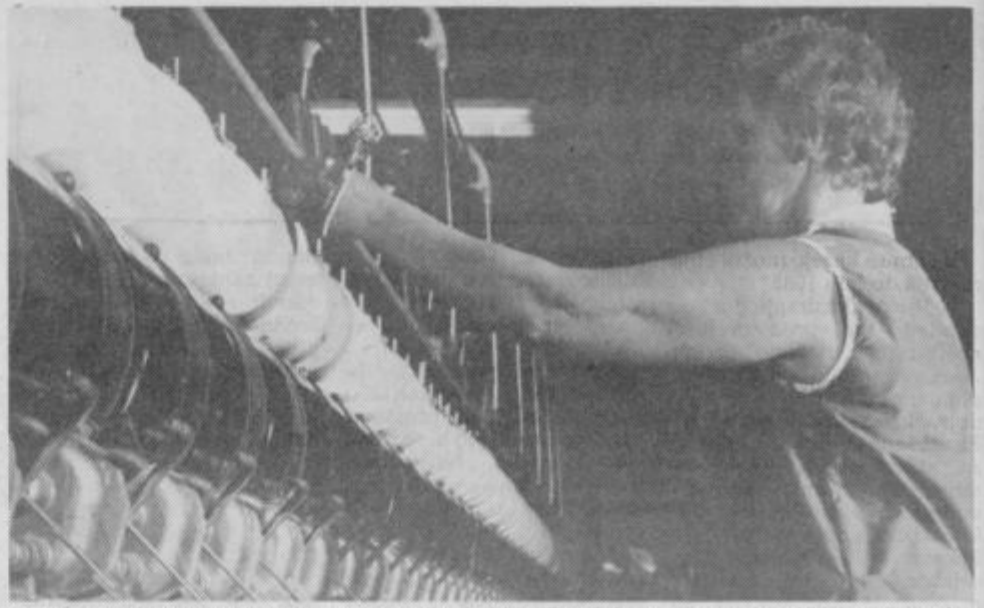
Če bi ocenjevali rezultate dosežene pri prestrukturiranju gospodarstva, bi lahko na prvi pogled rekli, da so ugodni. O tem dovolj zgovorno govori naslednja tabela:

DEJAVNOST	PLAN 76-80	REALIZ. DO 1978
industrija	70,1	79
kmetijstvo	7,4	8,1
gozdarstvo	0,5	1
gradbeništvo	4,9	2,7
promet	1,1	0,95
trgovina in gostinstvo	6,8	7,5
obrt	8	-
komunala	1,2	0,9

Dejstvo je, da delež industrije v družbenem proizvodu zadnja leta nenehno upada. Stagnacija je čutiti tudi v gradbeništvu in prometu. Zamisliti se velja nad padanjem deleža industrije, če vemo, da so nastale nekatere spremembe pri razvrščanju posameznih TOZD v določene dejavnosti. Tako je delež obrti v družbenem proizvodu za lansko leto prištet k industriji. Dejstvo pa je, da

se je lani prav v malem gospodarstvu še povečal.

Družbena produktivnost na zaposlenega naj bi bila konec leta 1980 najvišja v gozdarstvu, zmašala 332,322 dinarjev, sledijo industrija 231.338 dinarji, komunala dejavnost (226.104 dinarjev), trgovina in gostinstvo (203.018 dinarjev), kmetijstvo (201.661 dinarjev), promet (175.890 dinarjev) in gradbeništvo s 171.304 dinar-

Posnetek je iz tekstilne tovarne v Preboldu. Ta delovna organizacija bo skupaj s poljsko tovarno nogavic tudi v bodoče osnovni nosilec razvoja tekstilne industrije.

ji. Konec lanskega leta je bil vrstni red bistveno drugačen: komunala dejavnost, trgovina in gostinstvo, gradbeništvo, industrija, kmetijstvo, promet in gozdarstvo.

Sedaj pa si podrobneje ogledimo dosežene rezultate po posameznih panogah.

INDUSTRIJA se kot osnovni nosilec razvoja gospodarstva žalske občine ne razvija tako, kot so to načrtovali. Značilno zanjo je upadanje deleža v družbenem proizvodu gospodarstva občine, slaba reprodukativna sposobnost, ekstenzivno zaposlovanje in razdrobljenost. Če k temu dodamo še nizko stopnjo uresničenih naložb, potem je kot na dlani, da v tem srednjeročnem obdobju ne bo mogoče odpraviti vseh problemov. Osnovna nosilca še naprej ostajata tekstilna in kovinska industrija, medtem ko načrtovana rast kemične industrije ni bila takšna, kot so pričakovali. Predvsem zaradi pomanjkanja surovin in prepočasnega uresničevanja proizvodnih programov. Premalo so naredili tudi pri posodabljanju proizvodnje, povezovanju posameznih delovnih organizacij v predelovalne komplekse itd. Pomembnejše rezultate pa so dosegli na področju kovinsko predelovalne industrije (SIP, Ferralit). V naslednjem srednjeročnem obdobju naj bi bila to najmočnejša industrijska panoga. Tudi zaradi novih naložb. Samo v šempetškem SIP bodo znašale 14 odstotkov družbenega proizvoda iz leta 1978.

KMETIJSTVO predstavlja trenutno v strukturi družbenega proizvoda občine 8,1 odstotek. Zaradi odvisnosti od vremena, kar je še zlasti

prišlo do izraza v tem srednjeročnem obdobju, so rezultati te panoge močno pod načrtovanimi. Vse delovne organizacije poslujejo na meji donosnosti. Ne samo zaradi načina proizvodnje, pač pa predvsem zaradi nestaljenih cen kmetijskih proizvodov. To zmanjšuje tudi akumulativno sposobnost, kar se seveda odraža na naložbah. Doslej so realizirali le okrog 40 odstotkov načrtovanih naložb. Stanje na področju naložb bo bistveno drugačno z dograditvijo mlekarne in farne bekonov. Obe naložbi bosta veljali okrog 460 milijonov dinarjev ali 23 odstotkov družbenega proizvoda občine iz lanskega leta.

GOZDARSTVO se tudi ne more pohvaliti s primernim naraščanjem cen končnih proizvodov. Če k temu dodamo še naraščajoče stroške proizvodnje, potem je jasno, da uspešnost poslovanja ni bila takšna, kot bi morala biti. Družbeni proizvod leta 1976 in 1977 je bil za petdeset odstotkov manjši, kot so predvidevali, bistveni premik pa je bil tu dosežen lanske leto. Narasel je za 63 odstotkov, medtem ko se je produktivnost v primerjavi s letom 1977 povečala za 88 odstotkov. Če bo šlo tako tudi do konca tega srednjeročnega obdobja, potem bo gozdarstvo doseglo osnovne cilje. Naložbe bodo ob koncu obdobja stoodstotno realizirane. Pri tem gre predvsem za lastna sredstva, ki se nanašajo v glavnem na izgradnjo in obnovo gozdnih cest ter nakup mehanizacije.

GRADBENIŠTVO izkazuje navidezno ugodne rezultate predvsem po zaslugi vključitve posameznih TOZD, ki so bile v začetku srednjeročnega obdobja še pod panogo gradbeništva. Dejstvo pa je, da ta panoga upada, kljub temu, da se je udeležba v družbenem proizvodu gospodarstva od 1,9% leta 1977 povzpela na 2,7 odstotka lanske leto.

PROMET se odvija le v delovni organizaciji Avtoprevoz Sempeter. Leta 1976 in 1977 je povečeval družbeni proizvod po povprečni letni stopnji 17,3 odstotka, kar pa ni zadostovalo za doseganje načrtovanih ciljev. Lani in v prvi polovici letošnjega leta se je stanje občutno popravilo in do konca leta 1980 bo mogoče uresničiti večino nalog.

TRGOVINA IN GOSTINSTVO sta ena izmed tistih panog, kjer bodo dosegli vse cilje. To velja tako za stopnjo rasti družbenega proizvoda kot rast storilnosti in področje naložb, zapisati pa je treba, da so ugodni rezultati ter predvsem visok odstotek uresničenih naložb rezultat združevanja sredstev celotnega gospodarstva. Trenutno zavzemata trgovina in gostinstvo 7,5 odstotkov družbenega proizvoda gospodarstva in do konca obdobja se bo ta panoga v strukturi še okrepila.

KOMUNALNA DEJAVNOST: rezultati, ki jih dosega ta gospodarska panoga so manjši, kot so načrtovali, kar pa je morda tudi posledice prenatrpanega programa. Zaradi nekaterih institucionalnih sprememb je glede na strukturo DP ta dejavnost malce upadla, slabši pa so tudi rezultati glede stopnje rasti družbenega proizvoda in storilnosti. Do konca tega obdobja bistveno boljših rezultatov ni mogoče pričakovati.

USKLAJITI OD S PRODUKTIVNOSTJO!

Iz vsega doslej naštetega lahko že sedaj trdimo, da bo načrtovana stopnja rasti družbenega proizvoda (10,2 odstotka) v tem srednjeročnem obdobju dosežena. Prav tako bo izpolnjena sedem do osem odstotna rast produktivnosti, med tem ko bo treba vso pozornost nameniti usklajenemu gibanju ravni osebnih dohodkov s produktivnostjo in omejevanju vseh oblik porabe, ki se mora gibati pod stopnjo rasti DP. Najmanj nalog bodo v občini dosegli pri naložbah, saj pričakujejo le 50 do 60% realizacije te kategorije. Problem ostaja poslovanje na meji donosnosti in slaba akumulativna sposobnost gospodarstva. V celoti tudi ne bodo dosegli željenih strukturnih sprememb, še največji pa bo zaostanek pri industriji. Zaposlovanje se je umirilo, vendar ostaja problematična kadrovska struktura zaposlenih. Ob stanju, kakršno je trenutno, bo mogoče do konca srednjeročnega obdobja doseči 100% pokrivanje uvoza z izvozom.

Če se ozremo na razvoj naprej, potem ne moremo mimo nekaterih značilnosti in možnosti razvoja v SFRJ in SRS. Na omejitve razvoja bo vplivalo zaostajanje v razvoju samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov. Upadnje akumulativne in reprodukativne sposobnosti gospodarstva bo vplivalo na nižjo stopnjo rasti družbenega proizvoda. Nerešni problemi na področju politike cen nekaterih (še zlasti kmetijskih) proizvodov bodo pogojevali poslovanje na meji donosnosti TOZD kmetijstva oziroma primarne proizvodnje. Hitra rast cen in dvig življenjskih stroškov bodo povzročali problem pri usklajevanju gibanja rasti OD v skladu s stopnjo rasti donosnosti. Načrtovano prestrukturiranje gospodarstva (hitrejši razvoj industrije) bo odvisno od reprodukativne sposobnosti. Prepočasno spreminjanje izobrazbene strukture zaposlenih, oziroma zaostane, ki je tu občuten že sedaj, bo direktno vplival na razvoj v sledečem obdobju. Problem zase je še vedno tudi raziskovalno in razvojno delo. Stopnja rasti izvoza ostaja še naprej močno pogojena z uvozom repromaterialov, saj nadomestitev ni v celoti možna, še posebej v kemični in tekstilni industriji.

Tudi Zarja iz Petrovc se vse bolj prilagaja trgu s svojimi izvornimi modeli. Tako kot MIK Prebold in Inde Vransko.

OD 1981-1985 DVAKRAT HITREJE OD SRS

V čem se kažejo možni cilji razvoja do leta 1985?

1. Prestrukturiranje gospodarstva ter preusmeritev proizvodnje v tiste proizvode, ki imajo dolgoročne pogoje za ustvarjanje višjega dohodka na zaposlenega in na vložena sredstva. Kriteriji za takšno preusmeritev so: tehnološko intenzivna proizvodnja z visoko stopnjo avtomatizacije in z visokokvalificiranim delom, usmeritev v izvoz, proizvodnja z racionalnejšo porabo surovin in energije in proizvodnja, ki ne onesnažuje okolja.

2. Kvalitetnejša poraba in porazdelitev energije v prostoru.

3. Več pozornosti bo treba posvetiti razvoju in organizaciji raziskovalne dejavnosti v združenem delu.

4. Usposabljanje kadrov

5. Hitrejši razvoj informatike

6. Smotrna uporaba in gospodarjenje s prostorom

7. Zagotoviti gibanje osebnih dohodkov v skladu z obsegom, kakovostjo in ustvarjalnostjo pri delu

8. Zagotovitev pogojev za produktivnejše delo (izboljšati bo treba organizacijo dela, vodenje in pogoje dela).

Do konca naslednjega srednjeročnega obdobja bi lahko pri načrtovani 8 do 9-odstotni realni rasti dosegli 12.125.355.000 dinarjev družbenega proizvoda ali 5359 ameriških dolarjev na prebivalca. Stopnje rasti po posameznih kategorijah bi naj bile naslednje:

KATEGORIJA	OBČINA	SRS
1. družbeni proizvod	8-9	5
2. število zaposlenih	3	2,5
3. produktivnost	5-6	2,5
4. delež naložb v DP gospodarstva	33	27,6
- v osnovna sredstva	22	20,1
5. izvoz	9-10	5-7
6. uvoz	5-7	2-4
7. realni OD	3	1,9

Upoštevajoč 10,2-odstotno stopnjo rasti družbenega proizvoda do konca tega obdobja in predvidene stopnje rasti te kategorije v naslednjem obdobju, bo možno do konca leta 1985 doseči 11.662.592.000 dinarjev (8) ali 12.125.355.000 dinarjev. Skupaj bi torej v letih 1981 do 1985 morali 37.798.272.000 ali pa 38.838.546.000 dinarjev družbenega proizvoda. Za naložbe naj bi v naslednjem obdobju namenili po prvi varianti 12.473.427.000 dinarjev, po drugi pa 12.816.720.000 dinarjev. Od tega bi v osnovna sredstva v gospodarstvu odpadlo 8.315.619.000 dinarjev ali po drugi varianti 8.544.480.000 dinarjev.

Leta 1981 naj bi bilo v občini zaposleno 9562 ljudi, leta 1982 9848 ljudi, 1983. leta 10.143, leto dni kasneje 10.447 in ob koncu leta 1985 že 10.760 delavcev. Produktivnost naj bi se dvigovala po stopnji 5,2 oziroma 6,2 odstotka letno in bi leta 1985 znašala 1.083.884 dinarjev po prvi in 1.026.891 dinarjev. Čisti dohodek bi se z 2.392.250.000 dinarjev leta 1981 povzpela na 5.840.125.000 dinarjev ob koncu leta 1985, po drugi varianti pa naj bi takrat znašal kar 6.077.880.000 dinarjev. Leta 1985 bi morali doseči okrog 16% preseganje uvoza z izvozom.

INDUSTRIJA TUDI V NAPREJ GLAVNI NOSILEC RAZVOJA

INDUSTRIJA bo tudi v naslednjem srednjeročnem obdobju ostala glavni nosilec razvoja gospodarstva v

žalski občini. Glede na republiške usmeritve ter možnosti in pogoje, ki bodo vladali na domačem trgu, bi bilo primerno razvijati industrijo z značilnostmi upadanja delovno intenzivne in tehnološko manj zahtevne proizvodnje. Najhitreje naj bi se razvijala kovinsko predelovalna industrija ter kemična industrija. Rast tekstilne industrije naj bi bila bolj umirjena, s tem, da bi nadaljevala s posodabljanjem svojih kapacitet, kar bo imela za posledico počasnejšo rast oziroma nespremenjeno število zaposlenih. Morebitni presežek števila delavcev pa bi zaposlili v kovinsko predelovalni industriji. Rast industrijske proizvodnje bo morala biti višja od povprečne stopnje rasti gospodarstva občine.

Industrija bi morala povečevati družbeni proizvod oziroma dohodek za okrog devet do deset odstotkov. Procesi združevanja dela in sredstev se morajo v celoti uveljaviti v tem in naslednjem srednjeročnem obdobju. Nadaljevanje bo treba z racionalno porabo materiala in energije, saj lahko pričakujemo, da se bo energetska kriza še zaostrila. Za pokrivanje uvoza z izvozom bo treba razvijati takšne proizvode, ki bodo zanimivi tudi na tujem tržišču. Ne gre pa se orientirati le na zahod, pac pa tudi na vzhod in dežele v razvoju. Povsod, kjer bo mogoče, bo treba iskati možnosti nadomestitve uvoženih surovin in opreme z domačimi. Končni cilj pa je, da bi se

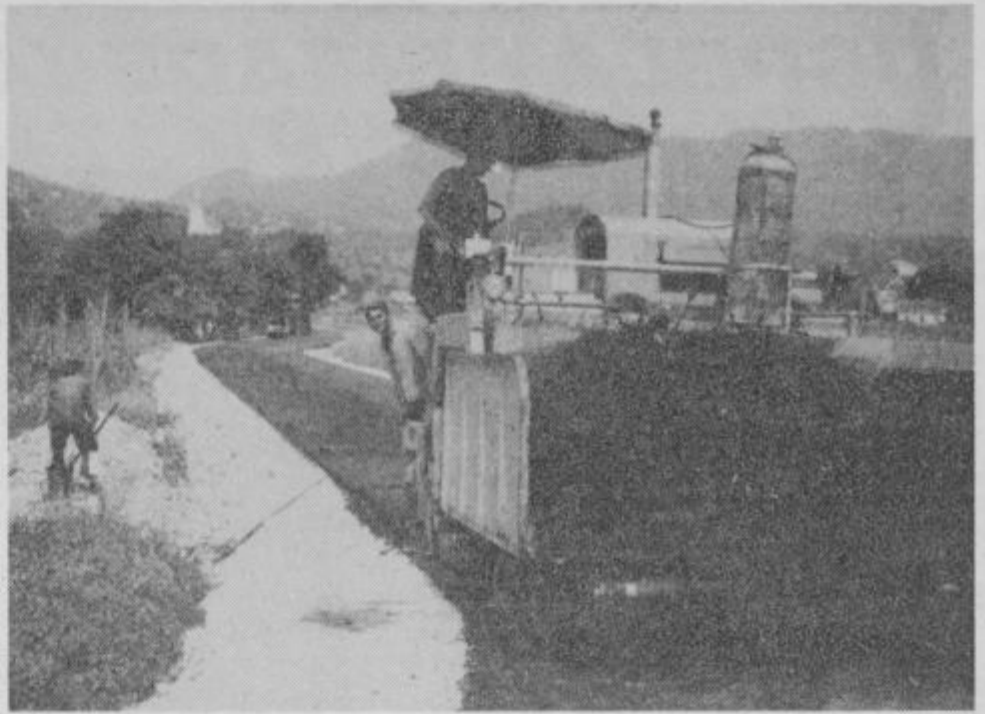
Sigma bodo z nekaterimi manj zahtevnimi naložbami dopolnjevali in zaokroževali kovinsko predelovalni kompleks. Ena izmed osnovnih nalog, ki jih prenašajo v naslednje srednjeročno obdobje, je združitev kovinsko predelovalne industrije. Nosilca razvoja kemične industrije sta AERO TOZD Kemija Semoeter ter Minerva, ki bo morala razmišljati o možnostih vključitve v močnejšo delovno organizacijo. Že zaradi lažje oskrbe s surovinami. Nosilca razvoja tekstilne industrije ostajata Tekstilna tovarna Prebold in polzelska tovarna Rogavica, Juteks bo moral prestaviti proizvodnjo na novo lokacijo, ostale delovne organizacije tekstilne industrije (Zarja Petrovče, MIK Prebold in Inde Vransko) pa se bodo morale hitreje prilagajati trgu. Ena izmed usmeritev je v izdelavi izvršnih modelov »butična orientacija« v manjših količinah.

V okviru industrije nekovin načrtujejo posodobitev in razširitev poslovanja CPC - TOZD Asfalt kamnolom Velika Pirešica, nosilca razvoja pa sta KIL in Montana Zalec. V KIL načrtujejo postavitev nove tovarne, Montana pa v Zaloški gorici dograditev tovarne za predelavo nemetalov. V okviru industrije gradbenega materiala predvidevajo razširitev zmogljivosti osnovne in dopolnilne proizvodnje Gradnje in Sigme ter postavitev tovarne gradbenih elementov NIVO iz Celja. Osnovne naloge lesne industrije so

670 družbenih stanovanj bodo zgradili v petih letih v žalski občini. Podatek, ki zgovorno priča o tem, da stanovanjski problematiki namenljajo v žalski občini kar največ pozornosti.

Razvito cestno omrežje na območju občine predstavlja osnovni pogoj za hitrejši gospodarski razvoj doline, ter celotnega družbenega napredka in življenja občanov.

dokončanje začelih naložb in dvig tehnološke opremljenosti delovnih organizacij, večja delitev dela in zaokrožitev proizvodnih programov.

KMETIJSTVO se bo srečevalo s pomanjkanjem kakovostnih zemljišč. Da bi kljub temu povečali obseg kmetijske proizvodnje v naslednjem srednjeročnem obdobju, bo treba spreminjati gozdna tla v kmetijske površine, z melioracijami izboljševati rodovitnost tal in ustvarjati nove velike komplekse v lastni proizvodnji. Nalog je še cela vrsta. Omenimo komasacije, boljše tehnološko proizvodne rešitve v hmeljarstvu in še bi lahko naštevali. Z uresničitvijo omenjenih nalog bodo ustvarjeni pogoji za povečanje obsega primarne kmetijske proizvodnje za 20 do 25 odstotkov. V rastlinski proizvodnji bodo še naprej pospeševali proizvodnjo hmelja, od ostalih poljščin pa bo imela prednost proizvodnja krme za prehrano živine. Živinoreja daje poleg hmelja glavne tržne proizvode. Tako bodo zgradili farmo prašičev s kapaciteto 30.000 prašičev letno v prvi fazi in drugi kar 60.000 prašičev letno. V proizvodnji mleka v lastni proizvodnji ne predvidevajo bistvenega povečanja stalaža krav, z izboljšanjem tehnologije proizvodnje pa predvidevajo povečanje proizvodnje mleka za 15 odstotkov. V

lastni proizvodnji predvidevajo v naslednjem srednjeročnem obdobju uvedbo nove proizvodnje brojlerjev. V naslednjem obdobju predvidevajo tudi razširitev sadnih plantaž in to predvsem na kompleksih, ki so za ostalo kmetijsko proizvodnjo manj primerni. Ob tem seveda ne gre pozabiti obnove starih nasadov jabolk, kjer rodnost že upada. Poleg proizvodnje jabolk predvidevajo tudi uvedbo drugih vrst sadja, za kar so velike možnosti. Hkrati s tem bodo povečali tudi proizvodnjo sadnih sadik. Proizvodnja zelenjave se vedno bolj manjša. Predvsem zaradi zidave. Da bi zagotovili nadaljnji razvoj te dejavnosti, načrtujejo vrtinarstvo na drugi lokaciji. Tako bo Hmezd lahko postal tudi pomembni oskrbovalec z zelenjavo na širšem regijskem območju.

Ker se bo živinorejska proizvodnja v novem srednjeročnem obdobju še povečala, bo potrebno tudi več krme. Tako predvidevajo izgradnjo nove mešalnice krmil s kapaciteto 20.000 ton. V naslednjem planskem obdobju se bo močno povečala tudi proizvodnja piščancev. To narekuje potrebo po gradnji valilnice in klavnice piščancev. Nova mlekarna z dnevno zmogljivostjo 180.000 litrov mleka bo na eni strani omogočila, po drugi pa zahtevala, da se proizvodnja mleka znatno pove-

ča. Ni naključje torej, da bi Hmezd tako postal nosilec kompletne oskrbe z živilskimi proizvodi na širšem regijskem območju. Najti bo treba le ustrezne povezave s trgovsko živilskimi delovnimi organizacijami na tem območju.

GOZDARSTVO: Tudi v naslednjem obdobju bo treba skrbeti za obnovo in vzdrževanje gozdov, izgradnjo gorskih cest ter razvijanje kooperantskih odnosov. Izvoz okroglega lesa bo treba omejiti, s tem da v povezavi z lesno industrijo dosežejo višjo stopnjo predelave.

GRADBENIŠTVO je doslej stagniralo. V bodoče ga bo treba seveda okrepiti, saj zahteve po takšni dejavnosti v občini iz dneva v dan naraščajo. Če Ingrad ne bo razširil obstoječe TOZD v Zalcu, potem bodo začeli razmišljati o ustanovitvi manjše OZD s tega področja.

PROMET IN ZVEZE: Okrepiti bo treba kapacitete šempetrskega Avtoprevoza in usposobiti servisno delavnico. Vse to bo treba storiti na novi lokaciji.

TRGOVINA IN GOSTINSTVO: Predvsem velja razmišljati o gradnji trgovskih in gostinskih lokalov v Preboldu, Zalcu in Levcu (veleblagovnica, specializirana prodajalna in servis za avtomobile, moteli), pri tem pa seveda ne gre pozabljati na naloge v zvezi z izgradnjo trgovsko-gostinskih lokalov v obrobni predelih občine. Nalog pa je še mnogo. Urediti bo treba družbeno prehrano, kompleksno sanirati in urediti zasebna gostišča v občini ter dati poudarek razvoju turizma. Prav za to bodo dani lepi pogoji, če pomislimo na hotela v Preboldu in Zalcu, motela v Levcu in na Vranskem, antični park in jamo Pekel ter na druge turistične točke v obrobju doline.

STANOVANJSKO KOMUNALNA DEJAVNOST: Osnovna naloga s tega področja je temeljita reorganizacija in razširitev dejavnosti in uslug Komunalnega podjetja.

MALO GOSPODARSTVO: Predvsem bo treba poskrbeti za odpravo deficitarnosti posameznih strok, na osnovi usmerjenega izobraževanja poskrbeti za najbolj potrebne profile ter z davčno in kreditno politiko še naprej pospeševati razvoj posameznih dejavnosti (predvsem tistih, ki zagotavljajo daljši servis občanom). Izboljšati bo treba organiziranost zasebnega sektorja malega gospodarstva (ustanoviti obrtno zadrugo in center za vodenje knjigovodstva), razširiti mrežo kooperantskih odnosov tudi na industrijo izven občine ter poskrbeti za sistematično lociranje malega gospodarstva v strnjanih naseljih.

USPELA PRIZADEVANJA ZA OHRANITEV ZEMLJE

LETOS MANJ SADJA - Tako je povedal znani sadjar IVAN KOŠAN iz Vinske gore, ki ima plantažni nasad jabolok in breskev. Skupna površina meri 10 ha. Zaradi pozebe spomladi bo zato letos za okoli 30 odstotkov manj sadja kot ga je, če je letina brez pozebe, suše ali toče. Precej manjši pridelek bo tako v breskovem nasadu, ker so zgodnje breskve pozebe. Drugače pridelal Ivan Košan do 15 ton breskev.

Konec leta 1977 so v žalski občini sprejeli urbanistični program, ki vsebuje poleg specifičnih urbanističnih elementov tudi študije o kategorizaciji kmetijskih zemljišč s pedosekvencami in elaborat mej zazidljivosti za 63 naselij, ki se urejajo po urbanističnem redu. V urbanističnem programu je jasno opredeljeno stališče za čim večjo ohranjanje rodovitnih zemljišč. Opredeljeni so rezervati za gradnjo industrijskih objektov, bodočo stanovanjsko izgradnjo pa naj bi razvijali predvsem na obrobni predelih občine, na manj kakovostnih zemljiščih. Po sprejetju urbanističnega programa so že začeli prilagajati obstoječo urbanistično dokumentacijo urbanističnemu programu ter z izdelavo nove za območja, kjer te dokumentacije doslej še niso imeli. Naloge s področja urbanističnega načrtovanja opravlja Zavod za načrtovanje iz Žalca, ki poleg tega skrbi za gradbeni nadzor nad družbeno gradnjo stanovanj in objektov splošnega pomena, svetuje pri gradbenih naložbah in skrbi za komunalno opremljanje stavbnih zemljišč. Lani so ustanovili tudi stavbno

zemljiško skupnost, ki skrbi za pravočasno urejanje stavbnih zemljišč s komunalnimi objekti in napravami ter za to, da zemljišča smotno uporabljajo glede namembnosti. Ob vsem tem seveda ne smemo pozabiti na program geodetskih del, ki zajema dela s področja geodetske službe v občini in republiki.

DO LETA 1980 670 NOVIH DRUŽBENIH STANOVANJ

Načrt gradnje stanovanj za obdobje 1976-1980 v okviru stanovanjske skupnosti izhaja iz dejansko razpoložljivih virov, načrtov TOZD in delovnih skupnosti ter drugih. Srednjeročni načrt stanovanjske izgradnje Samoupravne interesne skupnosti občine Žalec predvideva:

kupci	1976	1977	1978	1979	1980	skupaj
del. org.	84	84	85	84	83	420
solid. sklad	45	47	47	46	45	230
upok. krediti	-	-	-	20	-	20
skupaj	129	131	132	150	128	670

Če upoštevamo zgrajena in vseljiva stanovanja, potem je srednjeročni načrt v prvem triletnem obdobju uresničen 46 odstotno. Vzrok za to je treba iskati v nepravočasni gradnji v Sempetru, kjer ni bilo urejeno odvajanje odpadka, na Polzeli pa je potekala razprava o vrsti gradnje kar leto dni. Tam so namreč želeli graditi trgovsko stanovanjski objekt. Zaradi tega, ker imajo kupci stanovanj na tem področju vezana sredstva pri banki, bo gradnja hitreje potekala v naslednjih letih. V tem času v občini že graje 230 stanovanj, ki bodo še letos vseljiva. Skupaj bo tako do konca letošnjega leta v občini zgrajeno 537 stanovanj. Pri gradnji se pojavlja vrsta težav, predvsem z izvajalci del.

GIP Ingrad Celje TOZD Žalec in Gradis TOZD GE Celje sta preobremenjena in ne upoštevata dogovorjenih in z natečajem sprejetih ro-

kov, kar povzroča nekajmesečne zamude pri vselitvah. Stalne težave se pojavljajo tudi zato, ker ni sprejetih zazidalnih načrtov v posameznih soseskah in tako tudi ne odkupljenih in pripravljenih zemljišč za gradnjo. Te težave so še posebej prišle do izraza na območju Griž, Prebolda in Liboj. Po vsej verjetnosti bo srednjeročni plan, seveda z manjšimi odstopanji v določenih krajevnih skupnostih, uresničen. Vzporedno z družbeno usmerjeno stanovanjsko gradnjo predstavlja individualna dokaj pomembno mesto pri pridobivanju stanovanjskih površin. Letno namreč v občini izdajo okrog 300 gradbenih dovoljenj, vsako leto pa je zgrajeno več kot sto stanovanjskih hiš.

Na področju vodnega gospodarstva je srednjeročni načrt območja vodne skupnosti Savinja Sotla in Temeljne vodne skupnosti Žalec predvidel vlaganje v vodno gospodarstvo na območju občine Žalec v vrednosti 46.801 dinarjev. V skladu s programi potekajo vzdrževalna dela na vodnogospodarskih objektih in regulacijah potokov. Večji poudarek je na Savinji, medtem ko so zavarovali obrežja na skoraj vseh vodotokih. Omeniti velja tudi hidromelioracije kmetijskih zemljišč, ki jih je izvedel Hmežad na lastnih kooperacijskih površinah. Nikoliko zaostajajo dela pri akumulaciji Trnavce, medtem ko so začetna dela pri gradnji ribnika v Vrbju že skoraj opravili.

Tudi telefonske naložbe izvajajo v skladu s srednjeročnim programom. Tako so zgradili VATC Sempeter s kapaciteto 600 lokalnih priključkov in možnostjo 151 spojnih vodov z medkrajevno povezavo na GATC Celje. Za popolnejše delovanje telegrafskih zvez so na relaciji Celje Sempeter montirali nov sistem telegrafskih kanalov. V Petrovčah so montirali kontejnersko končno ATC za 160 naročniških priključkov in kupili opremo za R-2 signalizacijo v VATC Sempeter. Pozabiti ne gre tudi osem kilometrov medkrajevnih kablov, ki so jih namenili za povezavo ATC Prebold in Polzela v

Velike so tržne možnosti za sadjarstvo. Ne le za pridelovanje jabolok, pač pa tudi drugega sadja. Posnetek je pa iz Mirošana.

VATC Sempeter. V tem srednjeročnem obdobju pa niso zgradili pošte v Žalcu, ATC v Grižah, razširili ATP v Preboldu in na Polzeli, niti niso ustanovili enote poštnega omrežja v Veliki Pirešici in Vinski gori.

Delovanje komunalne interesne skupnosti je bilo doslej usmerjeno predvsem v modernizacijo in novogradnjo cestnega omrežja, manj pa v gradnjo vodovodov. Kaj vse so doslej storili?

- gradnja obvoznice Žalec in priključne ceste na avtocesto v Rušah poteka v glavnem po programu
- cesta Polzela-Velenje je urejena do križišča v Andražu in na območju žalske občine je še 2 kilometra makadamske ceste, ki jo bodo asfaltirali še letos
- končana je modernizacija ceste Črnova-Dobrna
- cesto Velenje-Črnova rekonstruirajo
- obnavljajo cesto Šentrupert-Soteska (proti Logarski dolini)
- končana je rekonstrukcija ceste Ločica-Motnik
- cesto Prebold-Marija Reka pravkar urejajo
- zgrajena je avtobusna postaja v Žalcu
- urejeno je semaforizirano križišče v Petrovčah
- urejujejo križišče cest na Gomilskem (na Rezani)
- križišče cest v Drešnji vasi še urejajo
- izdelan je osnutek ureditve prometa v Sempetru

Do konca tega planskega obdobja je še veliko nalog, ki jih bo treba uresničiti:

- dokončno modernizirati cesto Polzela-Velenje
- zaključiti modernizacijo ceste Ločica-Motnik
- modernizirati cesto Prebold-Marija Reka-Trbovlje
- modernizirati cesti Žalec-Zabukovica in Petrovče-Liboje
- povečati varnost prometa na nekaterih križiščih in odcepih ter
- obnavljati poškodovane odseke na magistralnih in regionalnih cestah

V tem srednjeročnem obdobju nadaljujejo z intenzivnim urejanjem občinskih cest. Tako urejajo cesti Žalec-Zabukovica in Petrovče-Liboje.

Postopoma oblikujejo sistem skupnega planiranja s krajevnimi skupnostmi in delovnimi organizacijami, sicer pa sredstva za financiranje cestne dejavnosti oblikujejo iz:

- dela sredstev od pogonskega goriva in taks za motorna vozila
- dela sredstev občinskega samopriskvka

- dela sredstev posojila za ceste v SRS

- družbenega dogovora za financiranje organizacije občinskih praznikov in komunale

- prispevkov za prekomerno porabo cest

- dela sredstev po samoupravnem sporazumu o financiranju splošne komunale porabe

- solidarnostne akcije za zbiranje sredstev za povezavo hribovskih domačij z dolino in

- združevanja sredstev delovnih organizacij, KS, občanov in dela občanov.

Treba pa je zapisati, da ves ta denar ne zadošča za pokritje vseh potreb in potreb po širjenju mreže asfaltnih cest. Tudi program povezovanja hribovskih kmetij z dolino ne teče po predvidevanjih zaradi nerednega pritoča denarja.

Osnovna naloga pri izgradnji vodovodov je bila zajezitev dveh izvirov v dolini Kolje ter izgradnja cevovoda od zajetij do obstoječega rezervoarja nad Šeščami. Skoraj vsa dela so opravili: Hkrati s tem pa tudi zgradili vodovodna odcepa v Bezovnik iz vodovoda Griže ter odcep v Gorco iz vodovoda Pirešica. Sicer pa so zgradili še manjša vodovoda v Letušu in Grižah (odcep za Lord) ter delno zgradili vodovodno omrežje v Ločici pri Polzeli. Opravili pa so še celo vrsto drugih nalog. Za reševanje kritičnih razmer pri oskrbi prebivalcev Polzele s pitno vodo so zamenjali dovodni cevovod, cevovod v soseski Center Polzela pa bo obnovljen takoj po sprejetju novega zazidalnega načrta. Gradnja glavnega dolinskega zbiralnika za odpadne vode in centralne čistilne naprave na območju občine je odpadla zaradi pomanjkanja denarja, medtem ko so zgradili in usposobili sanitarno deponijo v glinokopu na Ložnici.

Mnogo so napravili za izboljšanje in varstvo človekovega okolja, letos pa so ustanovili tudi samoupravno interesno skupnost za varstvo okolja v občini. Precej so v tem srednjeročnem obdobju zgradili elektroenergetskih objektov in naprav, TOZD Elektro Celje pa je izvajalo še nizkonapetostno kabelsko in prostovodno mrežo za priključitev objektov zazidalnih sosesk Vransko, center Polzela, center Žalec, Soseska V Žalec, zahodni del VRT Petrovče, center Prebold, severno od Garanta na Polzeli in vikend območje v Letušu.

Hmeljarstvo bo skupaj z živinorejo še v naprej osnovna kmetijska dejavnost.

1981-1985 - ŠE BOLJ NAČRTNO!

V prihodnjem petletnem obdobju bo treba bolj načrtno urejati in uporabljati prostor ter še več pozornosti namenjati varstvu človekovega okolja. Pri tem velja naštetih vrsto nalog:

1. Varovanje kmetijskih zemljišč in okolja, ki omogoča večjo proizvodnjo hrane
2. Ohranjanje naravnih dobrin in okolja ter zavarovanje območij, ki so pomembna naravna in kulturna dediščina

3. zagotavljanje socialne varnosti in enakosti

4. smotrno izkoriščanje zemljišč znotraj urbanih območij

5. upoštevanje načel družbene samozaščite in splošnega ljudskega odpora

6. poglobljanje medobčinskega povezovanja glede na dogovorjene skupne interese.

Prostorski dokumenti, ki bodo izdelani za planirano obdobje, morajo upoštevati tudi vse druge znane usmeritve in opredeljene dolgoročne razvoja ter se opirati na strokovna spoznanja, na sprejete dolgoročne prostorske dokumente in še zlasti na sprejete družbenopolitične cilje. Vse to ob upoštevanju realnih finančnih možnosti.

STANOVANJSKO GOSPODARSTVO: VKLJUČITI TUDI TISTE, KI ČAKAJO

V prihodnjem srednjeročnem obdobju predvidevajo boljše samoupravno organiziranost, boljše uresničevanje svobodne menjave dela... Vzpostaviti bo treba takšne družbenoekonomske odnose med stanovalci in delovnimi ljudmi, da bodo samoupravno sprejemali odločitve, ki zadevajo položaj stanovalca in delovnega človeka v stanovanjskem gospodarstvu. V dosedanji delegatski sistem bo treba vključiti tudi tiste, ki na stanovanja še čakajo, varčevalce in zbere stanovalcev v krajevnih skupnostih. Zagotoviti bo treba tako stanovanjsko gradnjo, ki bo tudi po kakovosti ustrezala potrebam. Zagotoviti bodo morali povečanje kvadrature povprečnega stanovanja ter pričeti z boljšo tehnologijo gradnje. Opredeliti bo treba razmerje med družbeno stanovanjsko in individualno stanovanjsko gradnjo, v mestnih soses-

kah pa zagotoviti prostore za uslužnostno dejavnost in za dnevno oskrbo. S prehodom na ekonomske stanarine bo treba zagotoviti zadostna sredstva za vzdrževanje, funkcionalne stroške in stroške upravljanja ter ob tem uvesti tako višino amortizacije, ki bo omogočala enostavno reprodukcijo. Poskrbeti bo treba tudi za obnovo dosedanjih zgradb in dograjevati sistem solidarnosti.

Vodno gospodarstvo: Nadaljevati bo treba z urejanjem vodotokov po vsklajenem programu območne vodne skupnosti Savinja-Sotla in Temeljne vodne skupnosti Žalec. Prednost seveda naj imajo tisti vodotoki, ki povzročajo prebivalstvu in skupnosti največ škode. Vodno gospodarska dela bodo potekala koordinirano z modernizacijo cest na posameznih odsekih. Trajna naloga je zaščita vodnih virov in podtalnice. Z urejanjem vodotoka Savinje in Bolske bo izboljšana naloga podtalne vode.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO: NADALJNA SKRIB ZA CESTE IN VODOVODE

Dejavnost komunalne skupnosti bo usmerjena predvsem v modernizacijo in novogradnjo cestnega in vodovodnega omrežja, skupaj z ostalimi pa bo skrbela tudi za gradnjo primarne kanalizacije in čistilnih naprav v občini.

Urejanje magistralnih in regionalnih cest bo potekalo po usklajenem programu republiške skupnosti za ceste. Gradnja in modernizacija lokalnih in nekategoriziranih cest na območju občine Žalec bo potekalo po usklajenih programih samoupravne komunalne skupnosti in krajevnih skupnosti. Nadaljevati bo treba tudi z urejanjem cestnih povezav višinskih domačij z dolino, kar ima poseben pomen tudi z vidika splošnega ljudskega odpora. Financiranje cestnih del bo zagotovljeno z združevanjem dela in sredstev občanov, krajevnih skupnosti, organizacij združenega dela in namenskih sredstev.

Odstranjevanje odpadkov bo treba organizirati tudi iz naselij v obrobni predelih občine ter na odlagališču od-

padkov zgraditi obrat za predelavo odpadkov. Dejavnost stavbne zemljiške skupnosti Žalec bo v naslednjem srednjeročnem obdobju usmerjena predvsem v kompleksno urejanje sosesk, zavarovanje okolja in pripravlanje novih urbanih površin. Smotrno bo treba gospodariti s prostorom, zato morajo biti stavbna zemljišča v urbanih dokumentih konkretno opredeljena. Z načrtno in sistematično gradnjo je treba zagotoviti izgradnjo magistralnega in primarnega omrežja komunalnih objektov in naprav. Posebej dogovorjena zemljiška politika naj bi onemogočila »spekulacije« in bo z ustrezno ponudbo družba vplivala na prostorsko politiko.

97% VSEH LJUDI BO VSAK DAN PREJEMALO POŠTO

V naslednjem srednjeročnem obdobju bo treba povečati dostopnost vseh vrst PTT omrežja in bistveno zmanjšati razkorak med potrebami in možnostmi. Treba bo zagotoviti eno PTT enoto na 3600 prebivalcev na podeželju, v vsakodnevno dostavo vključiti najmanj 97 odstotkov vseh prebivalcev, v vsakem naselju zgraditi vsaj en telefonski priključek ali medkrajevno telefonsko govornico ter zagotoviti 16 telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev. V obdobju 1981-1985 bo treba povečati zmogljivosti ATC, zgraditi več novih krajevnih telefonskih omrežij in jih razširiti tam, kjer se bodo povečale telefonske centrale ter povečati medkrajevne in omrežnoskupinske povezave. Nalog je še cela vrsta, prav gotovo pa ni zadnja v zagotovitvi boljšega ekonomskega položaja PTT dejavnosti tako v občini kot republiki ter višjega družbenega standarda in socialne varnosti delavcev PTT prometa.

Po večletnem uspešnem izvajanju investicijskih nalog in vlaganj v elektroenergetske in distribucijske objekte in naprave, bo v naslednjem petletnem obdobju treba dokončati osnovno elektrifikacijo, sanirati nezdovoljiva napetostna razmerja zlasti na podeželju ter spremljati povečano porabo električne energije.

Tudi sodobna avtobusna postaja v Žalcu prispeva k bolj mestnemu videzu savinjske metropole.

Novi hoteli in moteli, antični park v Šempetru in jama Pikel...

Braslovče imajo vse pogoje za to, da postanejo turistični kraj v pravem pomenu besede...

Asfaltirane poti v žalski občini vodijo pravzaprav že vsepovsod. Precej denarja pa je potrebno za njihovo vzdrževanje.

Kopalnice v Preboldu je prav gotovo na lokaciji, ki vzbuja mnogo občudovanja. Savinjski pa bodo lahko kmalu zaplavali tudi v pokritem bazenu v Žalcu.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI

VIO = 11 TOZD + DSSS

Lani je bila ustanovljena delovna organizacija VIO, ki združuje 11 TOZD in sicer 9 osnovnih šol z 11 podružničnimi šolami, glasbeno šolo in vzgojnovarstveni zavod z 12 enotami. Prav tako so ustanovili delovno skupnost skupnih služb VIO, ki vključuje v svoj sestav tudi svetovalno službo. Osnovni cilji združitve v enotno delovno organizacijo so bili v enotnem urejanju vseh zadev s področja vzgoje in izobraževanja v občini, v razvoju in načrtovanju dejavnosti, vodenju kadrovske in stanovanjske politike, modernizaciji učnovzgojnega procesa, enotnem delovanju svetovalnih služb in skupnih osnovnih in merilih pri razporejanju dohodka in osebnih dohodkov ter v enotnem urejanju pravnih in računovodskih zadev. Poseben poudarek pri osnovnem šolstvu je bil v tem petletnem obdobju na uvedbi celodnevne šole,

stotek pa bo še višji z dograditvijo vrtcev v Levcu, Preboldu in Zabukovici ter Sempetru. VVZ izvaja tudi celoletni program priprave na šolo za tiste otroke, ki redno obiskujejo vrtce, za otroke, ki niso vključeni v vrtce pa 120 urni program priprave na šolo. Občinska skupnost otroškega varstva organizira letovanje predšolskih otrok, financira prehrano socialno ogroženim otrokom, dodeljuje otroški dodatek kmečkim otrokom in skrbi še za vrsto drugih stvari. Zanimivo je, da do konca tega petletnega obdobja ne bodo zgradili kar 10 objektov, ki jih je predvideval srednjeročni načrt 1976-1980.

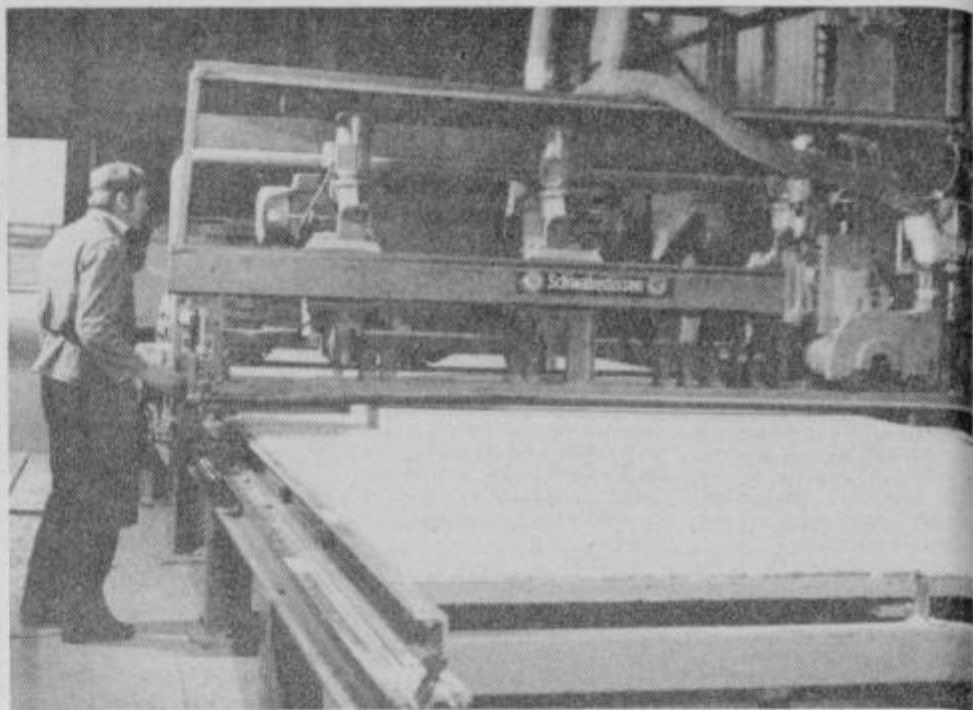
NA VRSTI ŠE VRANSKO IN LIBOJE

Lepe uspehe so dosegli na področju samoupravne organiziranosti zdravstvenega varstva. Tako v samostojnosti občinske zdravstvene skupnosti kot tudi pri ustanavljanju TOZD osnovne

oskrbo in vzgojo otrok, omeniti velja posvojitve otrok pa preživninske odločbe in valorizacije preživnin. Število otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju upada. Iz 5% v preteklem obdobju je število otrok z motnjami padlo na 2 do tri %. V raznih socialnih zavodih je na usposabljanju 45 otrok iz žalske občine. Število rejencev hitro narašča, s tem pa tudi problem usposabljanja in izbire rejnikov. V rejništvo je trenutno 45 otrok. Narašča tudi število mladoletnikov obravnavanih pri sodniku za prekrške. 255 odraslih prejema družbeno denarno pomoč, v socialnih zavodih pa je 136 ljudi.

KULTURNA DRUŠTVA SO V VSEH KS

Večina nalog na kulturnem področju se odvija v amaterskih dejavnostih in so tako izvajalci kulturnih programov obenem delavci v združenem delu. S področja spomeniškega varstva velja omeniti obnovo Smiglove zi-

V polzelskem Garantu si iz leta v leto bolj prizadevajo za boljšo tehnološko opremljenost.

1981-1985 55% OTROK V CELODNEVNI OŠ

Temeljna izhodišča za razvoj vzgojnoizobraževalne dejavnosti so naslednja:

- preiti na enozimski pouk, za kar bi morali zagotoviti dodatnih 5100 kvadratnih metrov površin v šolskih prostorih
- postopoma zgraditi manjše telovadnice pri podružničnih šolah
- dolgoročno skladno s prostorskim planom občine preusmeriti posamezne podružnične šole v popolne osnovne. V srednjeročnem obdobju 1981-1985 bi se predvidoma naj razvila v popolno osnovno šolo sedanja podružnična šola Gotovlje,
- spremeniti šolske okolišine skladno s potrebami gibanja števila prebivalstva v občini
- postopno prehajati na celodnevno šolo. Vanjo bi naj do konca 1985. leta zajeli 55% vseh šoloobveznih otrok.

LETA 1985 1700 OTROK V VVZ

Po predvidenem programu in gradnji objektov do leta 1985 bi naj v otroške vrtce vključili okrog 1700 otrok. Posebno pozornost bo terjalo izvajanje programov za pripravo otrok na šolo. Ker je v obdobju do tretjega leta starosti odklonjenih največ otrok, bodo organizirali varstvo v varstvenih družinah. Z delom bodo pričeli

nekateri oddelki za razvojno motene otroke.

ZOBNE AMBULANTE V OSNOVNIH ŠOLAH

Samoupravno organiziranost občinske zdravstvene skupnosti bo treba še okrepiti zlasti s prenosom zadev na nivo občine, ki so trenutno še v pristojnosti regije. Treba bo misliti na zobozdravstveno varstvo za otroke v okviru ordinacij na šolah, za borce NOV pa ustanoviti ustrezni dispanzer in zdravljenje bolnika na domu. Več prizadevanj naj bi bilo čutili za hitrejšo specialistično nego bolnikov. Na Polzeli bodo morali obnoviti zdravstveno postajo in jo nadgraditi ter poskrbeti za lekarniško postajo. Za zagotavljanje potrebne števila zdravstvenih delavcev pa bo moralo priti do sistemskih sprememb na nivoju republike.

Zaradi večanja števila prebivalcev in daljšanja življenjske dobe ter predvsem potrebe po namestitvi nepomičnih občanov v domsko oskrbo bodo morali zagotoviti okrog 185 mest v zavodih, kar bo izvedljivo s sanacijo doma upokojencev na Polzeli, odkupom 16 postelj na Grmovju in z gradnjo depandanse za nepomične na Polzeli. Za letovanje otrok bo poskrbljeno v Izoli, kjer bo medobčinsko pionirsko letovišče. V občini bodo morali v

letih 1981-1985 zagotoviti prostorske pogoje za delovanje občinskih socialnih služb in dejavnost zakonske posvetovalnice, za kar so kadri že usposobljeni.

Kulturna dejavnost bo usmerjena predvsem v tiste oblike, ki najbolj neposredno približujejo kulturne dobrine delovnemu človeku. Središče kulturnega delovanja za območje celotne občine bo predstavljala nov kulturni dom v Žalcu. Naložbe objekte s področja kulture bodo potekale po programu samoprispevka, denar pa bodo primaknili tudi republiška kulturna skupnost, delovne organizacije in krajevne skupnosti.

Poudarek za nadaljnji razvoj telesne kulture bo tudi v naprej na množičnosti. Aktivno udeležbo v rednih oblikah telesne kulture je treba povečati za 8 do 12%, v občinskih oblikah pa za 15 odstotkov. Telesno kulturne dejavnosti bo treba usmerjati v uresničevanje nalog na področju ljudske obrambe in družbene samozaščite. Na področju naložb bo potrebna izgradnja in vzdrževanje telesnokulturnih objektov v vseh krajevnih skupnostih ter izgradnja rekreacijskega centra. Zagotoviti bo treba redne zdravniške preglede aktivnih športnih udeležencev, uskladiti program osnovnošolskih športnih društev in TKS ter poskrbeti za čim več strokovnega kadra.

Na delo v tekstilno tovarno Prebold se vozi precej delavcev iz vseh krajev žalske občine. Zanje so organizirali prevoz z avtobusi. Že v teh dneh pa bo nared nova avtobusna postaja, ki bo delavce ob slabem vremenu obvarovala vseh neprijetnosti. Postajo so zgradili kar delavci sami in je prva, ki je zgrajena tako kot to predvidevajo, da naj bi bile vse v občini. Že zaradi samega izgleda.

izboljšanju materialnega položaja šol ter delovnih pogojev v njih.

V celodnevno šolo bo ob koncu tega obdobja, torej v šolskem letu 1979/80 v 36 oddelkih zajetih 902 otrok ali 21%. V 14 oddelkih podaljšane bivanja pa bo leta 1980 zajetih 315 otrok. Do konca obdobja pa bodo le tri šole v občini imele več kot enozimski pouk. Osnovna šola s prilagojenim programom Ljuba Mikuš je lani skupaj z OŠ Peter šprajc dobila nove prostore, kar ji je omogočilo enozimski pouk. Se posebej pomembno je, da se v njej izobražujejo učenci iz vse občine, razveseljivo pa je, da načrtovano število otrok ne bo doseženo. Glasbena šola ima poleg oddelkov v matični šoli še districirane oddelke v Preboldu, na Vranskem in Polzeli. Skupaj se tu izobražuje že 285 učencev, kar je več kot so načrtovali. Lani pa je v Žalcu začel s svojim delom tudi Center usmerjenega izobraževanja. Delavska univerza trenutno izobražuje 954 ljudi in je svoje delo usmerila v najrazličnejše zvrsti izobraževanja odraslih ob delu, poleg strokovnega izobraževanja pa skrbi tudi za družbenopolitično.

33% OTROK JE V PREDŠOLSKEM VARSTVU

V tem šolskem letu je zajeto v predšolsko vzgojnovarstveno dejavnost, ki jo izvaja VVZ Janko Herman v svojih 12 delovnih enotah, 968 otrok, kar predstavlja 33% vseh predšolskih otrok, od-

zdravstvene službe v Žalcu, ki je organizacijsko povezana z drugimi zdravstvenimi delovnimi organizacijami v okviru zdravstvenega centra Celje. Če k temu dodamo še premike pri organizaciji lekarniške službe, potem lahko vidimo, da obstajajo ugodni pogoji za nadaljnji razvoj zdravstvenega varstva na območju občine. Kakovostni premiki so dosegli z ustanovitvijo dispanzerjev za medicino dela, ambulanto za borce in ostalimi oblikami dispanzerskega zdravljenja. Prebold se ponaša z novo zdravstveno postajo in lekarniško enoto, adaptirali so in nadgradili stavbo zdravstvenega doma v Žalcu, do konca letošnjega leta bodo zgradili zdravstveno postajo v Libojah, prihodnje leto pa še novo stavbo zdravstvene postaje na Vranskem. Še vedno je čutili pomanjkanje kadrov, medtem ko je letos pričel z delom logoped.

LETNO 60 ZAKONSKIH RAZVEZ

Socialno skrbstvo izvajajo na osnovi svobodne menjave dela v okviru občinske skupnosti socialnega skrbstva in otroškega varstva preko občinskih socialnih služb.

Socialno delo izvajajo tudi v okviru socialnega zavoda Doma upokojencev na Polzeli. Prizadevne so tudi krajevne skupnosti ter društva in humanitarne organizacije kot na primer Rdeči križ. V 80 do 90 primerih letno v občini ugotavljajo očetovstvo letno je približno 60 zakonskih razvez in je potrebno izdati mnenje za nadaljnje

danice in spominskih obeležij v Veliki Pirešici, Galiciji in Matkah. Obnovili so Savinovo rojstno hišo, obnovili in razširili antični park v Sempetru. Organizirali so mnogo razstav ter likovnih srečanj z umetniki iz pobratenih občin in izdali več knjižnih del. V okviru kulturnih društev deluje v občini osem kinematografov, občinska matična knjižnica pa je usmerjevalka in načrtovalka knjižne politike. Amaterska kulturna dejavnost je zaživela v vseh 10 kulturnih društvih, sicer pa so v tem obdobju ustanovili 10 šolskih kulturnih društev, sedem odraslih pevskih zborov, oktet in dekliski pevski zbor, ter tamburaška zbor v Libojah. Omeniti je treba tudi sodelovanje z zamejskimi Slovenci. V zadnjih letih so obnovili kulturni dom v Letušu in dvorano v Trnavi, zgradili kulturni dom na Vranskem ter pričeli z deli na Gomilskem.

22 NOVIH ŠPORTNIH OBJEKTOV IN ZIMSKO KOPALIŠČE

Velik korak naprej so storili na področju telesne kulture. Od 19 krajevnih skupnosti jih je kar deset dobilo 22 športnih objektov. Nove telovadnice so zgradili v Braslovčah in Žalcu, do konca tega srednjeročnega obdobja pa bodo zgradili tudi pokrito kopališče v Žalcu. V društvi deluje okrog 9000 članov, napredek so storili pri pridobivanju novih kadrov ter na področju rekreacije.

Na posnetku vidimo proizvodnjo jeklenih družnih tuljav v Sigmii TOZD Vranksko. Sicer pa bo kovinsko-predelovalna industrija postala ena izmed poglavitnih panog v naslednjem srednjeročnem obdobju. V veliki meri tudi po zaslugi SIP.

ZALEC:

VRBJE NOVA KS?

Priloge za osamosvojitve v polnem teku

Kljub poletnemu in dopustniškemu času se je pred dnevi sestel svet krajevne skupnosti Žalec in razpravljalo o nekaterih aktualnih nalogah, ki jih ni bilo mogoče preložiti na kasnejši termin. Tako so zaradi določene težav, ki so nastopile, morali nemudoma imenovati nov štab civilne zaščite v krajevni skupnosti, ki ga bo odslej vodil kot poveljnik Anton Laznik, načelnik pa bo Jože Herič.

Gre namreč za to, da je treba nemudoma urediti vse stvari zaradi bližajoče se velike in pomembne vaje »Nič nas ne sme presenetiti«, ki bo čez dva meseca ali natančneje 29. in 30. septembra.

Imenovali so tudi strokovno komisijo za sestavo sred-

njeročnega plana 1981-85, katero bo vodil predsednik sveta krajevne skupnosti Alojz Hrušovar, izvajalec programa bo Karel Cehner, mentor pa ing. Četina.

Najzanimivejša točka pa je bila zadnja, kjer so delegati iz Vrbeja, ki spada pod žalsko krajevno skupnost, seznanili člane sveta s pripravami na odcepitev iz te krajevne skupnosti in ustanovitve svoje. O tem predlogu so že večkrat razpravljali na zborih krajanov v Vrbeju, kjer so bili delno nezadovoljni s tretmanom njihovega kraja pri pridobivanju določenih potrebnih objektov. Vrbenčani so prepričani, da bi v primeru svoje krajevne skupnosti določene probleme lahko lažje, hitreje in učinkoviteje reševali. V kra-

ju je 650 prebivalcev, med katerimi jih je 350 zaposlenih. Referendum za morebitno samostojno krajevno skupnost bi imeli takrat, ko bo v vsej žalski občini tudi referendum za uvedbo četrtega samoprispevka. Na seji sveta so tudi imenovali člane v komisijo, ki bo v naslednjih tednih ugotovila, kje naj bi v bodoče potekala meja med krajevno skupnostjo Žalec in morebitno novo, to je Vrbejem.

Ob tem pa je skoraj zagotovo, da se bo žalska krajevna skupnost kaj kmalu srečala še s kakšnim podobnim primerom, morda z zaselkom Ložnico, ki je tudi v okviru krajevne skupnosti Žalec, pa tudi sama organiziranost v Žalcu kot mestu je glede na vse večje število prebivalstva ter novo naselje vprašljiva.

Člani sveta so se med drugim tudi seznanili z idejnim projektom pokritega bazena, ki bi ga naj gradili ob rastočem hotelu in to s sredstvi iz četrtega samoprispevka. Bazen bi bil 25 x 12,5 m in globine od 80 cm do 190 cm, zraven bi bila še savna z usemi pritliklinami, frizerski salon, 192 garderobnih omaric, dve večji skupinski garderobi itd. Objekt naj bi po predračunu veljal 2 milijardi 500 milijonov starih dinarjev. Člani sveta so podprli idejo o gradnji pokritega bazena, vendar so bili mnenja, da je treba vse še enkrat temeljito pregledati in ugotoviti, če je vse res racionalno in funkcionalno ter če ustreza cena.

TONE VRABL

ODPRLI VRTEC V LEVCU

Minulo soboto so v Levcu v žalski občini odprli otroški vrtec. V njem sta dve igralnici za štirideset otrok, kuhinja in drugi potrebni prostori. Objekt je veljal dobre štiri milijone dinarjev, nekaj denarja za temelje in ureditev okolja pa so prispevali krajanji sami in Zarja iz Petrovc. Vrtec je zgradil velenjski Vegrad, ki je investitorju - Občinski skupnosti otroškega varstva iz Žalca nudil tudi kredit, v višini milijon in pol dinarjev. V vrtcu bo dovolj prostora za vse otroke iz Levca, ki potrebujejo varstvo, če pa bo na voljo še nekaj mest, bodo lahko sem prihajali tudi otroci iz Petrovc in iz Žalca, kjer so morali letos odkloniti kar 80 malčkov.

J.V. - T.T.

INA IN HMEZAD ZA UMETNA GNOJILA

Potrošnja umetnih gnojil se vse bolj veča, proizvodne zmogljivosti, pa so na isti ravni kot prejšnja leta. Ni naključje torej da so delavci SOZD Hmezad iz Žalca prejšnji mesec z INO Petrokemija Kutina podpisali samoupravni sporazum o dolgoročnem poslovno tehničnem sodelovanju. Tako so dogovorili skupno planiranje, izmenjavo informacij o tehnično tehnoloških inovacijah in razvojnih programih, pa tudi o znanstvenem sodelovanju. V letih 1981 do 1985 bodo skupaj gradili skladišča za srednjo Slovenijo. Potrošniki gnojil bodo tako prevočasno dobili vsa potrebna gnojila v zadostnih količinah. Sicer pa INA Petrokemija Kutina s svojo proizvodnjo oskrbuje celotno Hrvaško, del Bosne in Hercegovine in skoraj vso Slovenijo. Nova naloga, ki jo načrtujejo, naj bi že leta 1981 omogočila proizvodnjo dodatnih milijon ton umetnih gnojil.

J. V.

ZAKAJ KRADEJO V NAMI?

KORAKI ZA ŠVICARJI

Precej truda bo še treba, da bomo odpravili slabosti

Pred kratkim je bilo 46 delavcev iz vseh TOZD in DSSS Name iz Ljubljane na strokovni ekskurziji v Avstriji, Švici in Italiji. Za nekaj misli oziroma vtisov s tega potovanja smo napro-

sili oddelkovodnjo v TOZD Nama Zalec Martino Plahuta. Najprej nas je seveda zanimalo, kakšen je bil namen tega potovanja.

M. Plahuta: »Namen je bil predvsem v tem, da bi neposredno spoznali nekatere izkušnje, rešitve in druge prednosti v razvoju trgovine teh dežel. Še posebej nas je zanimala Švica, ki je znana po organiziranosti svoje trgovine v okviru MIGROSA, JELMOLJA in GLOBUSA. Tako smo si v Švici med drugim ogledali Migrosov shopping center v St. Margarethu, ki leži na tromeji Švice, Zvezne republike Nemčije in Avstrije. V tem centru je Migros združil več trgovskih podjetij. Obiskovalec dobi vtis, kot da je v takšnem centru mogoče kupiti vse. Ponudba blaga je izredna, oprema prilagojena blagu in potrošniki imajo čudovit pregled nad blagom, kar pogojeta velika prodajna površina in sistematičnost v razvrstitvi blaga. Posebnost je v tem, da v samopostrežnem delu lahko človek kupi vse, od živil do tekstila in to za kakšnih 15 odstotkov ceneje kot v specializiranih samopostrežnih oddelkih, ki so sicer v isti zgradbi. Center ima tudi restavracijo z okrog 250 sedeži in še nekaj bifejev. Ljudje lahko tu zadovoljujejo tudi druge svoje potrebe, saj jim je na voljo pralnica, čistilnica, izdelava ključev, popravilo čevljev, pralnica avtomobilov, razvijanje filmov in kdo ve, kaj vse še. To seveda dopolnjuje ponudbo in s tem privlači potrošnike. Do centra je možen pristop z avtoceste, za avtomobile pa je na voljo veliko parkirnišče. Celo na stehi centra.

Obiskali smo še veleblagovnice v Zürichu, medtem ko smo si nekaj trgovin ogledali tudi v Italiji, vendar smo bili še vedno preveč pod vtisom švicarskih trgovin in nisimo bili tako navdušeni.

Bi skušali švicarske veleblagovnice primerjati z našimi. Na primer z žalsko Nammo, čeprav bodo primerjave držale verjetno tudi za druge naše veleblagovnice.

M. Plahuta: »Vsi novi so-

dobni nakupovalni centri so locirani v Švici izven mesta. Z veliko parkirnega prostora in celovito ponudbo blaga ter drugih uslug. Ni naključje torej, da je v smernicah za obdobje 1981 do 1985 že zapisano, da bo takšen center najbolj primeren v Levcu. Sicer pa bo za potrošnika poskrbljeno tudi na prostoru okrog žalske Name, saj bodo tam v naslednjih letih zgradili pošto, banko, hotel in rekreacijsko središče vključno z zimskim bazenom. Tako bo lahko naš potrošnik v bistvu na enem mestu opravil vse potrebno. V sami veleblagovnici bomo skušali poskrbeti tudi za določene obrtniške usluge in če k temu dodamo še drugačne oblike skrbi za potrošnike, kot na primer razstave in butik prodaje, potem se bomo vsaj tu lahko približali Švicarjem. Precej pa bo treba še truda za to, da bodo prodajni prostori pri nas v največji meri izkoriščeni, da bo oprema prilagojena posameznim vrstam blaga in da bomo znali skrbeti za red in čistočo. To zadnje je seveda v največji meri odvisno od naših navad. Vse to velja pravzaprav za vse trgovine pri nas. V Švici imajo urejene klimatske naprave v veleblagovnicah. Pri nas zaenkrat ne. Prilagojene so sicer za zimski čas, za poletni pa nikakor ne. Glede varnostnih naprav mislim, da smo s Švicarji pravzaprav izenačeni. Nimamo interne televizije, vendar to niti ni kdo ve kako pomembno. Ugotavljamo namreč, da se družbena samozaščita vse bolj uveljavlja v praksi. Priznati pa moram, da je vedno več kraj pri nas. Vzrok za tako imenovani drobni kriminal je treba iskati tudi v kaznovalni politiki, saj male kraje jemljemo za premajhno družbeno zlo. Švicarske trgovce velja pohvaliti, saj so izredno vpljudni. V Nami v Žalcu si še zlasti za to posebej prizadevamo. Ob koncu pa bi lahko kljub vsemu trdili, da tudi Jugoslavniki stopamo med tiste, ki se jim svojih blagovnic ni treba sramovati.

JANEZ VEDENIK

PRAZNIK KS NA PONIKVI

SO ZARES PRIKRAJŠANI?

Gorenje iz Velenja je prispevalo 250 tisočakov za KS žalske občine

Na Ponikvi v žalski občini so v soboto in nedeljo proslavili krajevni praznik v spomin na 30. julij 1944, ko so okupatorji iz te vasi izselili 28 ljudi. V soboto dopoldne so pripravili obrambni dan, popoldne pa je bila na vrsti svečana seja skupščine krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, potem pa so odprli še dva in pol kilometra ceste, ki med sabo povezuje pet višinskih kmetij. Ponikva je obrobna krajevna skupnost, tu ni industrije in za povrh leži še na kraškem svetu. Vse to govori, da imajo v kraju mnogo težav. O tem, kakšne so te težave so nam pripovedovali krajanji sami.

MILAN VASLE, predsednik sveta KS: »Osnovni

problem je v tem, da Ponikva leži na izredno velikem ozemlju, da so kmetije raztresene po bregovih in dolinah daleč narazen in tako je delo precej oteženo. Kljub temu se na različnih sejah in prireditvah vedno zbere dovolj krajanov. Celo več kot kje v centralnih dolinskih naseljih. Potrebe in problemi nas združujejo.

BORIS STAMOL, vodja splošne delegacije za zbor KS: »Občutek imam, da smo prebivalci našega kraja za marsikaj prikrajšani. Na vse načine si prizadevamo, da bi uredili vsaj najpotrebnejše ceste in opravili nekatera druga komunalna dela, pa le težko uspejo. Orugje spet pa ni problem do lovske kočice speljat lepó cesto, pa če-

prav ne vodi mimo niti ene kmetije.

JOŽE ŠTAMOLAK, predsednik skupščine KS: »Najbolj bi potrebovali urejeno cesto do Velenja, kjer dela okrog 170 naših krajanov. Gre za nekaj manj kot tri kilometre ceste. Predračunska vrednost je tri milijone dinarjev, zagotovljeno pa je zaenkrat le 700 tisočakov. Ponikljani imamo smolo v tem, ker skozi našo vas vodi regionalne ceste, ki pa v bistvu niso nič drugega kot občinske.

JANKO SREDENŠEK: »Precej ljudi iz naše krajevne skupnosti dela v velenjskih delovnih organizacijah. Doslej nismo iz Velenja dobili niti dinarja. Ne razumem, kako se lahko v eni

in isti republikli dogajajo stvari, ki za nekatere veljajo, za druge pa ne. Ob vsem skupaj pa je vendarle treba priznati, da je Ponikva močno spremenila svoj izgled.

Tik pred zaključkom redakcije smo izvedeli, da se je vendarle nekaj premaknilo tudi v Velenju. Gorenje je namreč krajevnim skupnostim žalske občine primaknilo 250 tisočakov. Zaenkrat v Žalcu še ne vedo, kako bodo razdelili denar, saj ne vedo za podatke, koliko delavcev je zaposleno v velenjskem Gorenju. Povsem na mestu pa bi bilo, ko bi se po Gorenju zgledevale tudi druge delovne organizacije, pa čeprav so iz občine Velenje.

JANEZ VEDENIK
Slike: TONE TAVČAR

NAPAD NA LETUŠ

LÖHR PODPISAL KAPITULACIJO

Spomini na junij 1943 in Savinjski bataljon

14. junija 1943 je Savinjski bataljon, ki ga je vodil komandant **Alojz Pacek-Platin**, zasedel Letuš. Malo pred peto uro popoldne so partizani vdrli v vas in postavili močno zasedo v smeri Mozirje-Braslovče in Smartno ob Paki. Namen akcije je bil, da se bataljon preskrbi s hrano iz trgovine **Marije Remic** v Letušu. V akciji je sodelovalo šestdeset partizanov. Ko je ena skupina nabavljala in municijo, urad pa razbili.

Med akcijo je pripeljal iz smeri Smartno ob Paki osebni avto, v katerem sta se vozila ing. **Georg Herzig** in njegova žena **Ana**. Zaseda je avto zadržala z mitraljezom; oba sta bila lažje ranjena. Avto so nato zažgali. Zatem je pripeljal po cesti iz Mozirja še avtobus, v katerem se je vozila godba »Wermanschafta«. Avtobus je med streljanjem obstal, vermani pa so se razbežali. Pri tem je bil smrtno zadet »verman« **Ludvik Kac**, »verman« **Miha Urnik** in **Jože Lednik** pa ranjena. »Vermani« so bili iz postojanke v Celju. Malo pred koncem akcije sta se z

motorjem iz smeri Braslovče pripeljala dva policista, brata **Stanko** in **Maks Leskovar**, doma iz Radvanja. Partizanka, narodni heroj **Milka Kerin**, jih je z orožjem likvidirala. Nato so jih partizani sezuli in jim pobrali orožje. Zatem se je pripeljal iz Braslovče z motorjem še en orožnik **Franc Lončar**, prav tako doma iz Radvanja. Zaseda ga je zaustavila, moral je oddati orožje, kapo in bluzo. Med unikom bataljona je manjša skupina poiskala še domačina **Martina Lenovška** in **Vladimirja Predovnika** in sta morala oddati »vermanske« uniforme, ki sta jih imela doma. Bataljon pri akciji ni imel izgub. Kmalu po akciji je bila obveščena orožniška postojanka Braslovče, ki je organizirala še sosednje orožniške postojanke in 40 policistov iz Soštanja. Ti so drugi dan pričeli zasledovati bataljon. Bataljon je taboril pri **Janezu Pavlu** na Dobrovljah. Pričela se je borba. Med partizani je bilo nekaj ranjenecov, katere je bataljon oddal v oskrbo kmetu **Francu Dobrovniku**, p. d. **Brezovniku** na Dobrov-

ljah št. 31. Politično delo se je v tem času zelo razmahnilo. Sovražniku ni uspelo več uničiti odporniške organizacije.

Proti koncu leta 1943 je prišel v te kraje tudi **Tone Bole**. Postavljen je bil za sekretarja okrožja OF Celje. V letu 1944 se je okrožni odbor največ zadrževal na Dobrovljah. Dolgo je imel svoj sedež v Podgorski gori nad vasico Podgorje. Od tu so šle vsako noč zveze v Spodnjo in Zgornjo Savinjsko dolino z navodili za aktiviste OF.

V začetku septembra 1944 leta je en bataljon Tomšičeve brigade z jurišem zavzel postojanko v Letušu in miniral most. Ob umiku okupatorja je njihov komandant, generalpolkovnik **Lohr** u Letušu navezal prve stike o predaji s tedanjim partizanskim komisarjem **Ivanom Dolničarjem**. V Topolšči je nato v štabu četrte operativne cone podpisal kapitulacijo.

IVAN MOGU
odlomek iz knjige
LETUŠ SKOZI ČAS

MED KADILCI IN NEKADILCI

RAZBURJANJA NI

Podražitev jih ni prizadela

Je že tako, da ima precej ljudi tudi slabe sladke navade, med katere lahko prištejemo tudi kajenje. Pred dnevi so cigarete podražili za dobrih 21 odstotkov, vzrok za to pa je tudi v tem, da so se od zadnje podražitve do najnovejše cene surovega tobaka dvakrat povečale, pa tudi proizvodnja je postajala vedno manjša. Še leta 1976 smo v Jugoslaviji proizvedli več kot 91.000 ton tobaka, lani pa le še dobrih 60.000 ton. Bati se je torej bilo nevarnosti pomanjkanja te surovine in uvoza. Morda bo sedanja podražitev prispevala k dvigu proizvodnje. Zanimalo nas je, kako so podražitev sprejeli ljudje z našega območja. Preberimo si, kaj so nam povedali.

MILAN VOVK, Prebold: »Kadim že nekakšnih petnajst let in mnogokrat sem že razmišljal o tem, da bi nehaj. Zaenkrat menda s tem še ne bo nič, kljub temu, da so cigarete podražili. Menim celo, da podražitev ni kdo ve kako velika in prepričan sem, da zaradi tega ukrepa nihče od kadilcev ne bo prenehal kaditi.«

IVAN BRGLEZ, Žalec: »Se nikdar nisem kadil in tudi ne nameravam, zato mi je pravzaprav vseeno, koliko stane zavojček cigaret. Bolj me jezi podražitev kruha, sicer pa smo tega tako ali tako vsi vajeni in po odmevih sodeč, se ljudje za podražitve niti ne razburjajo preveč. Morda dan dva, potem pa na vse skupaj že pozabijo.«

JOŽE KOKOVNIK, Prekopa: »Cigarete se pravzaprav že dolgo časa niso podražile. Kolikor vem so v Jugoslaviji tako ali tako med najcenejšimi. Lepo bi sicer bilo, ko bi cena ostala nespremenjena, vendar podražitev nas kadilcev ni kdo ve kako prizadela. Konec koncev je že navadni brizganeč dražji od zavojčka cigaret.«

JANEZ ROKAV, Tabor: »Ne kadim, zato mi je vseeno, kakšna je cena za cigarete. Nekajkrat sem sicer poskusil, pa mi je vedno bilo slabo in postal sem neznanško žejen in tako sem spoznal, da mi cigareti zares niso potrebni. Pa še nekaj dinarjev tako prihranim.«

JANEZ VEDENIK
Slike: TONE TAVČAR

SREČANJE

Turinekova mama med svojimi – z ruto v roki

ČAKAM, DA JIH BO STO...

Naj se sama predstavim?
Tudi prav.
Pravijo mi, kličejo s ceste, z vseh strani: Bogdaj, Turinekova mama!
To so moji navijači. Pravijo, da sem kandidatka za sto. Še dobro, da ne porečejo delegatka. Teh besed, teh čudnih izrazov, nisem nikoli poznala. Pa vzamem v roko časopis, berem, premišljam in skoraj v vsakem stavku: delegat te skupnosti, delegat one skupnosti. Tudi moj pokojni zet **Tone** je bil delegat. Kar naprej seje, sestanki na Ponikvi, v Žalcu, Celju in še v Ljubljano je šel. Za nas, kmete, je zastavil kar dobro besedo. Bil je bister dedec. To pa!

Jaz? No, če so me izbrali za delegatko stoletnic pri občinski skupščini Žalec, potlej se moram še tri leta resno potruditi. Okoli zdravnikov nisem dosti hodila. Verjamem v domača zdravila. Tudi v dobro kapljico. Oči še dobro služijo. Stojim na dvorišču in pogled plava širom po Turinekovem gruntu. Za branje Novega tednika pa moram nataktniti očala.

Sluh? Šivanka je lahko reč. Če pade na tla, jo slišim. Noge? Za silo še kar ubogajo.
Spomin? Od treh, starih let naprej kot studenček.
Življenje s puhom postlano? Kje pa! Delo so mi v zibel položili in pri sedemdesetih sem presrečna, če lahko kaj postorim. Rada pa imam vse. V meni gori ena sama želja: da bi se vsi dobro razumeli.
Preživina? Je nimam in je tudi zahtevala nisem. Saj imam vsega zadosti.

Med vojno? Enainštiridesetega sva jih imela s hčerko **Ivano** pod streho. Vsi so obljubljali: po vojni bo vaš trud stokrat poplačan. Saj dajo, saj dobim, pa ne toliko kot tisti, ki so petinštiridesetega hosto povohali. Ja, jaz kar naravnost povem. Po svoje pa sem srečna, ko sem doživela tak napredek. Pra tete, pra botre, pra sosedje so prerokovali: iz te deklina bo en prazen nič. Jaz se nisem dala. Čutila sem, da v mojih žilah pluje prava, kmečka kri. Spoznam se na vsa dela, ki jih zahteva grunt, kakršen je naš, Turinekov v Podkraju.

Če sem kot preužitkarica sitna? Ne vem. Mogoče. Trudim se, da ne bi bila. Mlada dva sta zame kar dobra. Tiste drobne pričkarije so sproti pozabljene. Ja, kar pomislite: onadva še ne trideset, jaz pa sedemdeset. No, še nisem, pa bom. V sebi čutim, da sem včeraj dopolnila sedem let. Zdaj pa kar seštejte: sedem in devdeset.

Življenje na kmetih je po svoje lepo, drugačno od mestnega, lepo, dehteče, kakor je lepo in dehteče klasje od pšenice, klasje, ki čaka kar obilne žetve.

Cez tri leta pa se le oglasite. Naročila bova stoenko!
Turinekova mama – na zdravje! DRAGI KUMER

Prilogo o žalski občini je v sodelovanju s **Tonetom Tavčarjem**, **Dragom Kumrom** in **Tonetom Vrabiom** pripravil in uredil **JANEZ VEDENIK**.

Šafeta v prevažanju ljudi v samokolnici čez hladno Bolsko. Poleg moči, je bila tu potrebna tudi hitrost, žal pa vsaj pri drugem Prebolčani niso bili najbolj uspešni...

ŠALJIVE IGRE NA VRANSKEM

V nedeljo so prizadevni člani OO ZSMS z Vranskega pripravili zanimive šaljive igre. Tokrat že drugič zapovrstjo in priznati je treba, da so se gledalci kar prijetno zabavali. Nastopile se ekipe OO ZSMS z Vranskega, Gomilkega, Groblje in Prebolca. Slednji so imeli tudi največ uspeha, kar pa niti ni tako zelo pomembno. Po znanih, kmečkih igrah, ki so jih na Vranskem pripravili pred kratkim, je to še ena uspešna prireditev, ki bo z leti prav gotovo privabila še več ljudi. Prav pa bi bilo, če bi bil čas med obema prireditvama daljši, saj so ljudje mislili, da gre pač za kmečke igre.

Besedilo in slike: JANEZ VEDENIK

Ni enostavno s hoduljami čez deročo Bolsko in pri tem bucko na vrhu klobuka pripikniti še balone. Tekmovalcem je ta disciplina nudila še prijetno kohanje v sicer vročem nedeljskem popoldnevu.

Vlečenje vrvi. Na eni strani mladeniči z Vranskega, na drugi Gomljani. Fant na sliki je doma z Vranskega. Tudi on je napel vse svoje sile, da bi Gomljane potegnili v vodo pa je bilo ravno obratno...

PLANINSKI RAJ

UREJA JAMEZ VEDENIK

NA HOMU SO SE SREČALI PLANINCI

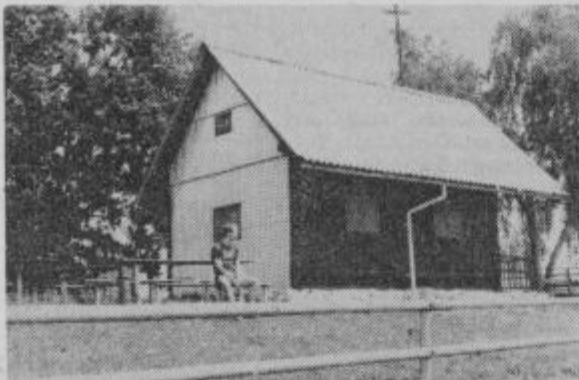
V nedeljo so zabukovski planinci pripravili pohod mimo spomenikov NOB in ga zaključili na tradicionalnem zborovanju na Homu. Kljub dopustniškemu času, se je zbralo precejšnje število ljubiteljev planin. Med udeleženci so bili tudi Drago Kozole, podpredsednik GO PZS, gostje pri PD Dol pri Hrastniku ter predstavniki žalske občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij. Osrednji govor na zborovanju je imel predsednik PD Zabukovica Miro Petrove, za njim pa je podal kratek opis dela tajnika Franci Ježovnik. Drago Kozole je podelil častne znake PZS in 10 bronastih znakov. Najmlajši so prejeli značke PIONIR PLANINEC (1 zlato, 3 srebrne in 13 bronastih). Verica Klavžer je prejela tudi znak PLANINAR TRANSVERZALAC. Za opravljeno SAVINJSKO POT je značke prejelo 22 planincev, štirje za šaleško, pet za štajersko-zagorsko, eden za koroško in 55 za pot čez Dolomite. Pot Snežnik-Snježnik je opravilo osem planincev, Miha Miklavc pa je opravil še Trdinovo planinsko turistično pot po Dolenjski. To je njegova že dvajseta transverzala. Za svojo 60-letnico in

delovanje v društvu je bil odlikovan z bronastim častnim znakom. Ob zaključku je Martin Šon podelil 13 članom značke Gorske straže, ki so opravili preizkušnjo na Kopitniku. Znova pa so lahko ugotovili, da planinci dobro delujejo v akciji Nič nas ne sme presenetiti.

ing. BOŽO JORDAN

POJDIMO NA BEZOVEC

Markacisti PD Polzela so obnovili in na novo markirali del Savinjske poti, ki vodi na Bezovec. Z Letuša prek Dobrave, ki skriva ostanke gradu, do Uličnika, so obnovili le markacije. Od tu pridemo po cestnem dovozu do partizanske ceste in po

Na sliki vidimo lovsko kočo na Bezovcu.

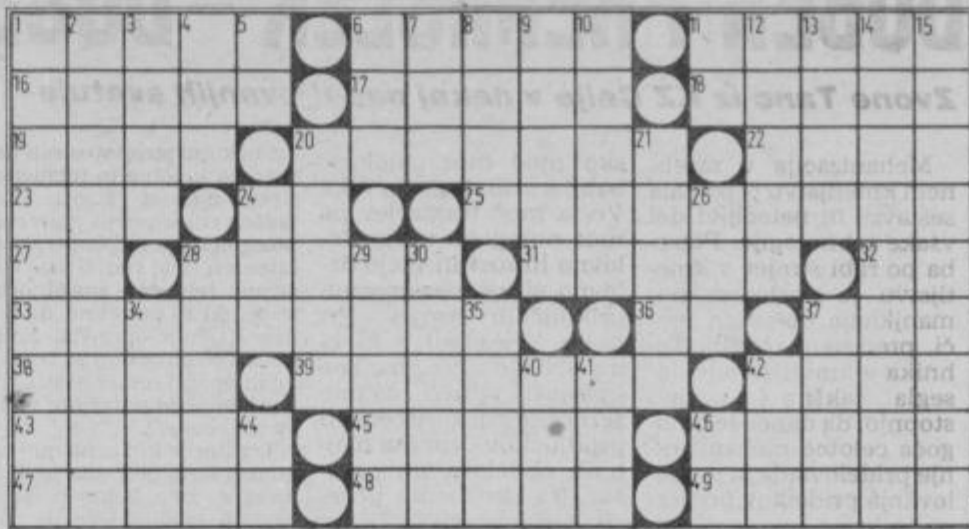
foto: ing. Božo JORDAN

nji je le kakih 200 metrov do Rovnikovega travnika. Tu je le pogled na braslovško jezero. Zapustimo cesto in steza se drugič dviga na cesto, kjer jo prekorači in vodi zopet po stari trasi ter se v petih ključih dvigne tretjič na cesto, kjer je razpotje.

Stara trasa, ki vodi skraj po prvotni poti na Dobroveljsko planoto, se dvigne do Covnikovega križa. Od tu se dobro vidi šoštanjski dimnik. Od tu naprej vodi pot do doma borcev I. Savinjske čete na Dobrovljah. Pri Covnikovem križu lahko krenemo desno na vrh Bezovca oziroma do lovske kočice. Nova trasa Savinjske poti zapusti cesto in se dvigne na Strmec, po njem pa do Juga. Z nje se odcepi pot, ki vodi k lovski koči, kjer je žig Savinjske poti. Iz Letuša je do sem le uro hoda. Od lovske kočice lahko greste preko vrha Bezovca do Doma borcev ali pa po Savinjski poti mimo Hribernika in Napotnika, kjer poiščete stezico, ki po dolinici vodi do Doma borcev.

B. J.

ZA VAŠ KRATEK ČAS

Vodoravno: 1. tkanina s površino iz kratkih, navzgor stoječih vlaken, 6. napad, naskok, 11. vrsta azijske palme, 16. osnovna mera, 17. rimski cesar, ki je po požaru v Rimu začel preganjati kristjane, 18. sol borove kisline, 19. znamka avtomobila, 20. samec pernatih domačih živali, 22. ime slovenskega slikarja in grafika Klemenčiča - Maja, 23. daljše časovno obdobje, 24. soglasnik in samoglasnik, 25. sočuten človek, ki pomaga bližnjemu v stiski, 27. dva soglasnika, 28. vnetje sluznice, 31. ravnina, 32. Boris Tomaševski, 33. republika v Srednji Ameriki, že dalj časa v državljanski vojni, 36. Oliver Cromwell, 37. ameriška obveščevalna agencija, 38. rezultat tekme, 39. živalsko truplo, 42. grofija na jugozahodu Anglije, 43. nemški pesnik s pravim imenom Antschel (Paul »Fuga smrti«), 45. velik, roparski kuščar, 46. moško ime, 47. vrsta aperitiva, 48. prizorišče v cirkusu, 49. žrtvenik.

Navpično: 1. transportno sredstvo na tirnicah, 2. nepriznavanje oblasti in zakonov, 3. občasno prevladujoč način oblačenja, 4. grška črka, 5. kemijski simbol za tantal, 6. dalmatinsko žensko ime, 7. brezpravni meščan v stari Grčiji, 8. starogrški bog vojne, hrabrosti in vojaških spretnosti, 9. hrvaški novelist (Slavko), 10. duša (lat.), 11. Alfred Binet, 12. francoski kipar (Auguste), 13. spremljevalec boga Erosa, 14. puška s kratko cevjo, 15. napadalec na politično osebnost, 20. bankovec za pet denarnih enot, 21. vrtilni moment, 24. sij, 26. vzdevek igralca Radka Poliča, 28. madžarski ministrski predsednik (Janos), 29. aloi podobna rastlina, 30. knap, 34. domač izraz za kilogram, 35. levi pritok Rena v Švici, 37. stot, 40. predlog pred nizozemskimi imeni, ki označuje rod, 41. glavni števnik, 42. cima, klica, 44. kemijski simbol za nobelij, 46. Josip Ogri-
nec.

REŠITEV KRIŽANKE, OBJAVLJENE V 29. ŠT. NOVEGA TEDNIKA

Vodoravno: KIOTO, TIMOK, KORAB, AZTEK, IGALO, ASANA, LOKA, OMORIKA, AKAN, ODA, IM, EKONOMIKA, RI, VLEKA, ANINA, SL, INTRIGANT, OO, RIN, FARA, ALKORAN, SAMO, EMONA, FENOL, NOTES, RATAR, ARENA, AKANT.

IMATE ČAS?
NAPIŠITE KAJ ZA
NOVI TEDNIK
ALI
RADIO CELJE!

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Dolgoletna tradicija, sodobna tehnika poslovanja in vrsta predstavništev po svetu ter poslovnih enot v Jugoslaviji, so naše in vaše prednosti.

JANKO KAČ GRUNT

22

VI.

Naglo minejo ure dela pri stroju, ki je okrenil v svojimi neizprosnimi jeklenimi rokami živo človeško telo ter mu odkazuje vzgib in počinek. Prav tako tečejo naglo leta kmetu, ki ga ženeta vreme in grunt s seboj na povodcu, da z njima vihra in počiva z njima. Komaj odleze zima, že čakajo polja za delavne roke. Bolj ko le-té spešijo, več se jim dela odpira. Naglo bežijo dnevi in in si podajajo roke vizirji dela: sveti Jožef, prvi sevec krompirja, fižolar Florijan, sveti Anton, kosec in prvi žanjec ječmena. Ajdo seje molčeci Aleš, sveta Marjeta pa žanje zlato pšenico. Na ražnju pečeni Lovrencij opleve korenje, devica Marija prične že obiranje hmelja, sveti Jernej zaključuje vročino poletja, voz črnega zrnja pripelje na ajdo sveti Matevž, sveti Mihel kožuha zvečer koruzo, podnevi pa seje pšenico, sveta Terezija si pere deviške roke v vinu in puli Lukeš repo za svojega vola. Sveti Martin že mežika sosedoma Katarini in Klemenu, naj pričneta z zimo. Leto za letom isto delo in svetniki na las si podobni v vseh časih in verah. Čas pa hiti kakor vihra naprej brez prestanka...

Dvoje otrok se podi okrog oglov poprej desetletja tihe Kolenčevine. Že četrto leto je izpolnil Tonček o kresu, Anzek pa tretje. Rad ju je uščak Matija in jima odgovarjal, kakor je vedel in znal, na sto in sto čudnih vprašanj, ki sta hotela otroka nanje odgovora. Česar nihče ne ve, hočeta izvedeti od njega.

Vesel ogleduje vnuka starec, predoč svoje misli. »Ko telca ne paši raseta. Zastaven je Tonček in brihten, pa tudi rjavček Anzek se je še dosti storil. Prav je tako. Dvojega je treba za borbo življenja: krepke roke ali pa mnogo blaga. Oboje skupaj je najbolje, a redko se najde obenem. Tonček se bo že prerinil s svojimi močnimi rokami, ko dorase in se okrepi ob kruhu in mleku. Za Anzeka pa je tudi preskrbljeno, da bo navzlic svojim drobnim rokam varno krmaril grunt. Krepke ženske mu bo treba. Metelanova Nežika, njegova vrstnica, bi bila pripravna zanj. Močna in pametna je ter denarja prinese k hiši. Lep par bo...«

»Zakaj pa rože cvetijo?« je stresel drobiž Anzek za koleno Matija, da se je zbudil iz sanj.
»Saj morajo cvetiti...« išče stara glava odgovor.
»Zakaj pa morajo?« ne odneha vnuk.
»Ker ji sonce sili,« se izkopava iz mreže Matija.
»Čigavo je pa sonce?« vprašuje dalje malček.
»Božje!« se vmeša Tonček, ki je pravkar ujel pod klobuk pisanega metulja in ga varno tiščal v peščici.
Začuden se ozre Anzek v bratca in ne ve, ali bi verjel njegovi mladi glavi. Starec pa prikima:
»Prav, je Tonček! Sonce zapove rožicam naj cvetijo, da imajo svoje čebelice pašo.«

»Saj čebele ne jedo cvetja,« počasi oponese Tonček.
»Cvetja ne, pač pa med,« se bori z radovednejšem Matija.
»Kje pa med rase?« mu je bil že z novim vprašanjem za petami Anzek. Nasmehnil se je starec in pokazal s palico proti plotu:

»Anzek, ali vidiš tisto visoko rožo tam ob plotu z rdečimi piskrčki. Utrgaj jo in mi jo prinesi!«

Tonček je bil urnejši od bratca in je utrgal kosmat vršič, preden je pritekel Anzek. Ko je le-tà videl, da je prišel prepozno, je povsili kakor premaganec roke. Ustnice so se mu raztegnile in bridko je zaplakal.

»Njemu jo daj!« je bolj prosil, kakor ukazoval Tončku Matija.

»Tu jo imaš Anzek, pa ne jokaj,« je pogladil Tonček bratca po mehkih rdečih laseh. Anzek je vzel vršič pljučnika, stisnil obrvi, udaril sklonjenega Tončka po licu in stekel k Matiju.

»Ne smeš tepsti bratca, če ne, bom jaz tebe,« je zažugal s palico starec, vendar ni udaril.

»Rajši ga ima kakor mene. Prav vsi ga imajo rajši...« je bridko občutil Tonček in bi se bil nemara spet kam zaril, da se izjoka, pa ga je poklical Matija: »Tonček, sem pridi, da boš videl med.«

In je že starec s tresočo se roko izpulil rdečo cvetno čašo ter jo dal Tončku: »Poskusi!«

»Še meni, atek!« je prosil Anzek.

»Na še ti enega,« je pomolil Matija tudi njemu cvet.

»Kako je sladko!« sta zavriskala oba dečka.
Starec je vzel vsakega k enemu kolenu in razlagal. »Ta slaščica je med, ki ga nabirajo moje čebelice in ga nosijo v satovje. Malo je medu v enem cvetu, zato morajo drobne živalce ves dan letati od cveta do cveta za eno samo kapljo medu. Nobena žival ni tako pridna.«

»Jaz bi bil tudi rad čebela,« je rekel Tonček.

»Meni jih boste pa vi dali, jelite,« se je popluzil Anzek po Matijevem kolenu.

»Oba jih bosta dobila, če bosta pridna,« ju je pogladil starec s svojo koščeno roko po glavah...

Ko je Matija zadremal, sta se mu vnuka izmuznila preko plota na grič za hišo, kjer je stala prestara lipa. Turki so jo zasadi, je šlo ustno izročilo. Mogočni Napoleon je stal nekoč pod njo na tem griču in motril stisnjenih usten, na prsih sklenjenih rok slovenske vojake, ki so šli mimo njega umirat na ruske stepe za grande nation in svobodno Ilirijo: »Ves svet zmagam s svojimi Ilirci in jih povzdignem do svojega velikega naroda.« Ruska neskončnost je strla njegove polke, njega in njegovo Ilirijo, ostal pa je grande nation Francija, da nas še enkrat odreši.

Prav ničesar nista vedela otroka o vsem tem, ko sta presojala in preudarjala, kam jo mahmeta.

»Eh, se mu je še dobro zdelo, da njemu ni bilo treba roditi.«
Vse perišče je planilo v sme. Fidelčko pa je ta nesramna pripomba tako ujezila, da je naglo ovila spodnjico in zapustila ženski sejem z nečednim pozdravom:
»Gobci nemarni!«
Ko so drugi dan pripravljali otroka za krst in je vprašala botra Čepurka, kako mu bo ime, je po dolgem času Miciko zopet zasklela stara rana.
»Anzek naj bo, ko smo v kresu,« je menila in ni izgovorila skrite misli. »ker Tonček ne more biti.«
Tako se je zgodilo, da je krstil kaplan Andrej Fekonja, veliki zgodovinar doline, za Janeza Krstnika potomca puntarja Adama Kolenca. Ko mu je dal krstitelj šepce soli v usta, se je Anzek nakremžil. Botra je bila tega vesela, ko je pomislila:
»Ne bo pojanec!«
Ko so zapisali krst in nato zamakali botrijo pri Frenčku, je odgrnila šivilja Tinka, ki je bila v gostilni v šteri, krščencu prt z obraza.
»Fej te bodi!« je pljunila po strani zaradi urokov in vzkliknila: »Kako lep fantek je!«
Gospodinja Kati je stopila bliže in se začudila: »Tonu pač ni podoben. Kako le, da ima rdeče lase?«
Anzek je imel res bakrenordeče lase in sinje oči kakor dvoje spominčic.

Dobje je majhna hribovska vasica in tisočglava množica obiskovalcev je komaj našla prostor pred odrom.

DOBJE: 7. POKAŽI KAJ ZNAŠ

PELI, IGRALI SO IN PLESALI

Kakovost izvajanja nastopajočih ni bila na visoki ravni, pohvaliti pa je treba zavzetost in željo, da bi pokazali kar največ.

Dobje, mala vasica v hribih nad cesto, ki pelje iz Sentjurja na Planino je bila minulo nedeljo skoraj pretesna za tisočglavo množico ljudi, ki je prihajala z avtomobili, motornimi kolesi in peš, bodriti nastopajoče na sedmi prireditvi Pokaži kaj znaš. Organizator te tradicionalne prireditve Prosvetno društvo Franc Vrnunč iz Dobja pri Planini se je zares potrudilo in zelo dobro izpeljalo celoten program in seveda tudi zadnji del prireditve.

Letos se je za nastop prijavilo kar 17 posameznikov ali skupin, ki so prepevali, recitali ali igrali na različne instrumente. Med skoraj sedemdesetimi nastopajočimi je bilo precej takih, ki so prvič nastopili pred gledalci, nekateri pa so se na odru počutili povsem domače. Prav gotovo danes v tem zapisu ne bo mogoče omeniti vseh, ki so sodelovali na prireditvi, omenimo pa naj vsaj nekatere.

Najprej moramo omeniti ansambel Vikija Ašiča, ki je spremljal nekatere nastopajoče in igral za ples tudi v zabavnem delu prireditve. Fantje so se tudi tokrat potrudili in že v začetku ustvarili prijetno vzdušje. Kot posebnost naj omenimo, da je prvič javno nastopil s ansamblom tudi sin Vikija Ašiča-Viki ter pokazal, da bo lahko kaj kmalu vskočil namesto očeta.

Prireditve kot je Pokaži kaj znaš zahteva veliko dela in priprav ter tudi organizacijskih sposobnosti. Ravno zato so organizatorji zaprosili za pomoč KUD »Zarja« iz Trnovelj, ki je priskočila na pomoč. Tako so Zivko Beškovnik, Stefan Zvižej in ostali iz Zarjine ekipe pripravljali program, skrbeli za pravočasno pripravo nastopajočih in sploh za pravilen potek prireditve. Stefan Zvižej pa je bil tudi napovedovalec, ki je v njemu svojstvenem, domačem slogu povezoval program.

Matija Knez je kljub vročemu soncu prišel na oder kar v klobuku. Vendar ga to ni motilo, da ne bi odlično zapel in zaigral na ustno harmoniko.

Ne glede kako so razdelili nagrade je med nastopajočimi treba omeniti Matijo Kneza iz Brez pri Celju, ki je na ustno harmoniko zaigral znano Tersersko koračnico ter v lepem pripovednem jeziku zapel narodno Prišli so običaji, ki pripoveduje kako so se ravnala dekleta in žene, ko so šli fantje in možje na vojsko. Prav takšnih nastopov bi moralo biti na tovrstnih prireditvah še več.

Tudi instrumentalni ansambli kot so kvintet Treh dolin, iz Škofje vasi kvintet Sopota, iz Tevč pri Laškem, kvintet Prosvetnega društva Franc Vrnunč iz Dobja ter ansambel Franca Pogladiča iz Vojnika so bili nagrajeni z dolgim ploskanjem obiskovalcev, ki jim je bila vseč narodnozabavna glasba, ki so jo omenjeni ansambli igrali.

Recitator Jože Ratej iz Sentjurja pa je nastopil s pesmijo Naša zemlja, ki govori o kozjanski zemlji, ki da je skopa a vseeno rodovitna in vredna znoja.

Pesnik Anton Golavšek iz Velenja je predstavil svoje pesmi.

Za najboljši nastop je žirija ocenila trio v sestavi Milena in Anton Gubenšek, Ida Krušič. Posebej velja omeniti da je Venček narodnih priredila Milena Gubenšek in da sta tudi drugo skladbo Veseli muzikant napisala Anton in Milena Gubenšek.

Drugo mesto je osvojil trio Darinke Oder iz Mislinja pri Slovenj Gradcu, ki je prejel tudi nagrado za najboljšega debitanta, ki jo je podelil Radio Smarje. Tretje mesto pa so prisodili kvintetu Prosvetnega društva iz Dobja.

Kljub dobri izvedbi celotne prireditve pa bi organizatorju v premislek vseeno posredovali priponbo na izbor komisije, ki je ocenjevala nastopajoče. Ker je Pokaži kaj znaš prireditve tekmovalnega značaja vsekakor mora imeti tudi žirijo. Ta je lahko iz vrst poslušalcev ali pa je strokovna. Težko verjetno pa je, da bo žirija, ki je izbrana iz vrst poslušalcev po sistemu, kdo se javi za člana komisije, imela kolikor toliko izenačen kriterij in da bo objektivno ocenjevala vse nastopajoče. Tako se je v nedeljo zgodilo, da je eden član žirije ocenil nastop enega izmed izvajalcev z oceno tri, drugi pa istega z oceno devet.

In še beseda o obiskovalcih. Težko bi našli toliko obiskovalcev, ki bi tri ure in pol na vročem juljskem soncu sede in stoje tako zavzeto poslušali nastopajoče. To pa je tudi znak, da je prireditve povsem izvršila svoje poslanstvo.

FRANČEK PUNGERČIČ

Lestvico zabavnih melodij vam poklanja **TTG Celje - Turistična poslovalnica**, Titov trg 1, ki vas vabi na letovanje še zlasti izven sezone.

LESTVICA ZABAVNIH MELODIJ:

1. HOORAY, HOORAY - BONEY M
2. CHIQUITITA - ABBA
3. HONDOIDI - TOMAŽ DOMICELJ
4. ZASIDRAN - PRIZMA
5. DARLIN' - FRANKIE MILLER

KUPON

za lestvico zabavnih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Plošče in kasete melodij, ki ste jih izbrali, so vam na voljo v prodajnih enotah **KOVINOTEHNA - TOZD TEHNIČNA TRGOVINA** Celje.

LESTVICA DOMAČIH MELODIJ:

1. MAMINA LJUBEZEN - FLERE
2. KRKA SANJAVA - SLAK
3. VESELI SLOVENCJI - KREŽE
4. RDEČI DEŽNIKI - ALPSKI KVINTET
5. PRAZNIK NARCIS - VESELI PASTIRJI

KUPON

za lestvico domačih melodij

Glasujem za pesem

izvajalec

Ime, priimek, naslov

Nagrajenca: Jurij Blatnik, Griže 96
Irena Zeme, Ložnica 81, Žalec

Pišite na naslov: Novi tednik - Radio Celje, Trg V. kongresa 3 a, Celje
Lestvica domačih melodij je na sporedu vsak torek ob 17.15,
lestvica zabavnih melodij pa vsako soboto ob 17.45.
Vsakič nagrada mala plošča.

S POTI PO ANGLIJI (1)

MESTO KOT IZ PRAVLJICE

Stratford, rojstno mesto Williama Shakespeara je resda majhno mestoce, a je še posebej v času poletnega gledališkega festivala mično za vse tiste turiste, ki jim mestni vrvež ni pri srcu. Sem prihajajo turisti tudi zato, da bi se lahko kasneje pohvalili, da so si ogledali katero od predstav kraljevega Shakespearovega gledališča. V času iger je za gledališko predstvo kar težko dobiti vstopnico, saj je po večini dvorana, vsaj v prvem delu predstave, zasedena do zadnjega kotička. Začetek predstave je kulturni dogodek za kraj.

Povsem drugačno podobo pa dobi mestoce zjutraj, ko se turisti in obiskovalci festivala porazgube po izletih v bližnje okolice, ali pa po ves dan pasejo radovednost v majhnih trgovinah in ob njihovih izložbah, ki, kar vse po vrsti, kar naprej opozarjajo, da je Stratford vendar pomembno mesto, da se je v njem leta 1564 rodil veliki

mož. Skoraj iz vsake hiše in hišice, kjer se je kdaj mudil William ali njegovi starši in sorodniki, so znali Angleži preurediti muzej, in danes je to, kajpak, prava vaba za turiste. Turistični dinar je povsod tu kar visoko cenjen, a kljub vsemu je pred vhomom v Shakespearov dom čisto prava gneča. Res pa je, da je njegova rojstna hiša izredno lepo urejena in da obiskovalca po svoje prevzame. Bolj

PIŠE: MATEJA PODJED

zaradi Shakespeara samega, kot zaradi razstavljenih eksponatov. Ker, konec koncev: zibel je zibel, stara kuhinja s kaminom in dnevna soba iz 15. stoletja so pač takšni, kakršne je moč najti in videti tudi drugje. No, res pa je, da je bil Shakespeare že v svoji dobi zelo cenjen dra-

matik in hiša v kateri je živel, je še 250 let pripadala njegovim potomcem. Potem jo je odkupil in v njej živel neki mesar, od leta 1847 pa je od prta le za obiskovalce. Stratfordčani so jo odkupili z javnim prispevkom in jo s tem denarjem restavrirali ter preuredili v muzej. Velika večina pohištva v vseh prostorih je original in celo klop iz gimnazije, kjer si je William nabiral svoje prvo znanje, so uredniki muzeja postavili na najbolj vidno mesto. V muzej so Angleži preuredili tudi gimnazijo, ki jo je obiskoval, pa dom njegove matere in žene. Skratka - cel Stratford te kar naprej spominja in opozarja, da se je v osrčju Anglije rodil mož za vse rodoce.

S posebno ljubeznijo in skrbjo ohranjajo domačini mesto tako, kot je bilo nekoč. In verjetno je prav zato tako značilno; ljubko, čisto, polno rož in sploh lepo urejeno.

Vsakdanji prizor pred rojstno hišo slavnega Williama Shakespeara

ROKOMET

Z ALI BREZ TROJICE?

»Čarovniško« zapletanje pred startom v II. zv. ligi

Rokometaši RK Aero Celje že pridno vadijo za novo sezono v II. zvezni ligi, ki se bo za Celjane začela že 1. septembra, ko bodo gostovali proti Slavoniji DI. Treninge, ki so v teh poletnih dneh na Skalni kleti, obiskujejo vsi kandidati za prvo moštvo. Tudi Vlado in Miha Bojović ter Tomič, torej igralci, s katerimi letos računava v prvoliškem prvenstvu tudi ljubljanska Kolinška - Slovan.

Trener Slobodan Mišković je načrtno pričel z vadbo. Prva faza bo v Celju, potem pa bodo vsi igralci odšli na kratke višinske priprave na Pohorje. Sledil bo zadnji del priprav, v katerem bodo na sporedu tudi številne prijateljske tekme.

Kakor vse ljubitelje rokometu v Celju je tudi nas zanimalo s kakšno postavo bodo Celjani nastopili v novem prvenstvu. Predsednik RK Aero Celje Stane Bizjak:

«Naš cilj je čimprej vrniti Celju mesto med prvoliški. S tem smo pristopili tudi k pripravam za novo prvenstvo. Da pa bi to dosegli moramo nastopiti v novem pr-

venstvu v popolni postavi. Torej z vsemi igralci, tudi z Mihom in Vladom Bojovičem, Tomičem in Vukojelem. Seveda pa tudi z mladimi igralci. Izpisnice ne bomo dali nobenemu igralcu, kajti naš cilj je, da napravimo popravni izpit in se vrnemo med najboljše. Z nekaterimi igralci, ki želijo oditi pa bomo v naslednjih dneh imeli posebne razgovore, da se morebitni nesporazumi izgladijo.»

Ko pa smo srečali na bazu v Celju Vlada Bojoviča in Milovana Tomiča, sta bila odločna, da bosta spremeni-la sredino in potrdila svoj odhod iz Celja. Pridala pa sta, da s strani uprave še ni prišlo do nobenega razgovora, da bi ostala. Oba sta namreč že zahtevala izpisnico.

Upamo, da bodo v teh dneh pri Aero rešili tudi ta problem in nastop ter registracijo Mihe Bojoviča, ki že ima vse dokumente za registracijo v kateremkoli klubu. Torej, če želimo v Celju ponovno čimprej moštvo v prvi ligi, potem bo potrebno v teh dneh storiti vse, da se ekipa dokončno sestavi, zbere in načrtno prične z vadbo vseh.

Ce pa bo trojka Vlado in Miha Bojović ter Milovan Tomič le pojačala Kolinško Slovana, potem pa je potrebno pripraviti iz vseh ostalih mladih igralcev moštvo s katerim se bodo prav tako potegovali za prvo mesto.

Ce se le spomnimo nekaj let nazaj so tudi takrat trije vodilni celjski igralci Telič, Šafarič in Mejavšek zapustili celjsko moštvo in prestopili k Slovanu. Kljub temu se je celjski rokomet dvignil, kajti na mladih svet ostane. Odhod trojke iz Celja bo boleč, kajti ti igralci bi šele sedaj dali vse od sebe, ko so na vrhuncu svojih moči. Ljudski rek pa meni: »Ce koga ni, se tudi brez njega mora živeti«.

Celjani bodo jeseni igrali v II. ligi šest srečanj izven Celja in pet doma. V Celju bodo gostovali Zamet iz Reke, Jelovica iz Škofje Loke, Kvarner iz Reke, Inles iz Ribnice in v zadnjem kolu Minerva iz Griž. V goste pa bodo Celjani odšli Slavoniji DI, Union-Dalmaciji v Split, Jadranu v Kozino, Zagrebu in Borcu v Zagreb ter Slovenjgradcu.

J. KUZMA

OBSTANEK V LIGI ŽE USPEH

Rokometaši Minerve iz Griž, ki bodo 8. septembra pričeli s tekmovanjem v II. zvezni ligi, že trenirajo. Na prvem treningu (23. julija) se je zbralo štirinajst igralcev: Turnšek, Hlastec, Hriberšek, Pader, Voglar, Lorgler, Kranjc, Zagar, Kumerc, J. in Z. Jančič, Zagar in Prisljan ter mladinci Divjak in Zazjal. Prvi del priprav bo do 15. avgusta, nato pa bodo odšli za teden dni v Preddvor. Za 24. avgusta napovedujejo večji rokometni turnir v počastitev 20. letnice rokometu v Grižah. Treninge, katere imajo štirikrat tedensko, vodita dosedanja trenerja domačina Niko Prašnjikar in Dušan Hlačar. Vodstvo kluba in igralci želijo, da bi klub pristopila Božič (AREO Celje) in Vajdl (RK Soštnaj). V teh dneh se vodstvo kluba dogovarja o prestopih teh dveh igralcev. Ker do začetka tekmovanja ne morejo pri igrišču urediti slačilnic ter kopalnic s tuši bodo tako prvi del tekmovanja oddigrali v dvorani Osnovnošolskega centra v Zalcu. V prvi tekmi, 8. septembra, se bodo pomerili z ekipo Jelovice. Srečanje bo ob 19. uri.

T. TAVČAR

TEČAJ

Solski center za telesno vzgojo iz Ljubljane je s pomočjo TKS v Slovenskih Konjicah organiziral dvanajst dnevni tečaj za trenerje košarkarje. Tečaja so se udeležili predstavniki Murske Sobotice, Ptuja, Slovenskih Konjic, Loč, Dravograda, Ljubljane, Kranja, Žirov in Nove Gorice. Skupaj se je zbralo 20 tečajnikov. Strokovni vodja tečaja je bil profesor Brane Dežman, znani košarkarski delavec iz Ljubljane. Tečaj je bil v O. S. Dušana Jereba. Urnik je bil dokaj natrpan, tako da je bila v dopoldanskem in popoldanskem času teorija in demonstracija košarkarje ter ogled filmov treninga ameriških profesionalcev. Tečajniki so v času tečaja opravljali izpite iz teorije košarkarje, tehnike, telesne priprave in taktike I in II, napisati pa so morali letni plan treniranja za določeno ekipo in vsebino treningov s poudarkom na telesni pripravi tehniki in taktiki. V Ljubljani pa bodo morali opraviti še izpite iz »Osnove teorije telesne kulture«, Sportne medicine, psihologije športa in metodike treniranja. Iz tega je lahko razvidno, da obsega trenerska šola dokaj obsežen in zahteven program. S takšnim načrtom in sistematičnim delom smo lahko zadovoljni, saj vemo, da v slovenskem merilu primanjkuje kadrov kot so trenerji košarkarje.

VINKO POTOČNIK

KOŠARKA

DVA ZLATA KADETA

V Damasku Janžek in Medved zlata

V Damasku v Siriji so mladi jugoslovanski košarkarji na evropskem kadetskem prvenstvu osvojili prvo mesto in s tem zlata ličja. V reprezentanci Jugoslavije sta nastopila tudi dva 17letna mladince KK Libela - srednješolca Matej Janžek in Robi Medved.

Ko smo čestitali trenerju celjskih košarkarjev Zmagu Sagadinu k temu velikemu uspehu, ki pomeni hkrati tudi velik podvig za športno Celje, smo nekoliko več zvedeli o dveh zlatih mladencih. Matej Janžek je dijak celjske gimnazije, igra že polnih šest let. Košarki se je zapisal že kot pionir in je prehodil vse faze vzgoje igralcev od pionirskih vrst do kadetov, sedaj pa uspešno nastopa tudi kot mladinec. Njegova telesna višina znaša 193 cm. Igra na mestu branilca. Ima velike moralno-

voljne kvalitete, ves je predan delu pri vadbi, odlikuje ga dobra tehnika, odličen je pri preigravanju, podajah, je dober strelec v koš, ima pa tudi dober pregled nad igro. Že polni dve leti nastopa za državno reprezentanco v kadetski kategoriji. Za seboj ima nad 10 reprezentančnih nastopov. V svoji lasti pa ima že eno zlato kolajno, ki jo je osvojil lani na Balkanskem košarkaškem prvenstvu kot mladinec.

Tako je ocenil enega najboljših perspektivnih mladih celjskih košarkarjev trener Zmagu Sagadin. Še beseda o Robiju Medvedu. Je dijak TŠC v Celju, visok 202 cm in igra na mestu centra. Čeprav na prvi pogled izgleda slabotne konstitucije pa ga odlikujejo druge kvalitete, ki so potrebne za vrhunškega košarkarja. Je izredno gibljiv, hiter, z dobro tehniko, je

odličen skakalec pod koši in v vsaki tekmi pošten bорец. Takšnega centra bom nujno potreboval po odhodu Tonea Sagadina, ki bo letos prenehal z aktivnim nastopanjem. Tudi Robi Medved že vadi polnih 6 let in je prešel skozi organizirano pionirsko šolo, kadetsko in mladinsko. Sedaj pa bo nenadomestljiv tudi v izbrani ekipi ligaškega članskega moštva Libela.

Takšna je bila ocena za drugega mladega državnega reprezentanta iz Celja. Brez dvoma bo tudi Matej Janžek zaigral v novi tekmovalni sezoni v članski ekipi KK Libela.

Obema novepečenima mladinskima prvakoma, ki sta prispevala velik delež k ekipni zmagi Jugoslavije v daljnem Damasku in se vrnili domov z zlatima kolajnama, veljajo tudi naše iskrene čestitke.

K. JUG

NA KRATKO

DRŽAVNO PRVENSTVO V AKROBATSKEM LETENJU

je bilo v nedeljo v Slovenj gradcu. Nastopilo je deset tekmovalcev, med njimi tudi dva Celjana, ki pa žal zaradi kratkotrajnih priprav in dokaj močne konkurence (nastopili so skoraj sami državni reprezentantje) nista osvojila najboljših mest. Vseeno sta bila glede na dane pogoje in priprave solidna, saj je bil Peter Karner šesti in Vojko Starovič, ki je v tej disciplini nastopil prvič, deseti.

ZNOVA PANORAMSKI POLETI

Upravnik celjskega letališča v Levcu Peter Karner je sporočil, da imajo vse pripravljeno za ponovne panoramske polete. Z njimi naj bi začeli že v nedeljo. Pripravljene imajo tri vrste panoramskih poletov in sicer z novim avionom CESSNA 172 (polet pilota še trije sedeži): polet nad Celjem bo trajal petnajst minut, stal pa bo po osebi 150 din, polet nad Savinjsko dolino (vse tja do Polzele) pa bo stal po osebi 190 din. Enourni polet nad Slovenijo (med drugim ogled Triglava, Bohinja, Bleda in ostalih slovenskih lepote) bo veljal 1800 din za tri osebe. Pred leti so bili podobni poleti dobro obiskani in vrli člani Aero kluba Celje računajo, da bo tako tudi zdaj.

T. VRABL

BORIS LAZIČ ŽE V CELJU

Na Glaziji v teh dneh že pridno vadijo. Prišel je tudi novi trener celjske pete selekcije Boris Lazič iz Velenja. Prvi treningi so bili žal bolj skromno obiskani! Te dni bodo pričeli v Celju z delom vsi kandidati za najboljšo celjsko selekcijo. Upamo, da bodo pri Klavdivarju le zbrali dovolj dobrih in mladih igralcev, ki bi lahko dosegli boljši uspeh, kot v zadnjih letih.

ŠPORTNE IGRE ITC

V Celju se že pripravljajo pri DO Elektrosignal na letošnje športne igre ITC, ki bodo prve dni septembra v Celju. Te dni je bilo zbiranje in dogovor o tekmovanju.

Letošnje igre bodo v nogometu, rokometu, odbojki, streljanju, kegljanju in šahu. Nastopile bodo moške in ženske ekipe, ki bodo tekmovali le v odbojki, kegljanju in streljanju. Nastopile bodo ekipe Kovinotehne, Libele, Ferralita iz Zalca, Elektrosignala, Kiga iz Ljubljane in SOZD ITC.

PRVENSTVO NA POLIGONU

Ceprav je trenutno nekoliko zatišja med tekmovalci kartinga pa celjski tekmovalci pri AMD Šlander pridno vadijo na novi prvoti avtopoligonu na Ljubecni. Resno se pripravljajo za republiško prvenstvo, ki bo septembra v Celju. Celjani imajo kopico mladih tekmovalcev, katere uspešno vodita državna prvaka Prek in Bužan.

ŠAHISTI ŽALCA PETI

V Sabcu je bilo veliko mednarodno tekmovanje v brzopoteznem šahu kjer je nastopilo 140 ekip v različnih kvalitativnih skupinah. V drugi skupini so nastopili šahisti Zalca (novi republiški člani), ki so kljub zmagi nad lanskim prvakom Ljubljano osvojili šele peto mesto z 19. točkami. V IV. skupini so člani šahovske sekcije Društva Invalidi iz Zalca osvojili četrto mesto s 16,5 točke.

JOŽE GROBELNIK

PRIPRAVE NOGOMETAŠEV KADETOV

V okviru priprav za jesenski nastop v kadetski nogometni ligi na celjskem območju sta se srečali ekipi kadetov Zalca in Tkanine iz Celja. Rezultat 2:2, gole pa so dali za Žalčane Zupanc in Vasle ter za Tkanino Štante in Grobelnik.

DVE NOVI TENIŠKI IGRIŠČI

V okviru nadaljne izgradnje rekreacijsko-sportnega centra v Zalcu bodo do konca leta zgradili še dve igrišči za tenis. Izvajalec del bo Cestno podjetje Celje, sredstva pa bosta prispevala TVD Partizan in TKS Zalec.

PLAVANJE

USPEŠNO PRVENSTVO

Nastopilo preko 150 plavalcev

Celjski Neptun je tudi letos zelo dobro in vzorno pripravil tradicionalno odprto prvenstvo Celja v plavanju. Sodelovalo je preko 150 plavalcev iz Maribora, Ptuj, Velenja, Krškega, Ljubljane in Celja. Prireditelj je popolnoma uspešna, zlasti zaradi tega, ker so nastopili mlajši tekmovalci, v glavnem pionirji in pionirke.

Največ uspeha so imele tekmovalke Velenja, dalje predstavniki Branika iz Maribora in nekateri plavalci Celulozarja ter Olimpije. Med Celjani bi morali omeniti zmago Bervarja v plavanju na 100 m hrbtno, ko je

dosegel rezultat 1:15,2 dalje drugo mesto Dušana Tanka na 100 m delfin 1:10,1 in dve drugi mesti mlade Sabine Logar na 100 m delfin 1:19,8 in 200 m mešano 2:53,3. Še več uspeha so imeli najmlajši plavalci. Med pionirji je bil Mrz iz Celja drugi na 50 m crawl 40,3, pionirka Mateja Aubrent je zmagala na 50 m prsno z rezultatom 59,8. Tu je bila tretja Kolenčeva 1:02,0. Na 50 m crawl pa je bila Juršetova tretja z 57,8.

Velenjčani so zmagali na 100 m prsno - Gaberšek 1:16,8 pri članih, 100 m crawl - in 200 m mešano Herlahova 1:05,5 in 2:43,7 na 100 m

prsno Žibret - 1:24,0 in na 100 metrov hrbtno Žibret 1:26,4 ter na 100 m delfin Urleb 1:15,4 vse pri članicah. Med pionirji je Boštjan Vučič na 100 m prsno 1:26,8.

Tekmovanje je v celoti uspelo. Najboljši so prejeli spominske vaze in diplome. Številni mladi tekmovalci iz Celja so potrdili, da bodo v Celju kmalu zrasli dobri plavalci, čim bo tu zimski bazen. Brez njega pa si kakovostnega plavanja v mestu ob Savinji ne moremo zamisljati.

J. KUZMA

ALI ŽE VESTE?

da ima Miha Bojović, bivši igralec Aera in Dinama iz Pančeva, izpisnico s katero se lahko do 15. avgusta registrira za katerikoli klub pri nas? Pri uspešnem dvigu izpisnice iz RK Dinamo, so mu pomagali predstavniki Kolinške-Slovana, ki računajo, da bo mladi Miha prestopil k njim. Istočasno pa se tudi državni prvak Partizan Bjelovar zanima za tega veznega igralca, ki bi ob odhodu Hrvoja Horata bil še kako dobrodošel v Bjelovaru. Vse kaže, da se še najmanj zanimajo za Miho pri celjskem Aero!

da je celjski atlet Numan Ukić še enkrat nastopil na malem maratonu, ki je bil tokrat v Kuniču pri Ogošinu. V močni konkurenci je na progi dolgi 18 kilometrov zmagal z rezultatom 1:08,06 in prehitel vse ostale za pet minut. Sedaj se bo Numan Ukić pripravljati za MIS in na BAI v Atenah ne bo nastopil.

J. KUZMA

GOLI KILAVEC

Na suhih ledinah, njivah, po puščah, ob poteh raste zelena, skoraj gola rastlina, z več stebli, pokrita na drobno s številnimi lističi. Med njimi so prav majhni zelenkasti cvetovi. To je goli kilavec (*HERNIARIA GLABRA L.*)

Sveže zelišče je brez vonja, posušeno pa prijetno diši po kumarinu. Nabiramo rastlino med cvetenjem od konca junija do jeseni. Potrebno jo je skrbno posušiti, ker drugače nima nobene vrednosti. Kilavec ima poleg črešlovine in eteričnega olja še močno aktivne snovi in sicer glikozid herniarin ter alkaloid paronihin.

Goli kilavec je zelo zdravilna rastlina in si je zato pridobila svoje mesto tudi v Tretji jugoslovanski farmakopeji, to je v uradni knjigi o zdravilih.

Učinkovine v njej delujejo diuretično, to je da odvaja vodo. Zato jo priporočajo kot odlično zdravilo pri vodenici, ledvičnih obolenjih in boleznih mehurja. Posebno priporočljiv je kilavec pri vnetjih sečnih vodov, pri bolezenskem tiščanju na vodo, pri ledvičnih kamnih in boleznih mehurja. Kilavec blaži krče in s tem vsestransko deluje zlasti pri akutnih ledvičnih kolikah.

Pripivljamo si čaj iz zeli in sicer tako, da prelijemo veliko žlico droge s skodelico vrele mrzle vode in pustimo stati čez noč, nato precedimo in pijemo večkrat na dan po požirkih. V lekarni pa vam lahko pripravijo zmes ursi čaja in kilavca ter tako dobimo še zdravilnejši napitek za ledvica in mehur. Čaj pijemo vedno nesladkan.

In še opozorilo. Zaradi prisotnega kumarina ne smemo piti prevelikih količin čaja. Pa tudi kilavca ne smemo nikoli uporabljati pri jetrnih in žolčnih boleznih, zlasti ne pri žolčnih kamnih.

BORIS JAGODIČ

ALPINISTIČNI KOTIČEK

VZPONI V TUJINI

Začetki - »težke naveze še čakajo«

Dolžan Aleš in Kovačič Sašo sta začela letos s plezanjem in pristopi v Alpah. 16. 7. sta plezala v italijanskem grebenu Matterhorna, vendar sta morala odnehati 200 m pod vrhom (4300 m) zaradi izredne poledice in novega snega.

18. 7. sta se povzpela na Breithorn, prečila nato ledenike in 19. 7. stala na Monte Rosi, drugem najvišjem vrhu Evrope.

Ob prihodu domov je Dolžan v navezi z Borovnikom ponovil Debelakovo smer v SZ

Posnetek z ledeniškega tečaj celjskih tečajnikov na ledeniku Pasterca pod Grossglocknerjem.

smeri Ojstrice in nato še smer »Mimo votline« v Vrščih.

Knez Franček in Smodiš Smiljan sta 28. 7. ponovila eno najtežjih smeri v Julijskih Alpah - Češko v severni steni Široke peči (Čihulova), ki ima oceno VI. - (skrajno težavno) s tehnično oceno A₂/A₃. Smer je bila že nekajkrat ponovljena (to je 7. ponovitev), verjetno v najkrajšem času. Dosedaj so to smer ponavljali večinoma z bivakiranjem (po znanih podatkih je bil dosednji čas nad 16 ur). Knez in Smodiš sta potrebovala za vzpon 5 ur. Višina smeri je ca. 700 m. Oceno A₃ v najtežje m ttehičnem delu je Knez razvrednotil na A₂, ker je plezal prosto (klin samo za prijem), brez uporabe stopnih zank (lestvic). Tudi prvotna ocena skale ne drži. Dosedaj so vsi govorili o skrajni krhljivosti, Knez pa navaja povsem normalne razmere.

29. 7. so Knez Franček, Smodiš Smiljan in tečajnica Cvetka izplezali novo smer v Veliki Ponci in jo imenovali »Smer po levem stebri«. Višina nove smeri je 500 m z oceno III.

Najmočnejše naveze se odpravljajo v Francoske in Švicarske Alpe, od koder lahko v kratkem pričakujemo novice, ki bodo odvisne predvsem od vremenskih in snežnih pogojev. Naši alpinisti (in ne samo celjski) se srečujejo pri plezanju v visokih Alpah s časovno stisko, ki je najboljši plezalci drugih držav skoraj ne poznajo. Čalajo pač pod stenami teden ali mesec, dokler ne dočakajo lepo in ustaljeno vreme. Naši igrajo na srečo, saj so vsi po vrsti amaterji in odvisni od normalnega letnega dopusta. Zato nemalokdaj vstopijo celo v najtežje smeri ob nemožnih pogojih, da se ne vrnejo domov praznih rok.

Ponovno opozarjamo na nevarnosti pri prečanju snežišč in na težave sestope v grapah in koluarjih, kjer je leos veliko snega, ki je v tem času ledenotrd. Na vsako turo s cepinom in vrvjo za varovanje.

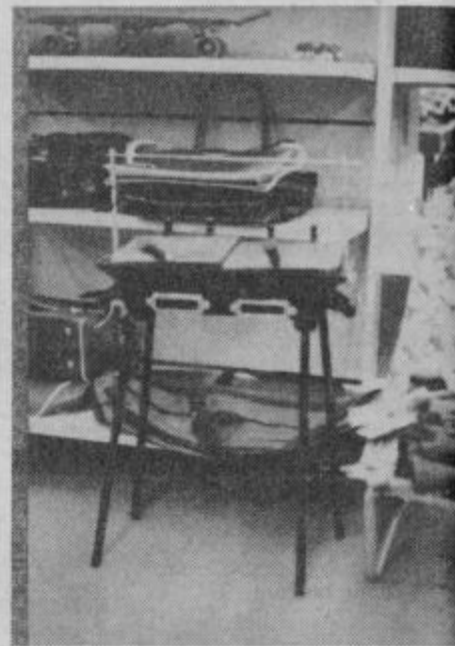
CIC

PRIPOROČA

Ponovno vas vabimo na ŠPORTNI ODDELEK v veleblagovnico T. Nudimo vam vrtnice in stolčke, primerne tudi za campiranje.

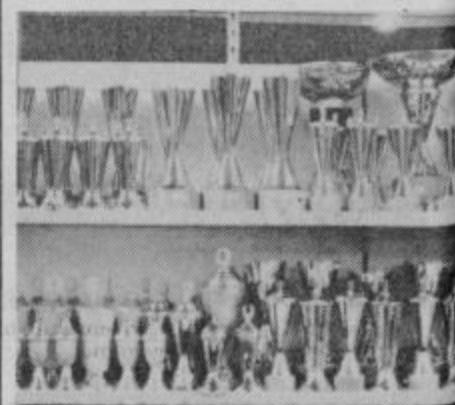
Za peko na vrtu ali drugod v naravi si lahko kupite odlične roštilje, seveda če ga še nimate. Je iz litega železa in torej neuničljiv, cena je zmerna.

Če pa se navdušujete za hojo v hribe, naj vas opozorimo na nepremočljive nahrbtnike.

Ob koncu pa vam predstavljamo še vrsto pokalov, ki so primerni za najrazličnejše priložnosti.

MI IN ZDRAVJE (4)

VPLIV ZRAČNIH ONESNAŽENJ NA ZDRAVJE

Ta dva pojma je potrebno poznati, ker se z njimi pogosto srečujemo pri obravnavanju maksimalno dovoljenih koncentracij posameznih snovi v zraku, to je one koncentracije, ki jo smatramo še za dopustno, da gotova snov ne povzroča bolezenskih sprememb v organizmu. Te koncentracije se lahko določajo kot polurne in 24 urne.

Ljudem v urbanem okolju je treba dati takšne kvalitete zraka, da bodo z njim zaščiteni ne samo zdravi ljudje, ampak tudi bolni otroci in starejši. Ugotoviti je treba minimalno škodljivo delovanje zračnih onesnaževalcev, tu nam pa dosti koristijo podatki o kvalitativnih kriterijih za zrak, to so podatki, ki kažejo na povezavo med dejstvom definirane koncentracije neke snovi v zraku in nastopom gotovih funkcijskih motenj oziroma morfoloških sprememb v organizmu. Do teh podatkov pa pridemo lahko z epidemiološkimi raziskavami ter z eksperimentalnimi preiskavami.

Onesnaženja z žveplovimi spojinami sigurno predstavljajo enega glavnih virov zračnih onesnaženj, na drugi strani pa je njih vpliv na naš organizem že v precejšnji meri tudi dokazan. Onesnaženja z žveplovimi spojinami nastajajo predvsem pri izogrevanju fosilnih goriv, pojavljajo se pa kot plini SO₂, SO₃ in kot aerosoli SO₄. Žveplovski oksidi prihajajo v zrak

zlasti kot produkt obratovanja raznih velikih industrijskih obratov, kot so topilnice in tovarne žveplene kisline, pa tudi iz individualnih kurišč. Kakšen delež imajo pri obravnavi zdravstvenih posledic posamezne žveplove spojine, ni še jasno. Znano je, da se žveplov dioksid v zraku različno hitro lahko pretvori v žveplov trioksid in v žveplasto kislino in končno še v žveplov sulfat. Nekateri raziskovalci so odkrili žveplov trioksid v mešanici žveplovega dioksida z veliko vlage, dočim so porast sulfatov opazovali pri ljudeh, ki so bili kot prostovoljci izpo-

stavljani SO₂ v komori. Pri proučevanju škodljivih vplivov imamo pri SO₂ kot tudi pri drugih plinih opraviti z akutnimi in kroničnimi vplivi. Iz literature je do danes poznano sigurno 20 primerov, kjer je prišlo do akutnih vplivov SO₂ v sled nenadnega hitrega porasta njegove koncentracije v zraku. Vzrok za takšno ekstremno kopičenje imisije v slojih blizu zemlje so bili zlasti neugodni vremenski pogoji, pri čemer je nastal pojav, da je nad hladnejšim zračnim slojem ležala topla plast zraka, ki je onemogočala njegovo izmenjavo. V 1. 1930 je takšna katastrofalna situacija natopila v dolini reke Maas v Belgiji, ko je konc. SO₂ narasla naenkrat na 25 mg/m³ zraka. Nastopila so takojšnja težka obolenja dihal, večinoma s smrtnim izidom. Isti slučaj je bil v Donori v Pensilvaniji, kjer je takšna obrnjena vremenska situacija trajala 4 dni zapored in je več tisoč oseb imelo obolenja zgornjih in spodnjih dihal, bruhanje in glabobole, zlasti so pa bile prizadete osebe nad 65 let. V Londonu so opazovali v letih 1952, 1956 in 1962 nenaden močan dvig konc. SO₂ in prahu v zraku. V letu 1952 je v tem času umrlo 4000 ljudi več, kot je bilo pričakovati po statističnih pričakovanjih. V 1. 1962 je bila pričakovana smrtnost že nižja, to pa predvsem radi preventivnih ukrepov, ljudje so na opozorila oblasti v teh kritičnih dnevih ostali raje doma ali pa nosili maske. O sličnih pojavih je bilo pisano za New York (1953 in 1962), Dublin in Detroit (1952). Sploh izgleda, da sta bili leti 1952 in 1962 najnevarnejši glede neugodnih vremenskih situacij, saj so za ti leti na razpolago še podatki za Osako in Gelsenkirchen, pa še Köln in Rotterdam.

Pri vseh teh akutnih situacijah je značilno, da so nastopile vse v zimskih mesecih, največ v decembru in da je dvig smrtnosti nastopil največkrat 1 do 2 dni po porastu koncentracije SO₂ in prahu preko 1 mg/m³.

PIŠE: MAG. B. HRAŠOVEC

SREČANJE: ŠAH BISTRIM

Tiha, mirna, skromna, nikdar ne sili v ospredje. Toda, s svojimi varovanci, četrtolci, dosega vidne uspehe. Tudi izven rednega pouka.

To je Hilda Javornik, učiteljica, mentorica Pionirskega odreda in mladih gotoveljskih šahistov.

Je dobra šahistka. Sicer pa je vzgojila že vrsto pionirjev šahistov, ki imajo že kar lepo število diplom. Odigrali so nekaj simultank, povabili krajane... Eno izmed simultank je odprla približno takole:

»Šah je duhovita igra, ki bistri razum. Cilj igre je - ujeti kralja, mu dati mat, da ne more nikamor...«

Gotovljani so bili med prvimi v Savinjski dolini, ki so dali zares dobre šahiste. Pa jih naštejmo nekaj: Jože Antloga, Ivan Rak, Franc Antloga in še nekateri iz starejše generacije. Drugi, uspešni še danes, pa so: Tone Rozman, oba Stormana, Čremošniki, Ribiči in še nekateri. Za njimi in ob njih pa najmlajši, ki so se že nekajkrat dobro izkazali v občinskem merilu.

DRAGO KUMER

MED JAMARJI

V TREH URAH 330 METROV GLOBOKO

Po petih letih spet v Klemenškovem peklu

Po uspešno izvedeni prvi jugoslovanski odpravi v Ekvador, smo se preboldski jamarji še z večjo vnemo lotili raziskovalnega dela doma. Od januarja pa doslej smo raziskali precej novih jam. Največji uspeh pa smo dosegli minule dni, ko smo se v počastitev praznika žalske občine in našega desetletnega jubileja ponovno odpravili na Podolševo in v manj kot treh urah osvojili že 1974. leta raziskan Klemenškoy pekel, ki s svojo globino 330 metrov sodi med deset najbolj globokih brez in v Jugoslaviji.

Podvig nam je uspel zaradi nove vrhne tehnike, ki smo jo prvič začeli uporabljati v začetku lanskega leta. O vrednosti tega podviga pa govori še en podatek. Medtem, ko je 1974. leta v akciji sodelovalo več kot dvajset jamarjev in je le enemu uspelo doseči sklepno globino, je to zdaj opravila petorica v petkrat krajšem času.

Izza vrhov Kamniških in Savinjskih Alp se je začelo komaj dobro svetlikati. Oznanjal se je nov dan. Polni pričakovanja smo si oprtali opremo in se iz tabora pri zapušeni Klemenškovi domačiji napotili proti vходу brezna.

Po nekaj minutah naporene hoje, je pred nami zazijalo brezno.

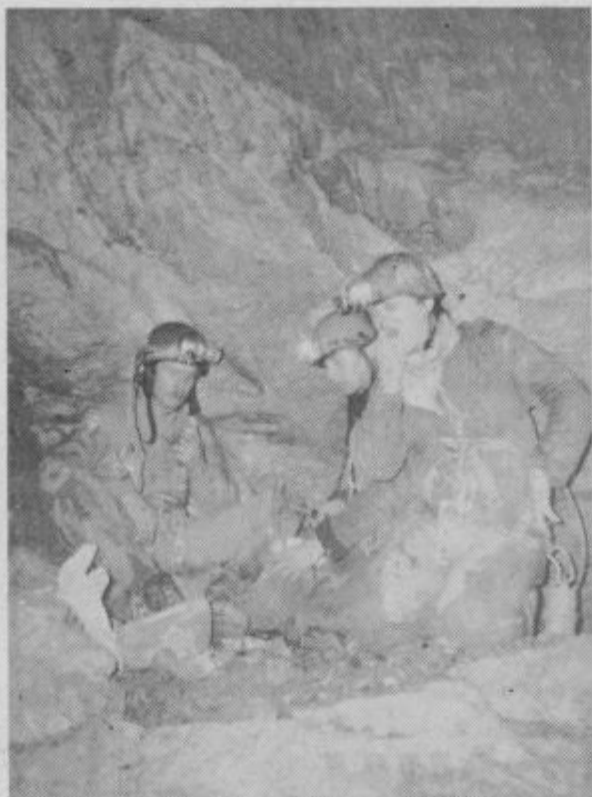
»Fantje, kdo se bo prvi podal hudiču v žrelo,« sem povzdignil glas in se nasmejati.

»Grem jaz,« je hitro odgovoril Bojan Pavlič, ki smo mu zaradi njegovega prizadevanja pri učenju jamarjskih veščin, kljub njegovi mladosti, star je šele petnajst let, dovolili sodelovati v tej akciji.

»Ne tako hitro, saj je treba prej pritrčiti vrvi,« se je oglašil Borut Zabkar in nadaljeval: »razen seveda, če misliš, da boš kar po zraku sfrčal v globino.«

Bojan seveda ni tako mislil in se je rajši za vsak primer še za nekaj metrov odmaknil od zlovesče globine.

Borut in Zdravko Goršek, ki sta pripravam na ta podvig posvetila naj-

Na dnu sklepane globine se je po opravljenem delu malica zelo prilegla. Od leve proti desni: Franc Zupanc, Zdravko Goršek in Borut Zabkar

več pozornosti, sta hitro in spretno pritrčila vrvi ter se drug za drugim spustila v globino. Kmalu smo opazili, da se je vrv osvobodila teže. Iz globine smo zaslišali Borutov glas:

»Naslednji.«

Bojan je bil hitro pritrpljen in kmalu zatem je po vrvi zavori zdrsel v globino. Za njim sva se spustila še Franci Zupanc in jaz.

Na dnu 57 m vhodnega brezna je ta čas Borut že vse pripravil za nadaljnje prodiranje. Ob robu Vhodne dvorane smo se po

vrvi previdno spuščali naprej v globino. Treba je bilo premagati še nekaj manjših ovir, preden smo preko Jedilnice prišli do najgloblje vertikale tega brezna. Ves čas je po jami odmevalo Borutovo in Francijevo kladivo, ki sta v trde skale zabijala pritrčilne kline, na katere sta z vponkami vpenjala nosilno in varovalno vrv.

Stali smo na polici, ki je bila kot nekakšna loža v tem skrivnostnem podzemeljskem svetu. Pod nami se je odpiralo globoko brezno, ki smo ga poimenovali po našem klubu, kajti bili smo prvi, ki smo prodrli v ta svet.

»Fantje, zdaj pa se bomo resnično srečali s hudičem, saj ta vertikala ne bo lahek zalogaj. Po pravici povem, ko sem bil 1974. leta postavljen pred dejstvo ali se spustiti v globino, ali ne, mi je bilo tesno pri srcu. Res pa je, da takrat še nismo bili tako izkušeni in da bomo zdaj v globino lažje premagali tudi z novo tehniko.«

Borut končuje s pritrjevanjem vrvi na masivno leseno ogrodje, ki je ostalo v breznu od našega prvega raziskovanja. Tedaj smo imeli na njem pritrjen vitel.

Iz nahrbtnika vzamem fotoaparata in se pripravim na slikanje. Tako kot prej se je tudi tokrat Borut prvi podal v globino. Čez nekaj minut zaslišimo iz globine slaboten glas, ki nam pove, da je vrv prosta za nov spust. Bojan me milo pogleda in

reče: »Pustite me, da se tudi jaz spustim v brezno.« »To pa ne. Zmenili smo se: do sem in nič več. Tu boš moral počakati, saj veš, da odgovarjamo zate.«

Drug za drugim nas je prejel kot v pol ure vse štiri požrla globina in znašli smo se na dnu tako imenovane Velike dvorane. Takoj za tem nas je čakala nova prepreka, nova vertikala, katere robovi so bili za nameček še zelo ostri.

Zdaj, že navajeni na takšne spuste, si nismo več belili glave, ampak smo se hitro in brez besed spustili v premagovanje zadnje vertikale. Ob pogledu na uro ugotovimo, da smo do dna tako imenovane Spodnje dvorane porabili le dobri dve uri.

Po krajšem ogledu dvoranice uspemo najti v eni izmed kotanj kristalno čisto vodo, s katero si potišimo žejo in napolnimo karbidarice. Do dosega sklepane globine nas loči še pravi labirint. Zato se takoj odpravimo naprej.

Preko širokih razpok, skal in blatne ilovice se po približno dvajsetih minutah znajdemo pred koncem brezna, ki se končuje z desetmetrsko vertikalo. Ko se prepričamo, da ni nobene možnosti za nadaljevanje, se odločimo za okrepčilo. Potem smo se lotili najbolj nevhvaležnega opravila - merjenja in risanja. Preden smo končali, je minilo precej ur. Seštejem metre in ugotovim, da so meritve, ki sem jih opravil 1974. leta točne in da brezno ni globlje, kot so

Med pripravami za spust v globino. Bojan Pavlič, najmlajši udeleženec stoji, čepi pa Zdravko Goršek

zatrjevali sezanski jamarji, ki so se prav tako z vrhno tehniko pred dvema letoma spustili v brezno in mu prisodili globino 380 metrov.

»Zdaj se začne pravo veselje,« si mislim sam pri sebi, ko pridemo do vrvi, ki nam predstavlja možnost za vrnitev na beli dan.

Prvo vertikalo premagam brez težav. Le malo

zadihan sem. Borut in Frenk sta že na polici glavne vertikale. Na vrsti sem jaz. Kmalu sem vpet in že se dvigujem. Po približno dvajsetih metrih mi leva noga nenadoma zdrsrne v prazno. Presenečen ugotovim, da se mi je strgala prussigova vrvica, s katero sem imel privezано levo vrhno prižemo. Moral sem nazaj. Ko sem šel vnovič na pot, ne najboljše volje, je šlo lažje. Ko prilezem na polico, si pošteno oddahnem.

Tudi Zdravko je kmalu za mano in s skupnimi močmi začnemo s transportom vrvi in druge opreme.

»Kako sem žejen,« reče Franci. Pri teh besedah ne ostanemo ravnodušni. »Se malo pa se bomo lahko pošteno odžejali,« rečem v tolažbo sebi in drugim ter nadaljujem:

»V dvorani Jamskega mleka je tolmunček, v katerem je vode več kot dovolj.«

Ne mine dosti časa, ko se resnično odžejamo. Zdaj s podvojeno močjo poprimemo za delo in kmalu smo pred zadnjim dvigom na površje. Drug za drugim se hitro spravimo ven in se napotimo proti taboru. Sonce ravnokar zahaja in vrhovi Alp se kopljejo v zadnjih sončnih žarkih.

V taboru nas veselo pozdravijo in zasujejo z vprašanji.

Naslednji dan zapuščamo Podolševo več kot zadovoljni.

DARKO NARAGLAV

Dvigovanje z vrhnimi prižemami, brez katerih ni mogoče opraviti podobnega podviga

Spust v globino z vrhno zavoro »Dessender«

M

OGLASI

PRODAM

IZREDNA PRILOŽNOST za nakup popolno novega pohištva: kuhinje in dveh različnih dnevnih sob. Vprašati na celjski tržnici pri prodajni mizi »Strumica«.

FORD 15 M TS, letnik 1966 v nevoznom stanju. Jenkova 26, Celje.

SPALNICO prodam. Ogled vsak delavnik po 15. uri. Helena Kuri, Vojnik, Celjska 16.

AVTO audi 80, letnik 77, karamboliran, prodam. Ludvik Aškerc, Debro 3/B, Laško, tel. 730-007.

ČOLN Maestral 9 in motor, nov, poceni prodam. Ogled vsak dan. Sergej Miakar, Breg 20, Celje.

RENAULT 16 TS, v odličnem stanju, prodam. Simončič, Gotovlje 125, Zalec.

SPALNICO, dobro ohranjen poceni prodam. Ogled od 16. ure dalje. Ladiha, Čopova 12.

TRAKTOR Steyer 18 KM 1400 ur, prodam. Ivan Orož, Zeče 20, 63210 Sl. Konjice.

KATRCO letnik 71, ugodno prodam. Registrirana do julija 1980. Informacije vsak dan razen nedelje na telefon 770-132.

CIRKOLATOR 3 fazni, prodam. Viktor Recko, nova vas n.h. Šentjur.

MINI moped, dobro ohranjen prodam. Ogled popoldne. Ivica Knez, Gomilsko 40.

ZASTAVO 750 letnik 1973, ugodno prodam. Ponudbe na telefon (063) 25-878.

OPEL kadet 1979 ugodno prodam. Franc Smole, Sodna vas 21, p. Pristava pri Mestnju.

SPALNICO z dvodelno omaro in komodo, prodam. Cirman, Celje, Trunarjeva 22.

OTROŠKO kolo skoraj novo prodam. Šepec, Kajuhova 11, tel. 24-724.

TOVORNI avto TAM 5000, registriran, v voznom stanju, prodam. Ivi Hropot, Gotovlje 123, Zalec.

NOVO hišo, dograjeno do druge faze, v Šentjurju, prodam. Informacije na tel. 22-112.

TOVORNI avto FAP-kiper, ugodno prodam. Informacije po telefonu (063) 28-828 od 19. do 20. ure, ali na naslov: Anton Bobek, Popovičeva 65, Celje.

DOBRO kravo z mlekom (in ročno dojit), prodam. Roman Čater, Zadobrova 40, Škofja vas.

RJAV žamet, globok in športni otroški voziček, avstrijski, prodam za 2500 din. Lubej, Bračičeva 18, Polule, Celje. Ogled popoldne.

ŠOTOR za 4 osebe, skoraj nov prodam. Petrovec, Zabukovica 80b, Griže.

PRIKOLICO za čoln ugodno prodam. Milan Črepinšek, Celje, Bernekerjeva 6.

MONTAŽNO GARAŽO prodam. Vprašati: Vipotnik, Cinkarniška pot 12, Celje.

R 12 prvič registriran l. 1976, ugodno prodam. Tel. (063) 28-679, od 15. do 16. ure.

TAM 5000 kason 5 m prodam. Pušnik, Ljubljanska 20, Celje.

NSU 1200 C prodam za 3 mil. Mirko Kresnik, Slance 19, Teharje.

GRADBENO parcelo prodam. Ponudbe pod »OKOLICA CELJA«.

CITROEN GS Break l. 1976, prevoženih 65.000 km, ugodno prodam. Viljem Gracer, Okrogarjeva 2, Celje.

AVTO kiper do 6 t, komplet, prodam. Roman Čater, Zadobrova 40.

GARAŽO v Celju prodam. Informacije, Šentjurc, Zlatarna.

DVE novi omari in omarico za čevlje prodam za 3000 din. Celje, Jenkova ul. 5.

ENOSTANOVANJSKO, takoj vsegljivi hišo (voda in elektrika) v Selcah pri Ponikvi, prodam. Informacije: Oto Jelenko, Motunje 43b, 63232 Ponikva.

PEČ na trdo gorivo, prodam. Dam tudi za drva. Fabjan, Selce, Grünova 11, Celje.

LEPEGA SIMENTALCA za rejo ali za zakol prodam. Karl Suša, Zvodno 1, Celje.

AVTO škoda 110 lux letnik 1973, prevoženih 74.000 km, prodam. Ogled mogoč v torek in četrtek, od 16. do 17. ure. Franc Tanšek, Ipavčeva 3, Celje.

KUPIM

MALI domek z vinogradom kupim. Ponudbe pod oznako »KOZJANSKO«.

BETONSKO GARAŽO v Celju kupim. Ponudbe na tel. 27-973 od 13. do 15. ure.

VEJANKO za čiščenje žita, dobro ohranjeno, lahko je tudi lesena in klepalnik za klepanje kos, kupim. Ivan Zimšek, Štore 180.

STANOVANJA

SOBO v Celju ali bližnji okolici iščem nujno. Ponudbe pod oznako »DEKLE«.

MIRNO dekle išče sobo s posebnim vhodom ali garsonjero v Celju. Ponudbe pod oznako »NUJNO«.

DIJAKINJA četrtega letnika, nekadiška išče sobo v Celju. Ponudbe pod oznako »SEPTEMBER«.

ZAPOSILITEV

DVA fanta za izučitev splošnega mizarstva sprejemem v mesecu avgustu. Nagrada prvo leto 1200 din, drugo 1500 din, tretje 1700 din. Splošno mizarstvo Ravnak, Arclin 21.

RAZNO

GARAŽO v garažni hiši na Lavi oddam takoj. Ponudbe pod oznako »VESTEN«.

OPRAVLJAM vsa strojeplinska dela in vodenje knjig obrtnikom. Informacije tel. (063) 26-844 od 6. do 14. ure.

STE ŽE POMISLILI NA OBJAVO V RADIU CELJE

ZAHVALA

Ob izgubi drage žene, mame in babice

ANIKE STRAŠEK

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, znancem in prijateljem, duhovščini za obred in spremstvo ter vsem, ki so ustno in pisмено izrazili sožalje, poklonili venci in cvetje in jo pospremili na zadnji poti. Še posebno se zahvaljujemo patru Robertu za tople besede slovesa.

Mož Tonček ter sin in hčerka z družinama.

Komisija za delovna razmerja osnovne šole Štore

razpisuje za nedoločen čas dela in naloge

- 2 učitelja razrednega pouka
- učitelja za tehnični pouk in fiziko

Pogoji:

- končana šola ustrezne smeri

- zaželjene delovne izkušnje

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema komisija 15 dni po objavi tega oglasa.

vaš zanesljivi TV-VODIČ

Comet TOZD CONEK

proizvaja dolomitno moko za steklo, surovine ter veziva in polnila za bruse in kot stranska dejavnost - so razvili nov rezalni stroj.

ZA NAGRADNO KRIŽANKO TTG CELJE, objavljeno 19. julija 1979, je žreb razdelil nagrade takole:

1. nagrada (500 din): LUDVIK NUNČIČ, Koretno 4, 63240 ŠMARJE PRI JELŠAH
2. nagrada (300 din): JOŽICA RIBIČ, Na zelenici 9, 63000 Celje
3. nagrada (200 din): IVANKA ZAHRASTNIK, Pot na Brod 5, 61433 RADEČE
4. do 8. nagrada (po 100 din): NEVENKA MATELIČ, Štandrov trg 8 a, 63310 ZALEC; TONIKA STANCER, Prekorje 19, 63211 ŠKOFJA VAS; PETER VIPOTNIK, Bratov Vošnjakov 3, 63000 CELJE; OLGA MIKŠA, Gregorčičeva 4, 63000 CELJE; ALJA JAZBEC, Valvazorjev trg 5, 63270 LAŠKO

REŠITEV KRIŽANKE VODORAVNO:

KM, VP, ČOMBE, OTOOLE, IRINA, EBERT, DUMDUM, SINID, SOČA, ILIRKA, MD, TB, ČOLN, ZA, NA, ONIČ, IČA, PI, PAŠMAN, SEGA, TISKARNA, PACEK, TVOR, ANTONIJ, LIMITA, EU, MS, KK, SALAJ, KONVOJ, OKAPI, KRAJ, AVTO, SPA, VERA, PRELAT, MUL, TOK, AMPLITUDA, AG, SINAJ, MP, LITANIJE, TAJNA, RP, ACO, DOGMA, PEON, MARA, AN, SA, RASA, SD, AZIL, LETO, TI, INSA, TITTOVA, MIT, ŠPILJA, LA, OKAN, AN, ERBIJ, NUNA, NO, TEMZA.

Osnovna šola »Franja Vrunča« Slivnica pri Celju

razpisuje dela in naloge

kuharice

za določen čas (nadomeščanje porodniške):

1. na centralni šoli v Slivnici s 15. septembrom 1979
2. na podružnični šoli v Loki pri Žusmu s 1. septembrom 1979

Pogoj: kvalificirana kuharica

Prijave pošljite na svet šole Slivnica pri Celju.

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža in očeta

JOŽETA ZVONARJA

se najtopleje zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in sodelavcem, ki so mu darovali vence in cvetje, ga spremili na njegovi zadnji poti in nam izrekli sožalje. Posebno zahvalo izrekamo govornikom za tople poslovilne besede, pevcem in duhovniku Šentviške cerkve za opravljeni pogrebni obred.

Žalujoči:

žena Micika, sinova Jože in Rajko, hčerke Kurla, Marija, Danica in Vikica z družinami.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage žene, mame, babice in svakinje

TEREZIJE TOFANT

iz Kompol nad Štorami,

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo v času njene dolgotrajne bolezni obiskovali in jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem, ki so darovali vence, cvetje, denar za dobrodelne namene, nam pa pisмено ali ustno izrekli sožalje, g. župniku za opravljen obred, pevcem s Teharj za zapete žalostinke, še posebno pa tistim, ki so ji v zadnjih urah življenja lajšali trpljenje in nam v najhujših trenutkih kakorkoli pomagali.

Vsi njeni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mojega moža, brata in strica

IVANA BLAŽIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sostanovalcem, prijateljem in znancem za darovane vence in cvetje in za spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna hvala patronažni sestri Tončki za njeno požrtvovalnost in skrb v času njegove težke bolezni. Zahvala tudi »Partizanu« Zalec, Združenju borcev NOV, tovarišu Strahovniku za tople poslovilne besede in pevcem za izvajane žalostinke. Prisrčna hvala tudi Marici Audič za vso nesebično pomoč in duhovniku za obred. - Še enkrat vsem, ki so nas tolažili in stali ob strani v najtežjih dneh, iskrena hvala.

Vsi njegovi

METKA

Tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipavčeva 22

objavlja prosta dela in naloge

1. vodenje kontrole kvalitete - 1 oseba
2. gasilska opravila - 2 osebi
3. pomožna dela v plemenitilnici - 4 osebe
4. transportna dela - 3 osebe
5. čiščenje upravnih prostorov - 2 osebi

Pogoji:

pod 1. zahteva se visoka izobrazba tekstilne smeri in 4 leta delovnih izkušenj na enakem ali podobnem področju dela

zahteva se moralno-politična neoporečnost in pravičen odnos do temeljev samoupravne družbene ureditve.

pod 2. poklicna gasilska šola ali PK gasilec 1 leto delovnih izkušenj

delo je za nedoločen čas s poskusnim delom 3 mesece

delo je troizmensko

pod 3. pomožna dela v plemenitilnici delo je za nedoločen čas s poskusnim delom 2 mesece

končana osemletka delo je troizmensko

pod 4. nekvalificirani delavci fizično sposobni delo je za nedoločen čas s poskusnim delom 2 mesece

delo samo v dopoldanskem času

pod 5. nekvalificirane delavke delo je za nedoločen čas s poskusnim delom 1 mesec delo je samo v popoldanskem času

Prijave s potrebnimi dokazili pošljite najkasneje 15 dni po objavi na naslov: »METKA« tekstilna tovarna in konfekcija Celje, Ipavčeva 22 (kadrovski oddelek).

NAROČITE
NOVI
tednik

KRONIKA

KINO

UNION: do 2. 8. ameriški barvni film »Vročica sobotne noči«
od 3. 8. do 5. 8. ameriški barvni film »Psycho«
od 6. 8. dalje italijanski barvni film »Oči zvezd«

METROPOL: od 1. 8. do 5. 8. italijanski barvni film »Polti mamil«
od 6. 8. do 8. 8. ameriško-nemški barvni film »Lovci suznjev«

DOM: do 3. 8. ameriški barvni film »Goli v sedlu«
od 4. 8. dalje jugoslovanski barvni film »Pojem podnevi, pojem ponoči«
od 5. 8. dalje ameriški barvni film »Garetovo maščevanje«

MLADINSKI PROGRAM:
od 1. 8. do 5. 8. jugoslovanski barvni film »Deček in violina«

TV SPORED

NEDELJA, 5. 8.

9.15 POROČILA (Lj)
9.20 OD VSAKEGA JUTRA RASTE DAN: LOGATEC (Lj)
9.50 625 (Lj)
10.10 S. Stojanović: VEČ KOT IGRA - nadaljevanka TV Beograd (Lj)
11.00 PRILJUBLJENE ZGODBE (Lj)
11.25 MOZAIK (Lj)
11.30 KMETJSKA ODDAJA (N. Sad)
V domovini Kaire, dokumentarni film (Lj)
Azaleje in čienaste kaktuse, odd. o gojenju rož (Lj)
Poročila (Lj)
April v Parizu, film (Lj)
Športna poročila (Lj)
Torino: ATLETSKA TEKMOVANJA ZA EVROPSKI POKAL - prenos (EVR, Lj)
MUPPET SHOW (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)

19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 D. Kovačević: MED NEBOM IN ZEMLJO, nanizanka TV Beograd (Lj)
20.45 SLOVENC V DRUGI AVSTRIJSKI REPUBLIKI, oddaja iz cikla ŽIVE NAJ VSI NARODI (Lj)
21.30 TV DNEVNIK (Lj)
21.45 FESTIVAL V SAINT VINCENTU (Lj)
22.20 ŠPORTNI PREGLED (Zgb)
22.50 FILMSKI PREGLED S SPARTAKIADE V MOSKVI (Sa)

Oddajniki II. TV mreže:

15.00 POLETNO POPOLDNE (Bgd)
17.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
17.45 MLADINSKI FILM (Zgb)
18.15 SINJSKA ALKA - posnetek (Zgb)
19.30 TV DNEVNIK (N. Sad)
20.00 DOKUMENTARNA ODDAJA (Bgd II)
20.45 VČERAJ, DANES, JUTRI (Zgb II)
21.05 CELOVEČERNI FILM (do 22.45) (Sa II)

PONEDELJEK, 6. 8.

18.00 POROČILA (Lj)
18.05 GLASBENA PRAVLJICA: Dopoldanski in popoldanski otroci (Lj)
18.20 PO SLEDI BELEGA ŽERJAVKA, dokumentarni film (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 MLADI ZA MLADE (za JRT) (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 F. Hadžić: CENTRALA, predstava primorskega gledališča Nova gorica (Lj)
21.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.05 OČI KRITIKE (Lj)
21.45 TV DNEVNIK (Lj)
22.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA: LA PALOMA (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
18.15 IZ PRAVLJICE V PRAVLJICO (Sa)
18.30 MITI IN LEGENDE (Bgd)
18.45 MLADI ZA MLADE (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Bgd)
20.00 ŠPORTNA ODDAJA (Bgd II)
20.35 IZKUŠNJE (Zgb II)
21.05 POROČILA (Zgb II)

21.15 CELOVEČERNI FILM (do 22.45) (Zgb II)

TOREK, 7. 8.

18.00 POROČILA (Lj)
18.05 FOLKLORNA GORA: Turčija (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 ČAS, KI ŽIVI: SKUPNI BOJ (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 DIMNIKI OB MORJU, reportaža TV Beograd (Lj)
20.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.35 H. de Balzac: CESAR BIROTTEAU, TV nad. (Lj)
21.3 BALETNE MINIATURE (Lj)
22.00 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
18.15 PUSTOLOVŠČINE, otroška oddaja (Bgd)
18.45 NARODNA GLASBA (Sk)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, Sa)
20.00 FESTIVAL SRBSKIH GLEDALIŠČ (Bgd II)
22.00 POROČILA (Zgb II)
22.10 ZNANOST (Bgd II)
22.55 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Sa II)
23.25 KRONIKA DUBROVNIŠKIH POLETNIH PRIREDITEV 79 (do 0.10) (Zgb II)

SREDA, 8. 8.

18.00 POROČILA (Lj)
18.05 MALA ČEBELICA (Lj)
18.20 NE PREZRITE (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 GLASBENA ODDAJA (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
20.00 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.05 Bonn. IGRE BREZ MEJA, prenos (EVR, Lj)
21.30 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.35 OTROCI, dokumentarna oddaja (Lj)
22.05 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

17.40 TV DNEVNIK V MADŽARŠČINI (N. Sad)
18.00 TV DNEVNIK (Bgd)
18.15 TEHTNICA ZA NATANČNO TEHTANJE (Bgd)
18.45 ZBOROVSKA GLASBA (Sk)
19.30 TV DNEVNIK (Bgd)
20.00 DOKUMENTARNA SERIJA (Bgd II)
21.10 POROČILA (Zgb II)
21.20 REMBRANDT - dokumentarna serija (do 21.50) (Zgb II)

ČETRTEK, 9. 8.

17.35 POROČILA (Lj)
17.40 POTOVANJE V IZGUBLJENI ČAS, dok. serija: DEDIŠČINA ZA PRIHODNOST (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 NADOBUDNEŽI, nanizanka TV Beograd (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 FILM TEDNA: PETULIA (Lj)
21.40 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.45 JAZZ NA EKРАНU: JAZZ ORKESTER RTV BEOGRAD (Lj)
22.15 TV DNEVNIK (Lj)

Oddajniki II. TV mreže:

18.45 KVIK (N. Sad)
19.30 TV DNEVNIK (Zgb II, TI)
20.00 KINO OKO (Bgd II)
23.00 POROČILA (do 23.05) Zgb (Zgb II)

PETEK, 10. 8.

17.50 POROČILA (Lj)
17.55 DOŽIVLJAJI MAČKA TOŠA, otroška odd. TV Bgd (Lj)
18.10 PRILJUBLJENE ZGODBE (Lj)
18.35 OBZORNIK (Lj)
18.45 PIHALNA GODBA IZ HOLIC (Lj)
19.15 RISANKA (Lj)
19.20 CIKCAK (Lj)
19.30 TV DNEVNIK (Lj)
19.55 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
20.00 JADRANSKA SREČANJA - prenos iz Crikvenice (Zgb)
21.20 PROPAGANDNA ODDAJA (Lj)
21.25 JUNAKI SERIJSKEGA FILMA: COLOMBO (Lj)
22.35 INFORMATIVNA ODDAJA (Lj)
22.40 BALKANSKE ATLETSKE IGRE, posnetek iz Aten (Lj)

PRIJETNO MIREN TEDEN NA NAŠIH CESTAH

Takšnih dni, kot so bili zadnji na cestah širšega celjskega območja si lahko želimo samo čimveč! Odkar sem pri Novem tedniku ne pomnim, da v črni in prometni kroniki ne bi imeli kaj za poročati! To se je zgodilo danes, saj od prejšnjega petka pa do torka ni bilo hušjih prometnih nesreč s smrtnimi žrtvami, huje in lažje poškodovanimi ter večjo materialno škodo.

To pa ne pomeni, da nesreč sploh ni bilo. Bile so, vendar tiste manjše, ko v večini primerov vozniki sami med seboj uredijo vse potrebno. Ob tem je zanimivo, da je promet na naših cestah izredno gost, saj smo takorekoč sredi prave turistične sezone, ko se že tako ali tako velikemu številu domačih voznikov pridružijo še tuji. Prišlo pa je do neke prijetne discipline, ki je povzročila, da naše ceste v zadnjem tednu niso bile tako krvave, kot v prejšnjih tednih in mesecih. Je pa to tudi dokaz, da s svojo voljo in disciplino lahko pripomoremo k večjemu redu v prometu.

Posnetek smo napravili pred tedni ob otvoritvi novega celjskega avtopoligona na Ljubni. Napis sam pove sicer dovolj, vendar je vse skupaj le odvisno od človeškega faktorja. In prav ta v zadnjem tednu ni razočaral. Ko bi bilo le še več takšnih in vsaj podobnih tednov!

TONE VRABL
Foto: TONE TAVČAR

AKCIJA - SIRENA REŠEVALNEGA AVTOMOBILA

Včeraj zjutraj med 5.30 in 8.30 sta celjska reševalna postaja in postaja prometne milice v Celju izpeljala skupaj preventivno akcijo, kako vozniki v prometu upoštevajo prižgano sireno rešilnega avtomobila, ki je na nujni vožnji. V akciji so sodelovali: rešilni avto je vozil Jože Pečnik, poleg njega je bil inšpektor za promet pri UJV Celje Franc Lavrič, reševalni avto sta spremljala na motorjih miličnika Miran Zupanc in Stane Zafosnik, prisotna pa sta bila tudi novinarja in sicer Večera Franček Kramer in avtor tega zapisa.

Relacija preventivne vožnje Celje-Prekopa in nazaj ter Celje-Podplat in nazaj. Rezultat je nadvse ugoden, saj smo zabeležili le tri primere, ko se vozniki niso umaknili pred sireno zavijajočim reševalnim avtomobilom. Seveda so jih ustavili, zapisali in bodo predani sodniku za prekrške. Torej rezultat akcije je nadvse ugoden, kar je brez dvoma razveseljivo. Šofer rešilca Jože Pečnik je povedal, da so najbolj vpljudni vozniki avtobusov (to je potrdila tudi naša akcija), najmanj pa tovornjaki, ki se čutijo »močnejše« (tudi to smo videli v naši akciji). Zanimive primere smo imeli tudi v križiščih, ko smo bili na liniji z rdečo lučjo, pa so nam tisti na zelenem valu dali prednost. Podrobneje bomo o akciji poročali v besedi in sliki v prihodnji številki Novega tednika.

TONE VRABL

KRVODAJALSKE AKCIJE

Rdeči križ Slovenije vabi vse očane in delovne ljudi, da se v čimvečjem številu udeležijo krvodajalske akcije. Prijave zbira občinski odbor Rdečega križa, v delovnih organizacijah pa aktivist Rdečega križa, dogovoren za krvodajalstvo.

Kri je nenadomestljivo zdravilo. Človek s krvjo vedno pomaga. Dajanje krvi je odraz človečnosti in eno izmed meril naše osveščenosti in solidarnosti do sebe in drugih.

V tem mesecu bodo krvodajalske akcije na celjskem območju po naslednjem vrstnem redu:

9. avgusta bo krvodajalska akcija v Žalcu, 22. avgusta v Šentjurju, 23. in 24. avgusta v Mozirju in 28., 29., 30. in 31. avgusta v Slovenskih Konjicah.

Komisija za delovna razmerja delovne organizacije
TRGOVSKO PODJETJE »VINO« p. o.
Šmartno ob Paki

na temelju seje z dne 6. 6. 1979
objavlja prosta dela oz. naloge:

- 3 prodajalci na terenu
- 1 skladiščni administrator

Poleg splošnih pogojev za sklenitev delovnega razmerja morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod točko 1
- končana osnovna šola
 - fizična zmožnost dviganja in prenašanja bremen
 - poskusno delo 60 dni

- Pod točko 2
- končana administrativna šola ali končana poklicna šola - trg. smeri in opravljen strojepisni tečaj
 - poskusno delo 60 dni

Kandidati pošljejo pismene prijave z dokazili o strokovni izobrazbi oz. ostali z delom pridobljeni zmožnosti v roku 15 dni od dneva objave Komisiji za delovna razmerja.

POIŠČITE V... MAVRICI

Najrazličnejša čistila (pralni praški, mešalci, čistila za posodo in sanitarije ter drugo)

Za vse, ki bi radi svoje stanovanje polepšali in jim je to hoby, pa so tu čopiči vseh vrst za pleskarska dela.

KOVINOTEHNA TOZD Tehnična trgovina

PO INDONEZIJI (5)

»OBLJUBLJENA« PRESTOLNICA RAZOČARANJA

V Džakarti me niso zanimali novi predeli z razkošnimi stolpnici, čudovitimi hoteli, bankami in sedeži kdo ve kakšnih ameriških in drugih združenj, ki so v tej deželi zavonjali mastne dobičke. S prijateljem sva se proti večeru napotila v eno izmed tistih ulic, kjer odseva beda na vsakem koraku. Ljudje so naju zvedavo opazovali, se nastavljali pred fotografski aparat in dobesečno prosili naj jih slikava. Ne bi mogel trditi, da trpijo lakoto, da zaradi tega umirajo, res pa je, da je borba za vsakdanji košček kruha, oziroma riža trda, da v negotovosti žive iz dneva v dan. Bolj jih pestijo razne bolezni, ki izvirajo iz umazanije. Te pa je na vsakem koraku na kupe. Večina nima pitne vode, ljudje se nimajo kje umivati, da pa je vse še huje, jih pestijo tudi stalne poplave in povrh vsega še pravo tropsko podnebje, ki bolezenske klice še bolj pospešuje. Vsaka koliba, na hitro zbita skupaj, je hkrati prodajalna zase. Ljudje prodajajo vse mogoče in nemogoče zadevščine, od vsega pa je menda še

največ vredna topla Coca Cola. Komu prodajajo, ne vem. Morda gre bolj za varanje samega sebe, da se pač gredo trgovce, vendar dnev-

PIŠE: JANEZ VEDENIK

ni izkupiček ne more biti kaj prida. Večina pri tem upa, da jim bo uspelo, kdo ve na kakšen način, da se jim bo nasmehnila sreča, toda sreča je še večji večini obrnila hrbet. Le malokomu usphe. Barakarska naselja so razvrščena na vsaki strani dolgih ulic, za njimi pa kanali umazanije, rumene vode in blata, kjer se ljudje umivajo in hkrati opravljajo fiziološke potrebe. Ob kanalih pa rasto čudovite palme in če bi vse skupaj posnel na barvni film, bi imel človek občutek idile, ki je v bistvu zelo, zelo lažna. Še najmanj pa je vse skupaj podobno nekaterim filmskim limonadam, ki so jih snemali v Džakarti in kdo ve, kje še vse o Aziji. Azijska idilika, ki smo si jo ustvarili v mislih, predno smo prišli sem, je tu popolnoma izgubi-

la svojo privlačnost. Dnevi pa tečejo naprej. Večina jih tu vztraja in jim je žal, da so prišli v obljubljeni prestolnico, mnogi na hitro podrejo v naglici sestavljene kolibe in zapustijo Džakarto, peštica tistih, ki se jim je nasmehnilo življenje pa daje več upanja novim doseljencem, kot na sto tisoče tistih, ki vsako jutro z upanjem v srcih zrejo v čudoviti sončni vzhod. Zaman!

Za nekatere v Džakarti je avtobus že pripeljal.

NIČ NE ŠKODI, ČE VEMO

NAJMANJŠA VIOLINA

Ivo Zanjko iz Lasinje pri Koprivnici je naredil violino, ki meri natančno 3 cm. »Bral sem v časopisih, da je neki Švicar naredil violino dolgo 3,2 cm in da je to najmanjša violina na svetu. Zaklel sem se, da bom naredil še manjšo in naredil sem jo.« Tako pravi Zanjko. Njegova violina je sestavljena iz 22 delov in povsem ustreza pravi violini normalne velikosti. Nanjo je mogoče tudi igrati.

BELA BARVA SIMBOL ŽALOSTI

Medtem, ko je povsod druge simbol žalosti črna barva, to ne velja za prebivalce nekaterih vasi v Požeški kotlini v Slavoniji. Kadar tam kdo umre, ženske odlože črne rute in se pokrijejo z belimi. Znano je, da je bela barva simbol žalosti samo v deželah Daljnega vzhoda. Ne vemo, kako je ta navada prišla v Slavonijo. Nekoč je bila bela barva simbol žalosti tudi na otoku Krku - morda so to navado prinesli pomorščaki.

NAJMLAJŠA STARA MAMA

To je Jela Stožinič iz Ivangrada. V trinajstem letu se je omožila z Mitrom Stožiničem, delavcem iz Ivangrada v Črni gori. Leto dni pozneje je rodila sina Miloica, ki se je oženil v štirinajstem letu in čez leto dni dobil hčerko Mileno. Jela je torej postala stara mama že v svojem devetindvajsetem letu.

KAKO STAR JE DUBROVNIK

Ni znano, kdaj natančno je bil ustanovljen. Prvi ga omenja geograf iz Ravene, ki je živel v 7. ali 8. stoletju. O njem pravi naslednje: »Epidaurum id est Ragusium.« (Epidaurus, to je Dubrovnik)

Sele dosti pozneje, v 10. stoletju spregovori obširno o Dubrovniku bizantinski cesar Konstantin Porfirogenet, po katerem je bilo mesto ustanovljeno že v petem stoletju. S tem se nekateri strokovnjaki ne strinjajo.

DEŽELA JEŽER

Jugoslavija je tudi dežela jezer. Več kot 250 jih ima. Mnoga leže v goratih krajih, veliko pa jih je tudi tam, kjer navadno mislimo da jih ni: v Dalmaciji (Vransko, Zmajevko pri Rogoznici, Imotska in Bašćanska jezera, jezero Mir na Dugem otoku, Bokanjačko blato, Mrtvo more na Lokrumu). Med vsemi jugoslovanskimi jezeri je največje Skadarsko in je še posebej zanimivo, ker leži v največji depresiji v Evropi (je nižje od gladine morja).

ŽIVAHNO V BRIGADI

SUDANEC S KRAMPOM

Zvezna mladinska delovna akcija »KOZJANSKO 79« je sestavljena iz dveh naselij in sicer iz naselja Jože Perčič Sentvid pri Planini in iz naselja Bistrica ob Sotli. Letos se v naselju Jože Perčič stalno nahajajo po tri mladinske delovne brigade.

Od 8. 7. 79 delata tu mladinski delovni akciji PETE-FI SANDOR iz Novega Sada in mladinska delovna brigada 4. julij iz Velenja. Brigadi delata na vodovodu. Na pomoč jim je pristopila tudi mladina iz Sentjurja in pa tudi nekaj starejših ljudi. Značilnost te akcije je, da vsako

H IŠA

*Ta hiša je iz moje stare zaveze.
Tu prebiva prednikov sveti duh.
Vlaga in stara piesen po zidu leze.
V predalu je skrhan nož in v omari kruh.*

*V prostorih se tiho premika kmečko delo.
To je tista dolga, dolga jesen.
Pri mizi sedijo in pijejo izabelo.
Včasih se pasji gobec dotakne kolen.*

*Bežijo mirni in vojskinci časi.
V nočeh Galicija skozi sanje gre.
Kakor v cerkvenih orglah basi.
Smeh se stisne med grenke zobe.*

*Kakor iz stare podobe na steklo
v obrazov rdeča barva žari.
Vino iz litrov se je izteklo.
V kamrah počasi življenje hlapi.*

KAJETAN KOVIČ

VSAKA ZADNJA PLAT MEDALJE
Z NEKAJ BUJNE DOMIŠLJIJE
TUDI PREDNJO PLAT ODKRIJE!

leto poskušajo uvesti kakšno novost na akciji oziroma skušajo izboljšati same pogoje in kvaliteto brigadirskega življenja. Njihov namen je predvsem poglobiti sodelovanje brigadirjev z mladino predvsem pa z ostalimi občani družbenopolitične skupnosti. Kot zanimivost pa še to, da je v mladinski delovni brigadi Petefi Sandor mladinec iz Sudana. V Vojvodini študira medicino. V Slovenijo je prišel za to, ker jo želi bolj spoznati. Povedal nam je tudi to, da mladina v Sudanu hodi na delovne akcije samo z razliko, da se zvečer vračajo domov.

V soboto 8. 7. 79 sta imeli brigadi bratenje. Namen tega bratenja je v tem, da želijo obdržati prijateljske stike in bratske odnose. Na delo na trasi jim je prišla na pomoč vojska iz Maribora, dala pa je tudi prispevek h kulturnemu programu.

IRENA ŠMELC